

Štart '82

**Dino
ZOFF**
kapitán
vítězného
TALIANSKA

**PAMÄTNICA
FUTBALOVÝCH
MS '82**

**29
ŠPANIEL-
SKÝCH
DNÍ
NA 64
STRANÁCH**

ESPAÑA 82

PAMÄTNICU MS '82 pripravili a zostavili MICHAL KRIŠKO a vyslaný fotoreportér ŠTARTU v Španielsku PETER POSPIŠIL.

Článkami a fotografiami z dejiska MS prispeli: JÓZSEF FARKAS a ISTVÁN HORVÁTH z Képes Sportu, Dr. IGOR MRÁZ, FERDINAND KRÁLOVÍČ, Dr. JÁN MITOŠINKA, ČSTK, HORSTMÜLLER.

Ďalšie príspevky: ŠTEFAN MAŠLONKA, ŠTEFAN ROSIVAL, FERDINAND HAFNER, ANTON ZERER, MATEJ SZÉHER, JÁN NOVÁK, STANO KŠINAN, TOMÁŠ KRAUS, ING. MILAN RUMANN, STANISLAV RUMANN, JAN POLEŠOVSKÝ, MAGDA PUHALOVÁ, STANO BEBJAK, KALO UHRÍK.

Foto: ALEXANDER TÓTH, JÁN SÚKUP, MARIÁN MÁRTON.

Kresby: JOZEF HRUŠOVSKÝ, VIKTOR KUBAL, MIKULÁŠ SLIACKY. Grafická úprava: JOZEF SLOVAK, FRANTIŠEK MAYER, VOJTECH SOLČANSKÝ.

Štart'82

Športový obrázkový týždenník

NOSITEL VYZNAMENANIA ZA VYNIKAJÚCU PRÁCU

Vydáva SÚV CSZTV v slovenskom telovýchovnom vydavateľstve ŠPORT. Adresa vydavateľstva i redakcie: Vajnorská ul. 100/A, 832 58 Bratislava.

Šéfredaktor Jozef Mazág, zástupca šéfredaktora Michal Kriško, sekretár redakcie Štefan Rosival, vedúci športovo-zväzového oddelenia Albert Jedlička, vedúci fotooddelenia Peter Pospíšil, výtvarní redaktori Jozef Slovák, Vojtech Solčanský a František Mayer.

Telefóny: Šéfredaktor, zástupca šéfredaktora a sekretariát 696-66, 696-74, vedúci športovo-zväzového oddelenia 604 23. Ostatné oddelenia a redaktori 692-23, 692-35, 692-40. Telex: 93330. Pražská filiálka: Alexander Tóth, fotoreportér, Karmelitská 26, 118 00 Praha, telefón 538-119.

Tlačia: Polygrafické závody, n. p. Bratislava-Krasňany. Rozširuje Poštová novinová služba, objednávky prijíma každá pošta a doručovateľ. Objednávky do zahraničia vybavuje PNS — Ústredná expedícia a dovoz tlačie, Gottwaldovo nám. 6, 813 81 Bratislava. Predplatné: na rok 156,— Kčs, na pol roka 78,— Kčs, na štvrt roka 39,— Kčs.

Nevyžiadané rukopisy a fotografie sa nevracajú. Indexné číslo: 49 751.

FUTBALOVÁ SÚŤAŽ

FUTBALOVÁ SÚŤAŽ

AKO SA VÁM

MS

ZAFIXOVALI V PAMÄTI?

Svetový šampionát najpopulárnejšieho a najmasovejšieho športu je už históriou. Skončila sa dvadása prehliadka svetovej futbalovej elity. Diváci v Španielsku a pri televíznych obrazovkách videli päťdesiatdva stretnutí, plných prekvapení. Majstrovstvá sveta v Španielsku zaznamenali veľa rekordov: v počte účastníkov, v počte zápasov, gólov i divákov. Určite i u vás, vážení čitatelia, zanechal šampionát množstvo nezabudnuteľných zážitkov a poznatkov. V tomto monotematickom dvojčísle sme pre vás pripravili malú futbalovú súťaž. Ako odmenu za vedomosti vám ponúkame 15 cien:

1. Futbalová lopta s podpismi finalistu MS '82
2. Seriál plagátov z futbalových MS
- 3.—5. Predplatné časopisu Štart na rok 1983
- 6.—15. Publikácie so športovou tematikou

Svoje odpovede napíšte na korešpondenčný listok, pripojte kupón a pošlite najneskoršie do 14 dní od vydania tohto čísla na adresu: Redakcia Štart, Vajnorská 100/A, 832 58 Bratislava.

3

Muž v maske je anglický útočník:

- a) Kevin Keegan
- b) Trevor Francis
- c) Paul Mariner

4

Futbalový „valčík“ v podaní čs. reprezentantov. V popredí tancujú dvaja útočníci Dukly Praha. Napíšte ich mená.

5

Futbalista (v karikatúre Jozefa Hrušovského) bol bez pochyb jedným z najvyššie ocenených poľských futbalistov. Za reprezentáciu zohral 57 zápasov a na MS '82 vsietil štyri góly. Napíšte meno tohto futbalistu.

1 Radosť hráčov bola veľká, keď na šampionáte mladý útočník vsietil obhajcovi majstrovského titulu prvý gól. Šťastný strelca leží na trávniku v obklúčení spoluhráčov. Napíšte jeho meno.

2 Momentka je zo zápasu Francúzsko — Anglicko a zachytáva najrýchlejší gól majstrovstiev. Napíšte meno strelca tohto gólu.

FUTBALOVÁ SÚŤAŽ

FUTBALOVÁ SÚŤAŽ

SPORT-BALLY

Jeans staroup

Vášnivá hra pre miliardy

Niet inej takej hry, ktorú by ľudstvo milovalo tak vášnivo ako futbal.

Posúďte: odhaduje sa, že finálový zápas XII. majstrovstiev sveta sledovali dve miliardy ľudí. Signál z Madridu preberalo 105 krajín. Záverečné boje na 17 španielskych štadiónoch sledovalo takmer dva milióny divákov.

Zhruba pred dvoma rokmi sa 106 krajín (neskôr traja žiadost' odvolali) uchádzalo o 22 miest v záverečnom turnaji (usporiadateľ Španielsko a obhajca Argentína si postup automaticky zabezpečili).

Prešli iba najzdatnejší. Na španielskych trávnikoch bolo horúco. Okrem niektorých výnimiek (žiaľ, medzi ne patrili aj prístup našich futbalistov) zvíťazil útočný futbal na celej čiare. Mužstvám neprekážali ani vysoké horúčavy. Ba v deň semifinálového zápasu Taliansko — Poľsko (2:0) namerali 28 kilometrov od Barcelony (zápas sa hral na Nou Camp) 48 stupňov Celzia.

Svetový pohár putoval na Apenínsky polostrov. Päťkilogramová, 36-centimetrová trofej z 18-karátového zlata, ktorú FIFA dala vyrobiť v Taliansku za

20 000 dolárov, sa 11. júla ocitla v rukách 40-ročného talianskeho brankára Dina Zoffa.

Hra pre miliardy sa však neskončila. Bude opäť a zasa pokračovať vo svojom štvorročnom rytme, aby sa roku 1986 znovu roztočila finálová ruleta najväčšieho turnaja. Ten posledný nám priniesol nádherné okamihy, na ne jeden sa dlho nezabudne. Do futbalovej histórie i pamäti miliónov priaznivcov sa zapísala ďalšia nádherná kapitola tejto vášnivej hry.

ANGLICKO

ČSSR

FRANCÚZSKO

KUVAJT

SUVERÉNNÁ HRA ANGLIČANOV

Hlboké sklamanie z výkonov reprezentantov ČSSR bude v srdciach našich priaznivcov futbalu dlho doznievať. Lebo prívlastky, ktoré si po svojich vystúpeniach v kruhu odborníkov vyslúžili, sú dehonestujúce a pre náš futbal zahanbujúce. Vyznavači futbalovej moderny sa zhodli v názore, že práve mužstvo ČSSR hralo najzastaralejší, najpomalší, v útočnej fáze celkom neškodný futbal bez nápadu a momentu prekvapenia. A tak nečudo, že náš tím ako jediný nedal na šampionáte gól z hry! Dve šťastné remízy s Kuvajtom a Francúzskom nemohli stačiť na postup, boli vlastne maximom našich schopností. Ani tie by sme však neboli dosiahli, keby rozhodcovia Dwomoh z Ghany a Casarin z Talianska neboli nečakane ukázali na bielu značku. A tak aspoň Panenka si prišiel na svoje... Jasne najlepším mužstvom v našej skupine boli Angličania, hoci bojovali bez svojich najlepších hráčov Keegana a Brookinga. Oslnili v úvodnom dueli s Francúzskom, v ktorom ich brankár Shilton inkasoval z kopačky Solera jediný gól na celom šampionáte. Nasledujúce zápasy s ČSSR a Kuvajtom boli pre rozbehnutých a sebavedomých Angličanov už iba formalitou. Tri víťazstvá a skóre 6:1, to bola výborná vizitka pre štvrťfinále. Francúzi v úvodnom vystúpení sklamali, ale v zápasoch s Kuvajtom a ČSSR už imponovali tradičnou hrou fantáziou, elegantným pohybom, účinným manévrom vo voľnom priestore i peknými gólmi. Bola to už tvár mužstva, ktoré mohlo myslieť na vyššie počty... Kuvajt skončil síce ako posledný, ale na jeho hru sa dalo pozerieť. Brazílsky tréner Carlos Alberto vdychol učenlivým hráčom kus brazílskej futbalovej duše.

Tri dejstvá čs. futbalu,
po ktorých sa netlieskalo

Kuvajt bol hlavným nešťastím?

Navštívili sme Grand hotel, v ktorom bývali vo Valladolide čs. futbaloví reprezentanti, deň pred stretnutím. Mali sme starosti jedine s tým, ako sa k nim dostať, pretože ozbrojená jednotka si plnila svoju službu vzorne. Nepustila ani myš do objektu, aby sa nebodaj hráčom niečo nestalo. Prísne kontrolovala preukazy, ozbrojení muži obchádzali objekt, sledovali hráčov pri tréningoch, denne aj štyrikrát prezerali všetky hotelové izby. Každý uznal, že bezpečnostné opatrenia sú potrebné, výprava si zvykla na zvedavé oči.

Hovoril sme s vedením výpravy, trénermi, hráčmi, masérom, no nikde ani náznak nejakého strachu, obáv. Taktika bola vypracovaná, napriek niekoľkým ťažkostiam so zdravotným stavom hráčov a formou sa dala zložiť súca jedenástka, hráči sa na prvé vystúpenie v Španielsku tešili. A ak sa nejaké obavy o výsledok zjavili, to hneď zasiahol kapitán mužstva Z. Nehoda vetou: „Prosím vás, nerobte strašiaka, keď sa máme báť Kuvajtu, tak tu nemáme čo robiť.“ L. Vízek hral proti tomuto súperovi už na OH v Moskve, dal svojmu spoluhráčovi z Dukly za pravdu, no aj tak si neodpustil krátku poznámku: „Už aby sme mali toho prvého súpera za sebou a zapísali si do tabuľky výsledok 1:0.“ Strelol sa iba s usmievavými tvármi.

Potom mužstvo vybehlo na valladolidský trávnik. Nebola ani veľká horúčava, pufkoval svieži vetrik, diváci boli objektivní, čierny rozhodca z Ghany s našimi sympatizoval, a predsa sme sa dočkali — veľkého sklamania. Akoby bol hráčom niekto učaroval, nevedeli sa riadne rozbehnúť, presnejšie zakombinovať, vyskočiť, vyhrať osobný súboj, tým menej tvrdšie vystreliť.

Z minúty na minútu strácalo naše mužstvo pod nohami pôdu, malo veľa starostí so zastavovaním súperových únikov a prenikov, akoby ani nehralo futbal, ale nejaký šach, spoliehajúc sa na nečakaný mat súperovi. Videli sme, že niečo nebude v poriadku, že hráči sú nervózni a hra sa nedari, no iskerka nádeje sa predsa nečakane rozohorela. V 23. minúte sa dostal Vízek do pokutového územia, stopér Majuf ho zozadu atakoval, náš hráč spadol a rozhodca na všeobecné prekvapenie ukázal na značku pokutového kopu. Panenka trafil zďr a sieť — 1:0.

Čo si ešte môže viac želať mužstvo, ktoré je favoritom, hrá zle, ako keď ho takýto gól, o ktorom písali všetky noviny jednotne, že bol darovaný, posadí na koňa? Kto sledoval zápas, domnieval sa, že sa teraz roztrhne vrece a kuvajtský brankár Tarabulsi dostane riadny a zaslúžený prídel. Na veľké prekvapenie však našim mužstvom dôležitý úspech ani nepohol. Hra sa nestala útočnejšia ani odvážnejšia, nepribudlo rýchlosti ani strelby. Naopak, súper, ktorý mal pred nami rešpekt, sa začal osmeľovať, vytváral si šance, preberal iniciatívu, vystavoval našich do postavenia mimo hry, ohrozoval Hrušku.

Vyrovnanie prišlo zákonite, keď sa končila hodina trápenia čs. mužstva. Tak pre-

kvapujúco, aký bol prekvapujúci priebeh celého zápasu. Dachil vystrelil druhú strelu medzi naše žrde z dobrých 20 metrov, šla takmer do prostriedku bránky, brankár Hruška vystrčil ruky, no loptu nezachytil a skončila, za ním v sieti — 1:1.

Dal tým k. o. celému svojmu mužstvu, ktoré sa už dovtedy na trávniku len potácalo. Času bolo ešte dosť, ale naši futbalisti podľahli panike a mali vlastne šťastie, že tento súboj neprehrali. Nepomohli ani nové sily, keď prišiel miesto Kříža Bičovský a miesto Janečka Petržela, rovnako rady trénerov neboli účinné, čs. mužstvo muselo ďalšie minúty pretrpieť. Kuvajtania si totiž vypracovávali šancu za šancou, ale na naše šťastie netriafali presne. Konečný hvizd bol vykúpením pre nás.

Nikto, ani sami hráči nevedeli vysvetliť, čo sa vlastne stalo. Obrana bola nerozhratá, pomalá, pri útočení ju vôbec nebolo cítiť. Záložníci sa zabávali s loptou uprostred ihriska, no do nebezpečnejšieho pásma sa neprebojovali. Z útočníkov sa nedostal k strefbe ani jediný, Janečka, Nehoda, Petržela, ale aj Vízek hrali veľmi slabo. Mužstvo si nevypracovalo gólovú šancu, bránku trafil dvakrát iba Panenka a raz Jurkemik, aj to po tečovanej strele. Nečudo, že diváci naše mužstvo vypískali a na druhý deň noviny písali, že v čs. dresoch nehrali ctižiadostivi futbalisti, ale starci.

Anglicko — súper nad naše sily

Tréneri, masér i lekár mali plné ruky práce, aby ako-tak udržali náladu v mužstve. Po slabých výkonoch takmer všetkých hráčov proti Kuvajtu nemal prakticky ani kto nastúpiť. Hruška dostal nečakane lacný gól do stredu bránky, Kukučka bol zranený, Kříža postihla nevoľnosť pred zápasom, Bičovský sa po chorobe nedostal do potrebnej formy, čo ukázal v zápase s Kuvajtom, Kozákovi sa na tréningu nezlepšilo, ale zhoršilo zranené koleno, Panenka sa zdal byť proti Angličanom pomalý, aj pre Masného sa ušlo miesto len na lavičke, a tak vznikla úplne iná zostava než tá, ktorá hrala proti Kuvajtu. To nie je na MS dobrý znak. Súper naproti tomu ohlásil stabilnú zostavu, ktorá sa už predtým predstavila vo výbornom svetle v súboji s Francúzskom a zvíťazila 3:1.

Ešteže naši udržali aspoň počiatočný nápor, lebo už v ňom sa mohlo rozhodnúť. Coppel poslal loptu priamo z rohu na brvno, brankár Seman pekne zachránil pre Rixom, Robson prestrelil a Seman sa opäť odvážne vrhol na loptu vystrelenú Rixom. Našich to upokojilo, kombinačne sa začali presadzovať, ba z tribún zaznel aj potlesk na adresu Vízka, ktorý sa preplietal pomedzi robustných Angličanov peknými kľúčkami, bomba Jurkemika z priameho kopu tiež vyvolala povzdych tribún...

Čs. mužstvo hralo lepšie než v úvodnom

▲ Prvá bodka za „trápením“ divákov na zápase ČSSR — Kuvajt; Hruška púšťa do siete dlhú strelu Dakhila. Šťastný strelec (vľavo) začína na úspech reagovať, kým Kukučka strnul.

◀ Nedôraznosť čs. tímu vohnala víťor do plachiet zástupcom Arabského polostrova. Aj tentoraz Al Jasen dotlačal až celkom po Hrušku.

◀◀ Robson, hoci hráč stredovej línie, obul do stretnutia. Angličanov s Francúzmi strelecké kopačky. K úvodnému gólu, pridal v 67. minúte ďalší a radosť z neho dal všetkým najavo.

◀ Zdeněk Nehoda, ako by sme ho boli radi videli čo najčastejšie — v úlohe dôrazného zakončovateľa. Kuvajtský brankár Tarabulsi bol nielen tentoraz pohotovejší...

Ak tréner vysvetľuje zábery, niet dôvodov usmievať sa. Táto snímka však zároveň symbolizuje chmúrnú atmosféru v radoch našich zástupcov na MS, v ktorej divák darmo čakal na okamih rozjasnenia sa. Zľava: Baroš, Chaloupka, Janečka, dr. Vengloš a Berger.

◀ Technicky zdatný hráč si dovoľí parádu i v trme-vrme pred vlastnou bránkou. Francúzi takouto zbraňou, akú momentálne uplatňuje Lopéz pred usilovným Marine-rom (na zemi), oplývali na každom diele hracej plochy.

Kto si už spomenie, čo sa medzi týmito dvoma útočne orientovanými futbalovými osobnosťami prihodilo, keď si Coppell (5) a Platini museli vyjasňovať názor...

stretnutí a aj keď mali Angličania optickú prevahu a kopali vefa rohov, nezdalo sa, že by sa mohli výraznejšie presadiť. Najmä Vojáček udivoval odvahou a bojovnosťou, dobre mu sekundoval Radimec, Baroš i Fiala prejavili tiež dosť istoty, a tak sa zdalo byť reálne, že uchránime čisté konto a získame nečakane bod, ktorý nám uchmatol Kuvajt.

Zdanie však bolo klamlivé. Seman v 64.

minúte pustil ľahkú loptu Wilkinsa medzi rukavicami za chrbát a Francis ju len posunul do siete. Blesk, ktorý opäť omráčil naše mužstvo. Už o tri minúty Mariner vystrelil križom pozdĺž bránky, Vojáček napriek snahe loptu nezachytil, situáciu išiel riešiť Baroš, no zasiahol loptu iba špičkou kopačky a nasmeroval do siete. Seman už urobil pohyb na druhú stranu a stal sa iba divákom. Bolo prakticky po zápase. V skru-

mži sa navyše brankár zranil a nastúpil Stomšík, na trávniku sa zjavil aj Masný, ale na strate dvoch bodov už nemohol nikto nič zmeniť.

Všeobecný úsudok znel, že Anglicko zvíťazilo zaslúžene, čs. futbalisti Shiltona vážnejšie neohrozili. Tréner J. Vengloš hodnotil prístup hráčov k zápasu ako dobrý, aktívny, ale vysoko vyzdvihol kvality súpera, ktorý našich prevýšil v kondícii, účinnosti i strel-

be, a čs. mužstvo opäť urobilo hrubé chyby pri góloch.

S víťazstvom nad týmto súperom sa sice veľmi nerátalo, išlo vlastne iba o pokus, no aj tak po ňom pohoda v mužstve — ak vôbec nejaká bola — upadla ešte viac, takmer na bod mrazu. Bolo totiž isté, že stretnutie s Francúzskom rozhodne o všetkom: alebo mužstvo splní cieľ, alebo pôjde predčasne domov.

Nerozhodne s Francúzskom znamenalo prehru

Dvanásť rokov sa snažili čs. futbalisti prebojovať na MS. Po dvadsiatich rokoch sa im nula možnosť vyhrať na tomto veľkom turnaji prvý zápas a postúpiť. Bolo iba treba zdolať Francúzsko. Vo výprave sa vedelo, že ohlas na výkony v prvých zápasoch je nepriaznivý, ale tréner J. Vengloš sa snažil hráčov všemožne upokojovať: „Veď sa vlastne nič veľké neudialo, situácia v tabuľke sa vyvíja tak, ako sme už dávno predpokladali, dôležitý zápas MS musel prísť, stojíme pred ním. Ak zvíťazíme, postúpime ďalej a bude azda príležitosť napraviť reputáciu trochu napraviť, dokážte, že viete hrať, treba k tomu taký výkon, aký ste už neraz podali.“

Starosti však neubudlo, skôr naopak. Jakubec odcestoval domov pre ochorenie už pred prvým zápasom, Šeman mal ruku v sadre, Stromšíkovi opuchol priehlavok, Berger ukazoval zranené koleno zo zápasu s Anglickom, Kukučkov stav sa nezlepšil, rátalo sa s tým, že si zahrá okrem Kozáka aj jediný hráč, ktorý ešte nehral — Štambacher, lebo bude osobne brániť Platiniho. Opäť teda pozmenená zostava, no odhodlaná urobiť pre postup všetko.

V treťom zápase sme videli skutočne najlepšie výkony našich futbalistov na MS. Dalo by sa povedať normálny, na aký sme boli navyknutí. Naozaj zohralo vyrovnaný zápas, ba v polí malo prevahu. Čo však z toho, keď si hráči nevypracovali ani jednu gólovú šancu (!) a netrafil bránku, keď ani vedľa žrdi nešli viaceré nebezpečnejšie lopty. Radimcová strela hneď na začiatku, Vojáčkova hlavička, prestrelenie brvna Panenkom, to iba postrašilo neistého francúzskeho brankára Ettorih. Tréner J. Vengloš azda najviac hráčom zdôrazňoval, že veľmi dôležité bude nielen strhnúť na svoju stranu iniciatívu, no hlavne dať prvý gól. Prvý súboj naši vyhrali, no druhý opäť prehrali, a to vlastnou vinou. Tak ako v zápase s Kuvajtom a Anglickom, po hodine hry (v 66. minúte) prišlo k hrubému zakolísaniu v obrane a Francúzi sa ujali vedenia, ktoré zabezpečilo víťazstvo i postup. V pokutovom území naši hráči dvakrát vyhlavčikovali, lopta sa však predsa dostala pred bránku, Stromšík vybehol, no križujúci Radimec loptu iba tečoval a nasmeroval pred sieť. Dobiehajúci Six pohodlne akciu zakončil, keď nemal pred sebou nikoho.

V zúfalom nápoře sa naši dostávali pred bránku Francúzov, ale bolo už príliš neskoro, keď v 85. minúte postrčil Vizka Bossis a z nariadenej jedenástky Panenka bezpečne vyrovnal. „Zázrak“ sa síce ešte mohol stať, keď v poslednej minúte vystrelil Bičovský, zdalo sa, že nič nemôže zabrániť lopte v ceste do siete, no zjavil sa tam nečakane Amoros a vyhlavčikoval ju. Škoda, predsa by len bolo bývalo naše mužstvo postúpilo, ale nádeje na nejaký úspech vo štvrtfinále by nemalo. Patrílo totiž medzi najsľabšie na majstrovstvách, pomalou, málo útočnou hrou bez nasadenia a hlavne strelby si vyslúžilo v španielskych novinách len kritiku. Neuspokojilo ani divákov doma, odcestovalo domov po zásluhe. Nedokázalo o nič viac ako roku 1970, keď sme v Mexiku nevyhrali síce nijaký zápas, nezískali ani bod, ale súper boli silnejší než Francúzsko a Kuvajt. Vtedy sme ukázali lepší futbal. Teraz v troch zápasoch skóroval iba Panenka, dvakrát z pokutových kopov, a to je najsľabšie vysvedčenie spomedzi všetkých účastníkov MS. Po viacerých úspechoch v minulých rokoch sa dostal čs. futbal do starých kofaj a problémov...

Najrozhodujúcejšie okamihy

PRVÝ — Zápas s Kuvajtom, 58. minúta. Dakhil postupuje sám s loptou, z 20 m sa odhodláva k strele, brankár jej let neodhadol, preletela mu prakticky nad hlavou cez ruky do siete.

Z. Hruška: „Najmenej pol roka budem doma premýšľať, ako som mohol dostať takýto gól, je to priam neuveriteľné. Neviete si predstaviť, ako ma to v nasledujúcich dňoch trápilo, a ešte aj bude...“

DRUHÝ — Rohový kop v zápase s Anglickom, 63. minúta. Wilkins kope od zástavky, ľahká lopta prepadá Šemanovi za chrbát a Francis bezpečne strieľa gól. Lacný gól.

S. Šeman: „Nikdy v živote som takú loptu nepustil za seba. Nechápem, ako sa to mohlo stať, bola to skutočne moja hrubá chyba.“

TRETÍ — Prihrávka Marineru na Francisu v tom istom stretnutí, 67. minúta. Vojáčkovi ide lopta poza chrbát, Baroš ju chce zastaviť, preruší smer letu dráhy, no od jeho kopačky sa kotúľa do siete.

S. Šeman: „Šiel som za loptou k pravej žrdi, tam smerovala. Bar-

oš ju však zachytil, ale iba špičkou, no nestímal ju celkom, ani neusmernil mimo nebezpečenstva, nemohol. Ja som sa už mohol za bielym „tangom“ len pozerať, ako pomaly prechádzala cez čiaru. Bol to nešťastný okamih, vlastný gól a taký čudný...“

ŠTVRTÝ — Naši dvakrát vyhlavčikujú z pokutového územia. No lopta sa aj tak vracia. Brankár sa spolieha, že Radimec loptu odkopne, no Lacombe je pri nej skôr, usmerňuje ju pred bránku a Six ľahko skóruje. Francúzi sa v 66. minúte ujímajú vedenia, v zápase, v ktorom ide o všetko.

K. Stromšík: „Vybehol som, aby som bol bližšie k lopte a v domnienke, že ju dostanem od Radimca do rúk. Lacombe sa jej však dotkol prvý a už som vedel, že je zle, bránka bola prázdna. Six volný, prehrali sme a už večer balili kufre domov. Veľká škoda...“

Veru, škoda. Nielen preto, že naši útočníci na MS takmer nejstvovali, ale aj preto, že Viktor prestal roku 1976 chytať a odvtedy márne hľadáme za neho rovnocennú náhradu.

Najnešťastnejší — maródi

Ešte sa MS ani nezačali a už sme mali vážneho „maróda“. Vedenie výpravy vybavovalo letenku, aby mohol František Jakubec, hráč Bohemiansu, jeden zo stabilných stĺpov reprezentačného mužstva, odcestovať domov.

Čo sa vlastne stalo?

„Po prípravnom zápase v Taliansku mi zrazu začalo byť nevoľno, zvracal som, no najhoršie, že som sa nemohol postaviť, udržiavať rovnováhu, nechutilo mi jesť.“

Boli ste u lekára?

„V milánskej nemocnici mi prakticky nič nezistili, iba usudzovali, že ide o poruchu rovnovážneho ústroja v uchu, nariadili pokoj, o tréningu nemohlo byť ani reči.“

Domysleli ste si, že je prakticky koniec so štartom na majstrovstvách sveta?

„Je to úžasný pocit. Človek roky trénuje, žmyslom všetkého je dostať sa do reprezentačného mužstva a ak sa ukáže mož-

nosť zahrať si na majstrovstvách sveta, je zrazu koniec. Zmieril som sa s tým, doma všetko ľahšie pretrpím a budem myslieť na nasledujúce majstrovstvá sveta. Človek musí mať pred sebou nejaký cieľ...“

Smutný odišiel. Ján Kozák, hráč Lokomotivy Košice, ostal. Dúfal, že zranené koleno sa umúdi, že bude môcť nastúpiť:

„Keby som nebol býval veril, bol by som tiež odišiel domov. Ako na tréningu, kde sa rozhodovalo, či budem môcť vôbec hrať, zakopal som o trávnik a bol koniec. Zaciťil som, že koleno je slabé, nemohol by som sa vrhať do boja s plnou vervou, pomôcť mužstvu tak, ako by sa žiadalo. Ostal som jediným, kto si okrem Jakubca, v Španielsku nezahral. Verte, že aj keď sa to akokoľvek zle skončilo, najnešťastnejší sme boli práve my dvaja.“

Oáza hotela Grand Park, útočisko našich počas španielskeho pobytu. Pri partii kariet Nehoda, Hruška a Vizek (zľava doprava), v roli divákov Kukučka a Štambacher (obrátení chrbtom) a v okne sediaci Jakubec, ktorý sa vracal domov ešte skôr ako jeho kolegovia.

ESPAÑA '82

4. SKUPINA

16. 6. 82 ANGLICKO—FRANCÚZSKO 3:1 (1:1)

Bilbao, 44 000 divákov
Góly: 1., 67. Robson, 83. Mariner — 25. Soler

Rozhodca: Garrido (Portugalsko)

Žltá karta: Butcher

Anglicko: Shilton — Mills, Thompson, Butcher, Sansom (90. Neal), Coppell, Robson, Wilkins, Francis, Mariner, Rix
Francúzsko: Ettori — Battiston, Tresor, Lopez, Bossis, Giresse, Laros (74. Tigana), Girard, Rocheteau (70. Six), Platini, Soler

17. 6. 82 ČSSR—KUVAJT 1:1 (1:0)

Valladolid, 12 000 divákov
Góly: 22. Panenka z 11 m — 59. Dakhil

Rozhodca: Dwomoh (Ghana)
ČSSR: Hruška — Baroš, Fiala, Jurkemik, Kukučka, Panenka, Berger, Kříž (63. Bičovský), Janečka (69. Petržel) Nehoda, Vizek

Kuvajt: Tarabulsi — Naim Mubarak, Mahboub Mubarak, Mayoof, Valid Mubarak, Bulouishi, Houti, Ahmed (57. Marzouq), Dakhil, Sultan, Anbari

20. 6. 82 ANGLICKO—ČSSR 2:0 (0:0)

Bilbao, 42 000 divákov
Góly: 64. Francis, 67. Baroš — vlastný

Rozhodca: Corver (Holandsko)

Žltá karta: P. Chaloupka

Anglicko: Shilton — Mills, Thompson, Butcher, Sansom, Coppell, Robson (46. Hoddle), Wilkins, Francis, Mariner, Rix
ČSSR: Šeman (75. Stromšík) — Baroš, Vojáček, Radimec, Fiala, P. Chaloupka, Jurkemik, Berger, Janečka (75. Masný), Nehoda, Vizek

21. 6. 82 FRANCÚZSKO—KUVAJT 4:1 (2:0)

Valladolid, 18 000 divákov
Góly: 31. Genghini, 43. Platini, 47. Six, 96. Bossis — 74. Bulouishi

Rozhodca: Stupar (ZSSR)

Žlté karty: Anbari, Shammari

Francúzsko: Ettori — Amoros, Trésor, Janvion, Bossis, Giresse, Platini (80. Girard), Genghini, Soler, Lacombe, Six

Kuvajt: Tarabulsi — Naim Mubarak, Mahboub Mubarak, Mayoof, Valid Mubarak (79. Shammari), Bulouishi, Houti, Ahmed (46. Marzouq), Dakhil, Sultan, Anbari

24. 6. 82 FRANCÚZSKO—ČSSR 1:1 (0:0)

Valladolid, 30 000 divákov
Góly: 66. Six — 85. Panenka z 11 m

Rozhodca: Casarin (Taliansko)

Žlté karty: Amoros — Panenka

Červená karta: Vizek

Francúzsko: Ettori — Amoros, Trésor, Janvion, Bossis, Genghini, Giresse, Platini, Soler (88. Girard), Lacombe (70. Courriol), Six

ČSSR: Stromšík — Baroš, Vojáček, Radimec, Fiala, Bičovský, Nehoda, Štambacher, Janečka (70. Panenka), Vizek, Kříž (31. Masný)

25. 6. 82 ANGLICKO—KUVAJT 1:0 (1:0)

Bilbao, 31 000 divákov
Góly: 27. Francis

Rozhodca: Marcia (Kolumbia)

Žlté karty: Mariner — Naim Mubarak

Anglicko: Shilton — Mills, Thompson, Foster, Neal, Coppell, Hoddle, Wilkins, Francis, Mariner, Rix

Kuvajt: Tarabulsi — Naim Mubarak, Mayoof, Mahboub Mubarak, Valid Mubarak (75. Shammari), Bulouishi, Houti, Marzouq, Anbari, Dakhil, Suwayed

1. Anglicko	3 3 0 0 6 1 6
2. Francúzsko	3 1 1 1 6 5 3
3. ČSSR	3 0 2 1 2 4 2
4. Kuvajt	3 0 1 2 2 6 1

TALIANSKO
POĽSKO
PERU
KAMERUN

PÄŤ REMÍZ A NEŠŤASTNÝ KAMERUN

Bola to najkurióznejšia zo všetkých kvalifikačných skupín. Všetky zápasy pripomínali hru šachových majstrov remíz, ktorí sa boja prehiev. Päť zo šiestich súbojov sa skončilo deľbou bodov, tri z nich dokonca 0:0, takže o druhom postupujúcom mužstve muselo rozhodnúť skóre! Jeho meno nebolo známe do skončenia zápasu Taliansko — Kamerun... Nakoniec si zhlboka vydýchli zverenci trénera Enza Bearzota, ktorí mali vyššie skóre (2:2) ako Kamerun (1:1). Africkí futbalisti odišli zo Španielska neporazení, ale aj s pocitom krivdy. V úvodnom zápase s Peru im totiž rakúsky rozhodca Vöhrer neuznal gól z kopačky najlepšieho útočníka Millu pre veľmi sporný ofsajd... Nečudo preto, že nadšení Kamerunčania víťali doma svojich futbalistov ako hrdinov. Veď jediný gól v rozhodujúcom zápase s Talianskom dostal Nkono, jeden z najlepších brankárov na MS, po hlavičke Grazianiho, keď sa viditeľne pošmykol... Nakoniec postúpili favorizované mužstvá Poľska a Talianska, no celkom zaslúžene iba Poliaci, ktorí aspoň v druhom polčase posledného zápasu s Peru vyšli z ulity, predviedli smelý útočný futbal a v réžii Grzegorza Lata aj skvelý gólostroj. Taliani v kvalifikačnej skupine nikoho nepresvedčili o vyšších ambíciách, hrali ustráchané, bez hernej fantázie, málo striedali a Paolo Rossi, neskorší hrdina šampionátu, dva zápasy nedohral... Nikoho ani len nenapadlo, že práve postupujúce mužstvá z tejto skupiny získajú medaily, ba „azzurri“ dokonca zlaté! Peru, ktoré pred MS vzbudilo rešpekt víťazstvami nad Maďarskom v Budapešti a nad Francúzskom v Paríži, svojou hrou odborníkov sklamlalo. Zaslúžene skončilo na poslednom mieste.

Dve opory svojich mužstiev — Żmuda, stĺp poľskej obrany a Antognoni, tvorca hry „squadry azzurri“.

Dobre urastení Kamerunčania vedeli s loptou všetko. Nervozitu nedávali najavo, azda ňou vôbec netrpeli, ale keď sa približovali k bránke, akoby im bolo ubúdalo sebavedómia, váhavosťou sa sami pripravili o dobré strelecké možnosti. Napríklad Aoudou (na snímke) sa dostal za talianskych obrancov, ale zaváhal a nevystrelil.

Enzo Bearzot nezatajuje, že je priam zaľúbený do svojich chlapcov. Stopér ▶ Gaetano Scirea si však počínal od prvého zápasu v každej situácii so suverenitou perfektne vyzbrojeného futbalistu, a to rovnako v bránení na zemi i vo vzduchu, ako aj v zakladaní protiútoku. Iste aj preto mu tréner takto nežne vyjadril pochvalu i vďaka.

Poľská búrka po 236 minútach sucha

Bezgólový výsledok je osvedčený variant otvorenia každého turnaja, v ktorom sa postupuje zo skupín. Aj Taliani aj Poliaci ho považovali za vydatený prvý ťah smerom do druhého kola. Ale nasledujúce tri remízy s chudobnými dvoma gólmi narobili favoritom starosti. Hrali totiž tak nevyrazne, ako keby ich bol prenasledoval výrok Helenia Herreru, terajšieho technického riaditeľa klubu FC Barcelona, že z prvej skupiny postúpia Kamerun a Peru...

Pôvodca povestného catenaccia sa, pravda, prestávil všelijakými vyhláseniami, s väčšou či menšou dávkou dôvtipu aj uštipačnosťou, len sa bolo treba v nich dobre orientovať. V tomto zdánlivo nafúknutom názore sa skrývalo odborné jadro. Veľký mág mal príležitosť v Afrike poznať netušené prednosti Kamerunčanov, ich výbornú loptovú techniku, naštudovanú organizáciu obrannej hry a niekoľko výnimočne schopných jednotlivcov, predovšetkým brankára s nefahko vysloviteľným menom N'Kono. Preto sa odvážil predpovedať, že nebude ľahké mu dať gól.

Peruánci Cubillas, Uribe a ostatní ho ani neohrozili, nemali myšlienky, ani iskry, zamotali sa v schematickej hre, celkom nevyzreteľnej po ich pôsobivých vystúpeniach v Budapešti a v Paríži v rámci prípravy na šampionát. A z tejto letargie sa už premožiteľia Uruguaja v kvalifikácii nespamätali. Najstarší z trénerov zúčastnených tímov, tatko Tim, ostal aj najnešťastejší. Zronili ho chlapi v červených „košulákach“. Takmer štyri hodiny trpeli hrozným

Keď sa títo dvaja borci s číslom 20 na chrbte dresu prvý raz vedno rozbehli za loptou v otváracom stretnutí prvej skupiny šampionátu, nikto by nebol prišiel na myšlienku, že sleduje hráčov, ktorí po troch týždňoch budú stvárať divy ako strelci. Paolo Rossi (vpravo) takmer ničím nepripomína hrdinu squadry azzurri spred štyroch rokov v Argentíne, nemá síly ani výbušnosti, nevedel sa odpútať od obsadzujúcich, proste sklamal. A Zbigniew Boniek? Všetliako sa pokúšal splniť úlohu rozohrávača, dirigenta i zakončovateľa, no takmer pri každom nástupe ostal dakde visieť, nijakú akciu nedotiahol, vlastným príkladom spoluhráčov nezmobilizoval.

Poliaci nielenže nemohli dať gól, ale v prvom polčase zápasu s Peru sa dosť natrápili, aby gól nedostali. Peruánci ešte vtedy „hrýzli“. Pozrime, ako pri rohovom kope zabezpečujú svoju bránku nielen stredopoliar Buncol (vľavo), ale aj útočník na hrote Lato. Najstarší poľský reprezentant (32-ročný) a najlepší strelec na MS 1974 si vyslúžil všeobecný obdiv za neúnnavný pohyb po celej ploche.

suchom, nemohli zatriasť sieťou zavesenou na aluminiových bránkach západonemeckej výroby, a zrahu spustili na ňu hromy. Päť ráz v nej zadunelo. Smolarek, Boniek, Lato a ostatní členovia družiny zmáčení dážďom šťastia pobrali sa do Barcelony skúsiť, či by v tejto nálade nezahrali na nôtu z roku 1974. Lato si ju predsa tak dobre pamätá.

Belasí z Apeninského polostrova sú z domu zvyknutí, že keď dajú gól, treba ho udržať až do konca. A načo by aj bol druhý? Kto by sa teda začudoval, že po Contiho strele medzi peruánske žrde, všetci stratili záujem hľadať ďalšiu šancu. Celú hodinu premárnili posúvaním lopty a prekázaním súperovi, z ktorého nemali obavy. Už sa na to nemohla pozeráť ani spravodlivosť, ktorá, ako je známe, nezvykne futbal sledovať, no teraz odrazila Diazovu strelu od Cabriniho nohy prekvapenému Zoffovi na opačnú stranu.

Iní by si vzali z takéhoto prípadu poučenie, ale Taliani? Ti majú tvrdú futbalovú kotrbu. Znovovito robia po svojom. Keď

Grazianiho oblúčik padol do siete, lebo N'Kono sa pošmykol a nedočiahol naň, zas chceli zahamovať, lenže vrtký Milla ich zaskočil. O chvíľu sa však obaja hojdali na remíze. Zoffovcom vyhovovala a čierni chlapci s hrdým pomenovaním neporaziteľné levy buď už nevládali, alebo si už netrúfali a nechceli riskovať prípadnú prehru. Možno ich aj zastrašil Collovati, ktorý Millu poriadne okopával. A tak sa Azzurri s minimálnou prednosťou jediného gólu z troch nerozhodných zápasov predsa len prepašovali do druhého kola. Veru bez vyzvania zbliekali svoje belasé tričká a vymieňali si ich za zeleno-červeno-žlté. A tí, ktorých nevedomci nazývali trpaslíkmi, odchádzali s talianskym textilom v rukách ako veľikáni, lebo ich nikto nepremohol.

Keď mlčať

nemôžu ...

Majú tisíc starostí i povinností, ale keby z nich aj polovicu zanedbali, jednej sa nevyhnú, hoci sa často o to usilujú, musia hovoriť pre verejnosť.

Kto by im zazlieval, že veria svojim hráčom do posledného dychu, často zveličujú ich odhodlanie a predstierajú zámyery, ktoré vôbec nemienia realizovať, že v zmysle účelného pesimizmu vyzdvihujú údajne prednosti súpera a viac či menej obratne skrývajú svoje tromfy. To sú predsa obľúbte prostriedky predzápasovej psychológie. Výsledok ich síce neraz zvrtné z nadšenia do roztrpčenia, ale vcelku sa usilujú byť realistami. A ak konfrontácia ich názorov so skutočnosťou vyznieva pozitívne, vždy sú to veľkí tréneri. V opačnom prípade nie je o vysvetľovanie veľký záujem, a tréner má o jednu starosť viac...

Vraj bez Bonieka

Prečo hral Boniek tak slabo? Na otázku po stretnutí s Kamerunom reaguje Antoni PIECHNICZEK nepriamo: — To by musel odpovedať on sám. Ja viem iba toľko, že je v ňom oveľa viac, než tu doteraz ukázal. Ale všetci kľúčovi hráči a strelci ma sklamali. Proti Peruáncom musím mužstvo prestavať... (v predbežnej zostave Boniek chýbal).

Po víťazstve 5:1: — Som prešťastný, že som dal Boniekovi aj po dvoch slabých výkonoch znova šancu. Nahradil zraneného Iwana v strede poľa a skvele prenikal na špicu. Konečne dal aj gól a na ďalší krásne prihrál. Taká radosť.

Realista

— Postup do druhého kola sme premeškali už v druhom zápase s Poľskom, v ktorom sme boli zjavne lepší vo všetkých činnostiach. Aj nestranní pozorovatelia vyzdvihli pohyblivosť mojich hráčov i bez lopty, energické napádanie, krížne prihrávky na získanie priestoru a účelné zmeny rytmu hry. Taliani už boli pre nás príliš silným súperom. Sme však hrdí, že nás nikto neporazil. A sme realisti, to je maximum, čo sme teraz mohli dosiahnuť.

K takému hodnoteniu trénera žiada sa iba doložiť, že je to výsledok iba jeho niekoľkomesačnej práce s futbalistami Kameřunu. Jean VINCENT bol vynikajúcim reprezentantom Francúzska. Zohral zaň 46 zápasov a strelil 22 gólov.

Prečo sú takí nervózni?

Enzo BEARZOT sa nedá zviklať vo svojom presvedčení ani najpichľavejšími invektivami reportérov a komentátorov. Môžu sa mu aj posmievať, že radšej by nastúpil len s desiatimi hráčmi, než by mal daktorého zo svojich obľúbencov vynechať. A nech mu vyčítajú, že tvrdohlavu lipne na tých starých hráčoch a najmä na turinských bielo-čiernych z Juventusu. Ale nech netvrdia nepravdy, že títo hráči už nevládzu, veď sú výborne trénovaní a ľahko prekonávajú únavu. Samozrejme, že nervové zafarbenie je mimoriadne a zvyšovalo sa nedočkavosťou, kedy konečne padne gól. Ale prečo sa nervozita zmocnila práve novinárov? Vari pochybovali, že postúpime do druhého kola? Malomyselní, veď toto mužstvo je schopné aj väčších úspechov — povedal svoje údajný mlčanlivý, a zapákl si do fajky.

Slová, slová

Prvé dva zápasy sa vám nevydarili, čo vy na to, pán Elba de PADUA LIMA?

— Zvyknutý som na oslovovanie Tim a môžete ma volať ujom, tatkom alebo ako chcete. A pokiaľ ide o zápasy, nuž napriek mojim výstrahám podcenili sme výborných Afričanov, no proti Talianom už vyzerala naša hra lepšie. A teraz nemám prečo to zakrývať, vyhráme nad Poľskom a postúpime.

Po združujúcej prehre utrpený Brazílčan v peruánskych službách len ťažko súkal so seba pocity sklamaní, nevysvetliteľnej tragédie, bezmocnosti, úplnej rezignácie. Toho sa musel dožiť na staré kolena.

(A chýrny tréner Dettmar Cramer nie tak dávno vystríhal Talianov i Poliakov, aby si dali pozor, lebo také narážacky, akými prenikajú Peruánci, pikto iný neovláda...)

ESPAÑA '82

1. SKUPINA

14. 6. 82 TALIAŇSKO — POĽSKO 0:0

Vigo, 40 000 divákov
Rozhodca: Vautrot (Francúzsko)
Žlté karty: Antognoni, Scirea — Boniek
Taliani: Zoff — Gentile, Scirea, Collovati, Cabrini, Marini, Antognoni, Tardelli, Conti, Rossi, Graziani
Poľsko: Mlynarczyk — Majewski, Zmuda, Janas, Jalocha, Iwan (72. Kusto), Boniek, Matysik, Lato, Buncol, Smolarek

15. 6. 82 PERU — KAMERUN 0:0

La Coruña, 15 000 divákov
Rozhodca: Wöhler (Rakúsko)
Žltá karta: N'Kono
Peru: Quiroga — Duarte, Diaz, Salguero, Olaechea, Velasquez, Cubillas (56. Barbadillo), Cueto, Leguia (56. La Rosa), Uribe, Oblitas
Kamerun: N'Kono — Kaham, Onana, Eloundou, Aoudou, M'Bom, Kunde, Abega, M'Bida, Ndjeya, Milla (90. Tokoto), N'Guea (72. Bahoken)

18. 6. 82 TALIAŇSKO — PERU 1:1

(1:0)
Vigo, 30 000 divákov
Góly: 19. Conti — 83. Ruben Diaz
Rozhodca: Eschweiler (NSR)
Žlté karty: Tardelli — Duarte
Taliani: Zoff — Gentile, Scirea, Collovati, Cabrini, Marini, Antognoni, Tardelli, Conti, Rossi (46. Causio), Graziani
Peru: Quiroga — Duarte, Ruben Diaz, Salguero, Olaechea, Cueto, Velasquez, Oblitas, Barbadillo (64. La Rosa), Cubillas, Uribe (64. Leguia)

19. 6. 82 POĽSKO — KAMERUN 0:0

La Coruña, 12 000 divákov
Rozhodca: Ponnet (Belgicko)
Žlté karty: Palasz — N'Guea, Milla
Poľsko: Mlynarczyk — Majewski, Zmuda, Janas, Jalocha, Lato, Buncol, Boniek, Palasz (57. Kusto), Iwan (26. Szarmach), Smolarek
Kamerun: N'Kono — Onana, Kaham, Ndjeya, M'Bom, Aoudou, Abega, Kunde, M'Bida, Milla, N'Guea (46. Tokoto)

22. 6. 82 PERU — POĽSKO 1:5 (0:0)

La Coruña, 15 000 divákov
Góly: 83. La Rosa — 56. Smolarek, 60. Lato, 61. Boniek, 68. Buncol, 77. Ciolek
Rozhodca: Vasquez (Mexiko)
Žltá karta: Velasquez
Peru: Quiroga — Duarte, Ruben Diaz, Salguero, Olaechea, Velasquez, Cueto, Leguia, La Rosa, Cubillas (50. Uribe), Oblitas (50. Barbadillo)
Poľsko: Mlynarczyk — Majewski, Zmuda, Janas, Jalocha (27. Dziuba), Matysik, Kupcewicz, Buncol, Lato, Boniek, Smolarek (75. Ciolek)

23. 6. 82 TALIAŇSKO — KAMERUN 1:1 (0:0)

Vigo, 17 000 divákov
Góly: 61. Graziani — 62. M'Bida
Rozhodca: Dočev (Bulharsko)
Žlté karty: Antognoni — Kunde
Taliani: Zoff — Gentile, Scirea, Collovati, Cabrini, Orioli, Antognoni, Tardelli, Conti, Rossi, Graziani
Kamerun: N'Kono — Kaham, Onana, Ndjeya, M'Bom, Aoudou, Kunde, M'Bida, Abega, Milla, Tokoto

1. Poľsko	3	1	2	0	5	1	4
2. Taliansko	3	0	3	0	2	2	3
3. Kamerun	3	0	3	0	1	1	3
4. Peru	3	0	2	1	2	6	2

NSR
RAKÚSKO
CHILE
ALŽÍRSKO

FRAŠKA NA ÚČET ALŽÍRSKA

Bravo, Alžírsko! Jeho futbaloví reprezentanti sa postarali nepochybne o najväčšiu senzáciu 12. svetového šampionátu. Po výbornej hre a odvážnych protiútokoch, zakončených účinnou strelbou, zaslúžene zdolali mužstvo NSR, jedného z vážnych kandidátov na titul majstra sveta. Výsledok zápasu v Gijone šokoval celý futbalový svet a vyvolal obrovské sympatie ku krajine na čiernom kontinente. Alžírčanom by nečakaný postup do štvrtfinále nebol unikol, nebyť nechutného komplotu, ktorý zorganizovali na ich účet „silní“. Lebo posledný zápas v skupine NSR — Rakúsko, ktorý slabí Rakúšanov nesmeli prehrať 0:3, bol nielen trápnuou fraškou, ale aj hanbou svetového futbalu na najväčšej scéne pred zrakmi stámiliónov ľudí na celom svete. A tak Alžírčania, hoci vyhrali dva zápasy a získali 4 body, odišli predčasne domov... Kľúč k postupu medzi 12 najlepších mali však aj vo vlastných rukách. V zápase s Chile, ktoré nezískalo v Španielsku ani bod, viedli po polčase 3:0, vtedy už boli jednou nohou vo štvrtfinále, avšak potom inkasovali dva zbytočné góly. Alžírčanom chýbal vari iba kusok šťastia a zrelšieho taktického majstrovstva, aby sa nemuseli márne spoliehať na zmysel pre športovú česť tých druhých... Rakúšanov vďaka za postup mužstvu NSR, ktoré sa uspokojilo s 20-minútovým uragánom, a skvelej hre brankára Konciliu, najlepšího muža v dôležitom úvodnom zápase s Chile. A tímu NSR otvoril cestu k očakávanej medaile kanonier Rummenigge hat-trickom v súboji s Chile.

Drvivý nástup mužstva NSR korunoval úspešnou hlavičkou Horst Hrubesch. Rakúsky brankár Friedl Koncilia bol bezmocný. Vzadu sa prizerajú Pezzey a Rummenigge.

◀ V tejto chvíli, v 68. min hry, sa zrodilo najväčšie prekvapenie MS '82. Najlepší alžírsky útočník Belloumi (vľavo) strieľa víťazný gól v zápase s NSR! Breitner prišiel neskoro a brankár Schumacher nemal šancu...

Zákrok alžírskoho obrancu Guendouza vyzerá nebezpečne, ale hlavu urasteného Hrubescha nezasiahol. Snímka však dokumentuje, s akým zanietením Alžírčania bojovali proti dvojnásobným majstrom sveta.

◀ V kľúčovom zápase zvíťazili Rakúšania nad ambicióznym, ale v tomto zápase nedôrazným tímom Alžírka bez problémov. Rakúsky obranca Obermayer zachraňuje pred Guendouzom.

Astúria tragédiou Alžíru

Gijón a Oviedo boli strediskom bojov skupiny, ktorá vyvolala dva razy pozornosť futbalového sveta: prvá bomba vybuchla 16. júna v Gijone. Alžírsko vyhralo nad kandidátom na titul majstra sveta NSR 2:1...

Keď Madjer dal po bezgólovom polčase 0:0 prvý gól Alžírska, každý si myslel, že ide o omyl. Potom — kto iný — ako Rummenigge vyrovnal a videlo sa, že všetko pôjde „po poriadku“. Nestalo sa! V 69. minúte „najlepší hráč Alžírska (tvrdí sa, že aj Afriky) Lakhdar Belloumi strelil po druhý raz do siete Schumachera a počernastí arabski futbalisti hrali ako o dušu, už nebolo v moci dvojnásobného majstra sveta vyrovnáť...

Tréner Alžírčanov Mahiedieme Khalef, najmladší tréner majstrovstiev sveta 1982, vyskočil od radosti a v duchu videl aj ďalšie víťazstvá svojich chlapcov.

Jupp Derwall zbledol, začali sa na neho sypať hromy-blesky, no Rummenigge, veľký Karl-Heinz bol spokojný, keď vyhlásil: „Kto vie, ten vie. Vedomosti sa presadia. Potkli sme sa iba raz a pôjdeme aj tak ďalej!“

Najšťastnejšie mužstvo majstrovstiev sveta — Rakúsko vyhralo Schachnerovým gólom nad Chile a s neuveriteľnou priazňou šťasteny zdolalo aj Alžírsko. Walter Schachner sa dva razy postaral o vedúci gól Rakúšanov, výbušný, ortuťovitý hráč talianskej AC Cesena sa zaskvel, pripomínajúc niekdajšie časy najlepšieho strelca futbalovej histórie Gerda Müllera. Stačila mu totiž jediná šanca na gól... To vie málokto.

Potom už išlo všetko podľa plánu. Ba až viac... Skandalózne posledný zápas, ak sa dá vôbec tak hovoriť o stretnutí NSR — Rakúsko 1:0, bol druhou bombou, ktorá explodovala opäť v Gijone...

SILA

Ak by sme mali hovoriť o sile jednotlivých mužstiev, akú ukázali v II. skupine, potom rozhodne by bolo toto poradie: NSR, Alžírsko, Chile a až na konci by bol druhý postupujúci celok Rakúsko.

Nemecká spokojná republika ukázala, čo je v jej silách v dvoch, vlastne v jednom stretnutí a v ďalších 11 minútach! Proti Chile vyhrala 4:1, presvedčivo, predviedla hru favorita proti skvelým juhoamerickým technikom, ktorí však nevedeli poriadne namieriť (vôbec bolo chybov viacerých celkov Južnej Ameriky, že slabo striedali na bránku). Lenže — všetko obstarával jediný hráč — Rummenigge... Štyrmi gólmi sa po zápasoch v skupinách dostal na čelo strelcov MS '82 a to je trochu málo, ak chceme kritizovať strelcov, ktorými sa mužstvo NSR hemží. Iba striedajúci Reinders trafil do sítia okrem najlepšieho hráča Európy.

Druhé Rakúsko malo šťastie nad šťastie. Tréner-dobrák Georg Schmidt prenechal všetko svojmu asistentovi Felixovi Latzke-mu, aj interviewy, je mužom v pozadí, ktorý chciac-nechciac sa dostal do popredia.

No aj tak! Rakúsko malo niekoľko futbalistov v skupine, ktorí patrili k elite jednotlivcov na MS! Walter Schachner je skvelým strelcom, podobne Hans Krankl, Herbert Prohaska a Kurt Welzl skvele rozohrávali a v strede obrany stál ako stĺp Erich Obermayer. Vychádzajúcou hviezdou je obranca Josef Degeorgi a brankár Friedl Koncilia vychytil svetovú formu.

A všetci dokopy mali — šťastie. Každý futoval Alžírsko! Od brankára Mehdiho Cerbaha po ľavé krídlo Rabaha Madjera išlo o veľmi kvalitných hráčov, ktorých silou bola technika a bojovnosť, určitým handicapom prílišné spoliehanie sa hlavne na techniku aj v osobných súbojoch.

Druhý vypadávajúci — Chile, priviezol do Španielska viacej strachu zo svojej sily ako skutočnú silu. V troch zápasoch nula v bodoch a skóre 3:8 je do značnej miery sklamaním, lebo kdekoľvek dával Chifanov na vyššie miesta. Tréner Luis Santibanes prišiel na šampionát iba s niekoľkými naozaj svetovými hráčmi, menovať možno ako špičku z obrancov Eliasa Figuerou, z útočníkov Carlosa Rivasa alebo Gustava Moscosu.

Bola to „strašná“ skupina... Treba vziať

▲ Na svetový šampionát nebude chýrečný rakúsky kanonier Hans Krankl spomínať v dobrom. Na snímke v čílskom obkolešení.

▲ Na vynikajúceho alžírkeho stredopolára i zakončovateľa Lakhdara Belloumiho budú hráči NSR dlho spomínať.

Najplatnejším útočníkom rakúskeho mužstva bol Walter Schachner, autor dvoch gólov. Do horizontálnej polohy sa dostal v súboji o loptu s alžírskym obrancom Mansourim.

do úvahy, že traja jej účastníci mali po 4 body a to svedčí o mimoriadnej vyrovnanosti.

S čím sa nerátalo

Usporiadatelia svetových šampionátov vo futbale musia v moderne futbale myslieť na — kaďečo. Majú už jednu veľkú skúsenosť, že vedia „ako na to“, keď treba potlačiť vpred usporiadateľskú krajinu... Nie náhodou sa doteraz päť usporiadateľov stalo aj majstrom sveta... (Uruguaj, NSR, Anglicko, Taliansko a Argentína)

Moderna priniesla aj — antidopingové skúšky, lebo sa zrodila hnacia sila športovcov — doping. Aj proti tomuto nešváru sa bojuje tuho, so zápalom, v Argentíne na MS 1978 sa stalo, že škótsky hráč Johnstone odišiel s hanbou domov, lebo mu zistili v moči zakázané látky...

A teraz, po zápase NSR — Rakúsko 1:0 v Gijone sa ozval nový chichot. U niekoho rehot, u Alžírčanov žiaľ. Podali aj protest, no ťažko vyhovieť čomusi, čo nebýva zvykom na najvyššej úrovni futbalového súťaženia. V každom prípade však treba pre

budúce MS rátať — so špekuláciou partnerov!

Už sa ozvali hlasy, že aj na majstrovstvách sveta treba hrať zápasy, v ktorých sa rozhoduje o postupe — v rovnakú hodinu, ako byva v ligových bojoch každej krajiny!

Nový organizačný problém pred FIFA! Precedens NSR — Rakúsko ukázal, že treba zvládnuť nový moment, špekulatívnosť, ktorá potláča športový obsah.

FIFA sa zdá byť orgánom, ktorý veľmi prísne dbá na športový obsah najpopulárnejšej hry sveta. A tak možno veriť, že jej príslušná komisia nájde riešenie, že rozvrhne program budúcich MS tak, aby vždy každý musel hrať naplno!

Biele šatky v Gijone

Španielsky fanúšik miluje dve veci najviac na svete: corridu — povestné zápasy s býkmi a futbal. Je pochopiteľné, že dlhšiu tradíciu má zápalenie toreádora s dopichaným a doráňaným býkom ako naháňanie lopty.

A tak sa zvyklosti z corridy prenášajú aj do futbalu.

Nikto však nemohol tušiť, že futbalisti NSR a Rakúska zažijú najväčšiu potupu — akú môže dostať len a len treadingor.

Keď Hrubesch dal v 11. minúte rozhodujúceho stretnutia o bytie či nebytie troch (NSR, Rakúska, Alžírka) prvý gól, desatistice na gijonskom štadióne tleskali od nadšenia. Potom, potom začali hromziť, až napokon siahli po najväčšej urážke, akú pozná Španiel:

„akoby na zvolanie začali diváci vyťahovať svoje biele vreckovky a naskytol sa neobčasný pohľad: ovál, na ktorom sedeli diváci, pripomínal roj bielych motýľov, no nie mierumilovných, ale zmenených na rozčertené osy...

„Choďte do čerta! Straťte sa!“

„Viva Algeria!“

Biele vreckovky či šatky znamenajú na Plasa de Torros, v nádherných okrúhlych stavbách pre byčie zápasy — potupu pre muža, ktorý s červenou muletou zachádza — ako zbabelec! Vtedy toreádor vie, že je stratený! Ostáva mu jediný: riskovať život, či odísť z corridy navždy.

Rakúska tlač i tlač NSR napísala:

„Cieľ sme dosiahli, ale musíme dosiahnuť oveľa viac! Uzmieriť si futbalové obecnstvo, ktoré sme potupili, zhanobili.“

To ešte nebolo na žiadnych majstrovstvách sveta...

ESPAÑA '82

2. SKUPINA

16. 6. 82 NSR — ALŽÍRSKO 1:2 (0:0)

Gijon, 40 000 divákov
Góly: 67. Rummenigge — 53. Madjer, 68. Belloumi

Rozhodca: Revoreda

Žltá karta: Hrubesch

NSR: Schumacher — Kaltz, Stielike, K.-H. Förster, Briegel, Dremmler, Breitter, Magath (82. Fischer), Rummenigge, Hrubesch, Littbarski

Alžírsko: Cerbah — Merzekane, Guendouz, Kourichi, Mansouri, Fergani, Dahleb, Zidane (64. Bensaula), Assad, Belloumi, Madjer (88. Larbes)

17. 6. 82 CHILÉ — RAKÚSKO 0:1 (0:1)

Oviedo, 20 000 divákov

Gól: 21. Schachner

Rozhodca: Cardellino (Uruguaj)

Žlté karty: Garrido — Degeorgi, Hattenberger

Chile: Osben — Garrido, Figueroa, Valenzuela, Bigorra, Dubo, Bonvallet, Neira (73. Manuel Rojas), Yanez, Caszely, Moscoso (66. Gamboa)

Rakúsko: Koncilia — Krauss, Obermayer, Pezzey, Degeorgi (78. Baumeister), Prohaska, Hattenberger, Hintermaier, Weber (80. Jurtin), Schachner, Krankl

20. 6. 82 NSR — CHILÉ 4:1 (1:0)

Gijon, 40 000 divákov

Góly: 9., 57., 67. Rummenigge, 81. Reinders — 90. Moscoso

Rozhodca: Galler (Svajčiarsko)

Žltá karta: Dubo

NSR: Schumacher — Kaltz, Stielike, K.-H. Förster, Briegel, Dremmler, Breitter (61. Matthäus), Magath, Rummenigge, Hrubesch, Littbarski (80. Reinders)

Chile: Osben — Valenzuela, Figueroa, Bigorra, Garrido, Soto (46. Letelier), Dubo, Bonvallet, Yanez, Gamboa (68. Neira), Moscoso

21. 6. 82 ALŽÍRSKO — RAKÚSKO 0:2 (0:0)

Oviedo, 24 000 divákov

Góly: 56. Schachner, 67. Krankl

Rozhodca: Bosković (Austrália)

Žltá karta: Mansouri

Alžírsko: Cerbah — Merzekane, Guendouz, Kourichi, Mansouri, Fergani, Dahleb (75. Tlemcamil), Zidane, Assad, Belloumi (65. Bensaula), Madjer

Rakúsko: Koncilia — Krauss, Obermayer, Pezzey, Degeorgi, Prohaska, Hattenberger, Hintermaier, Baumeister (46. Welzl), Schachner, Krankl

24. 6. 82 ALŽÍRSKO — CHILÉ 3:2 (3:0)

Oviedo, 22 000 divákov

Góly: 8., 31. Assad, 35. Fergani — 61. Niera z 11 m, 73. Letelier

Rozhodca: Molina (Guatemala)

Alžírsko: Cerbah — Merzekane, Larbes, Kourichi, Guendouz, Fergani, Mansouri (73. Dahleb), Bourebbaou (31. Yah), Assad, Bensaula, Madjer

Chile: Osben — Galindo, Figueroa, Valenzuela, Bigorra, Dubo, Neira, Bonvallet (38. Soto), Yanez, Caszely (54. Letelier), Moscoso

25. 6. 82 NSR — RAKÚSKO 1:0 (1:0)

Gijon, 42 000 divákov

Gól: 11. Hrubesch

Rozhodca: Valentine (Škótsko)

Žlté karty: Hintermaier, Schachner

NSR: Schumacher — Kaltz, Stielike, K.-H. Förster, Briegel, Dremmler, Breitter, Magath, Rummenigge (67. Matthäus), Hrubesch (69. Fischer), Littbarski

Rakúsko: Koncilia — Krauss, Obermayer, Pezzey, Degeorgi, Prohaska, Hintermaier, Hattenberger, Weber, Schachner, Krankl

1. NSR	3 2 0 1 6:3 4
2. Rakúsko	3 2 0 1 3:1 4
3. Alžírsko	3 2 0 1 5:5 4
4. Chile	3 0 0 3 3:8 0

ARGENTÍNA
MAĎARSKO
BELGICKO
EL SALVADOR

MAĎARI PREPÁSALI ŠANCU

Belgici, držiteľia strieborných medailí z ME '80, mali namále. V úvodnom zápase síce zaslúžene triumfovali nad favorizovanou Argentínou, ktorá prišla do Španielska obhajovať titul majstra sveta, znemožnili Maradonu, ale potom sa veľmi trápili so slabým El Salvadorom a v rozhodujúcom súboji s Maďarskom zachránili „víťaznú“ remízu 15 min pred konečným hvizdom... Šťastná deľba, lebo Maďari boli herne jasne lepší, v streľbe usilovnejší. Lenže práve v tomto súboji zlyhali v rozhodujúcich chvíľach najchýrejší maďarskí kanonieri — L. Kiss a Nyilasi. Ich hlavičky z vyložených streleckých pozícií za stavu 1:0 netrafili belgickú bránu. Avšak zverenci trénera Kálmána Mészölyho, hoci sa so Španielskom rýchle rozlúčili, mohli držať hlavy vysoko. Predviedli výborný futbal, hrali moderne, strelecký koncert v zápase s El Salvadorom korunovali rekordným víťazstvom v histórii MS a svoje kvality ukázali aj v nešťastnom zápase s Belgickom. Argentína zažiarila iba raz. Práve v zápase s Maďarskom v Alicante, ktorý „musela“ vyhrať, malo jej súhvezdie Maradona — Bertoni — Ardiles svoj veľký deň. Celkový výkon argentínskeho mužstva v skupine akoby však bol signalizoval blížiaci sa pád... El Salvador? V úvodnom zápase s Maďarskom celkom naivný začiatok, ktorý otvorenou i bezstarostnou hrou umožnil všestranne vyspelejšiemu súperovi dokonalý strelecký koncert, po veľkom výprasku však učenlivý žiak. Vďaka nesporným kvalitám v defenzívnej činnosti Salvadorčanov ani belgický, ani argentínsky gólostroj nenašiel priestor na očakávanú kanonádu.

Najlepší argentínsky futbalista Diego Maradona (vľavo) mal s jedinou výnimkou (Brazília) nepriemerných osobných strážcov. Najviac si vytrpel v súbojoch s talianskym obrancom Gentilem... Na snímke sa usiluje oklamať Józsefa Tótha vo víťaznom zápase s Maďarskom.

Cesar Luis Menotti:

Tak, aj tak...

Štyridsaťročný tréner už ôsmy rok vedie výber Argentíny. Keď roku 1974 prijal funkciu zväzového kapitána, jeho meno poznali len v Južnej Amerike. Ale keď roku 1978 Argentína vyhrala MS, stal sa razom najpopulárnejším človekom. Napriek výsledkom na tohtoročných MS v Španielsku je najviac vyhľadávaným a srdečne vítaným trénerom. Údajne od jesene prevezme trénerské kreslo v Benfice Lisabon. Aj keď sa ním nestane, ponúk má tucty, takže môže si z nich vybrať. V Španielsku však neuspel...

Menotti po prehre s Belgickom 0:1:

— Vedeli sme, že sa stretneme so silným mužstvom. Zodpovedne sme sa pripravovali. Bol to dobrý zápas, prehru sme si nezaslúžili.

Menotti po víťazstve nad Maďarskom 4:1:

— Vynikajúci prvý polčas, istá výhra. Dokázali sme, že máme dobré mužstvo. Naši súper Maradonu nevedeli dobre ustrážiť.

Menotti po víťazstve nad EL Salvadorom 2:0:

— To čo produkoval náš súper, bol len antifutbal. Futbal je hra, ktorá má lahodiť oči publika, ale s tak hrajúcim celkom sa nedá...

Menotti po prehre s Talianskom 1:2:

— Pravidlá futbalu obsahujú paragraf, myslím že 512., ktorý hovorí, že hráč, ktorý sa dopúšťa priestupkov proti pravidlám, zaslúži si vylúčenie. Gentile dvadsaťkrát porušil pravidlá proti Maradonovi. Padli sme do osídiel Talianov, ktorí celých 90 minút nič iné nerobili, len kúskovali hru. Robili to isté, čo doteraz. A to nie je futbal.

Gábor Pölöskei:

Tri zápasy dva góly

Ľavé krídlo FTC má 21 rokov, bol najmladším hráčom Maďarska na MS a podľa mienky odborníkov s dvoma gólmi aj najlepší. A to pre nováčika nie je hocijaká vizitka!

— V akej nálade sa vraciate?

— Napriek tomu, že som podal uspokojivý výkon, nie som šťastný. Obrovská príležitosť zostala pre nás nevyužitá. Jedenásť minút bolo do konca zápasu, my sme viedli proti Belgicku 1:0 a...

— Poďme po poriadku. Ako ste videli z vnútra víťazstvo 10:1 proti El Salvadoru?

— Nemali sme starosti ani minútu, pretože hneď na začiatku sme využili príležitosť. Tibor Nyilasi už v 3. minúte zabezpečil vedenie, o chvíľu sa skóre zmenilo na 2:0. Dôležité pre nás bolo, že súper neprešiel na obrannú hru, ale útočil, snáď veril vo vyrovnanie. A tak nám uľahčili zakladať nové a nové akcie.

— Proti Argentíne ste hrali vyslovene odvetný zápas. Mal to byť revanš za prehru na MS 1978...

— S nádejami som očakával stretnutie, ktoré mi napokon prinieslo sklamanie. Otvárací zápas v Barcelone sme sledovali v televízii. Staval som na tom, čo som videl. Úprimne povedané, predstavoval som si zisk bodu ako od Argentíny, tak od Belgicka. Situácia na ihrisku sa však vyvíjala inak... Juhoameričania hrali výbušne. V prvom polčase útočili neuveriteľnou silou nielen na našu bránu, ale na nás všetkých, keď sme sa ocitli v blízkosti lopty. Veľmi si menili miesta, ruvali sa, sotva sme sa vedeli udržať na nohách. Viedli už 4:0, keď sa mi podarilo dostať loptu za Silviov chrbát. Bodaj by sa mi bol skôr podaril tento kúsok!

— Ako sa vám podarilo postaviť na nohy? Veď po vysokom víťazstve vysoká prehra a po štyroch dňoch nasledoval ďalší zápas s Belgickom...

— Videli sme, ako sa trápil náš najbližší súper s El Salvadorom, kým vyhral 1:0. Vrátilo sa naše sebavedomie, pretože Belgici hrali príliš defenzívne, len zriedka zaútočili.

— Aká bola situácia na ihrisku?

— Naše predpoklady sa skoro stali skutočnosťou. Za stavu 1:0 pre nás akoby boli stratili chuť hrať, sotva sa medzi sebou rozprávali. Do konca zápasu chýbalo slabých desať minút...

— Jedna rýchla akcia Belgičanov

— Ceulemans prenikol medzi tromi obrancami Maďarska a vyrovnal na 1:1. Týmto gólom si Belgičania zabezpečili víťazstvo v skupine. Za stavu 1:0 by Maďarsko postúpilo. Ako ste to znášali?

— Bol to strašný pocit. Mnohí tvrdili, že sme sa unavili. Možno, ale my sme to necítili, pretože nás hnalo dopredu srdce, vôľa. Či môj spoluhráč Csongrádi urobil chybu, keď už na polovici ihriska nezastavil nebezpečného Ceulemansa, o tom by sa dalo tiež polemizovať. Viem, je skutočne ťažké zastaviť niekoho, keď je v plnom

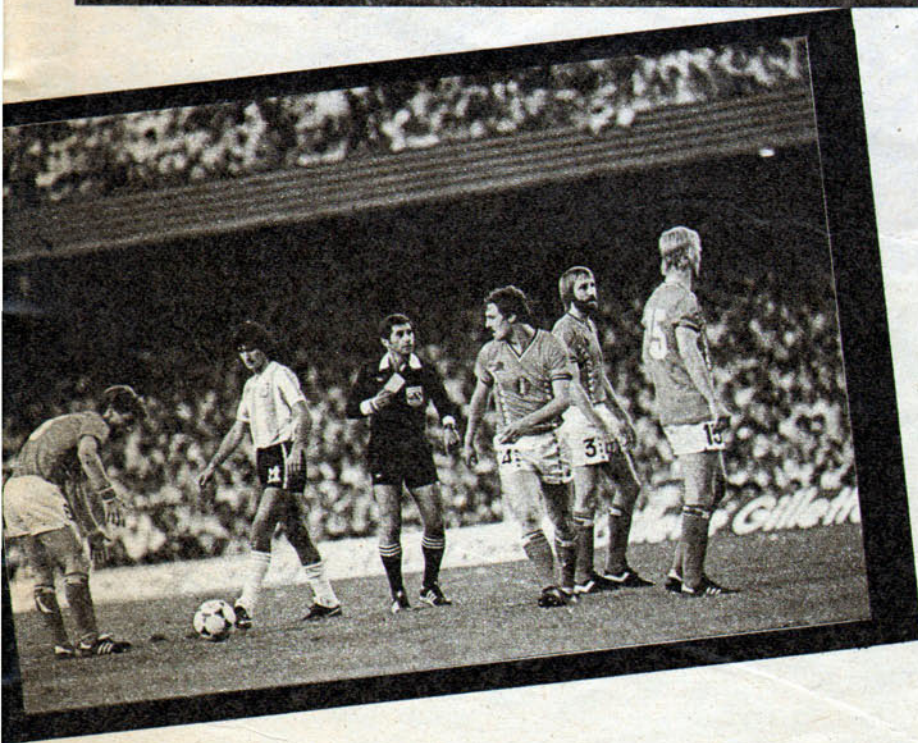

◀ Daniel Passarella, kapitán reprezentačného mužstva Argentíny, vo vzduchu kraľoval. V úspešnej akcii ho podporuje Galvan, pri ňom Pölöskei, ľavý krídelný útočník maďarského mužstva.

► Kohože to vzýva? Najnebezpečnejší belgický útočník a vychýrený strelec Vandenberg v záchvate obrovskej radosti po strelení víťazného gólu v úvodnom zápase MS s Argentínou. K šťastnému spoluhráčovi pribieha Czerniatynski. Prvý gól MS '82 padol v 63. min zápasu.

Tri razy československý rozhodca Ing. Vojtech Christov, ktorému sa dostalo veľkej cti, ale aj dôvery. Viedol úvodný zápas 12. svetového šampionátu Argentína-Belgicko na štadióne Nou Camp v Barcelone. V červených dresoch hráči Belgicka po potrestaní žltou kartou.

pohybe. Veľmi smutno bolo potom v našej šatni. Všetci sme si jasne uvedomili, akú obrovskú príležitosť sme premárnili.

Mauricio „Pipo“ Rodriguez

Skromne...

Nizky, tenký, ale mimoriadne pozorný a často usmiaty je tréner El Salvadoru. Na vlastnej koži okúsil atmosféru svetového šampionátu roku 1970 v Mexiku. Zúčastnil sa na ňom ako hráč, roku 1979 prijal funkciu vedúceho reprezentantov a teraz prišiel na MS ako tréner. Medzitým získal diplom textilného inžiniera. Stalo sa, že sa nezhodol s predsedom zväzu, zanechal tréningovanie — ako predvídač človek nechcel svoj život zviazať naveky s nevypočítateľnou loptou.

Je to však záhadné, ako sa mohol tichý „Pipo“ s niekym pohádať. Lebo po desaťgólovej prehre žiaden človek by nebol tak zdvorilo vyskočil zo svojho sedadla, keď prišiel Mészölyom na interview, ktorý by bol po takejto porážke tak úprimne gratuloval, ktorý by bol po troch prehrách tak zdvorilo a ochotne odpovedal na všetky otázky novinárov ako tento tenký majster Salvadoru.

Pravda, kto by bol okrem neho povedal, že porážky 1:10 od Maďarska, 0:1 od Belgicka a 0:2 od Argentíny v danej situácii neboli neúspechom, ale vyslovene úspechom...?!

— Utrpeli sme tri porážky, ale zúčastnili sme sa na MS a to je pre nás najdôležitejšie, — hovorí „Pipo.“ Napriek prehre 1:10 sme nezostali v hanbe. Prv než by ste sa spýtali, páni, s vašim dovolením hneď dodávam. Po prvom zápase v skupine, pochopiteľne už s iným cieľom, som posielal hráčov na ihrisko. Ale kto by to tak nebol urobil na mojom mieste? Poviem úprimne, že proti mojej vôli musel som konať, čo mi rozum kázal — obrannú hru som zvolil ako hlavnú úlohu... Nepáči sa mi obranný futbal, veď cieľom hry je dávať góly. Dúfam však, že aj pán Menotti pochopí, keď hovorí, že proti nim sme antifutbal produkovali. Dnes ani jedno družstvo nechce prehrať vysokým rozdielom.

— Áno, ani mne sa nepáči obranná hra, ani nám neseď. Ale sme nemali inú voľbu. Napriek prehrám i obrannej hre, moji hráči sem-tam ukázali technickú vyspelosť, dokázali, že rozumejú útočeniu, že s nekonečnou radosťou chodia dopredu a vedia produkovať rýchle, vtipné akcie. Pán Menotti má pravdu, futbal napokon je pastvou pre oči divákov. Ale tentoraz mi prepáčte, že sme na to neboli súci partneri... Je jasné, akým smerom sa vyvíja hra — z istých zadných foriem treba vychádzať k rýchlym útokom. Nemali sme inú možnosť len robiť to isté, hoci vieme, že to nie je pekné, nie je to pravé. Snáď prepáčite, nemali sme iné východisko...

ESPAÑA '82

3. SKUPINA

13. 6. 82 ARGENTÍNA — BELGICKO 0:1 (0:0)

Barcelona, 100 000 divákov

Gól: 63. Vandenberg

Rozhodca: Ing. Christov (ČSSR)

Žlté karty: Bertoni — L. Millecamps

Argentína: Fillol — Olguin, Galvan, Passarella, Tarantini, Ardiles, Gallego, Maradona, Bertoni, Ramon Diaz (63. Valdano), Kempes
Belgicko: Pfaff — Gerets, De Schrijver, L. Millecamps, Baecke, Coeck, Vercauteren, Van der Smisen, Vandenberg, Ceulemans, Czerniatynski

15. 6. MAĎARSKO — EL SALVADOR 10:1 (3:0)

Elche, 6000 divákov

Góly: 4. 83. Nyilasi, 11. Pölöskei, 24. 54. Fazekas, 51. Tóth, 70. 73. 77. L. Kiss, 72. Szentes — 65. Ramirez

Rozhodca: Al-Doy (Bahrajn)

Žlté karty: Nyilasi, Fazekas

Maďarsko: Mészáros — Martos, Bálint, Garaba, J. Tóth, Müller (69. Szentes), Nyilasi, Sallai, Fazekas, Törőcsik (57. L. Kiss), Pölöskei
El Salvador: Mora Guevara — Castillo, Jovel Cruz, Rodriguez, Recinos, Rugamas (28. Ramirez), Ventura (77. Fagoaga), Huezo, Rivas, F. Hernandez, Gonzales

18. 6. 82 ARGENTÍNA — MAĎARSKO 4:1 (2:0)

Alicante, 38 000 divákov

Góly: 27. Bertoni, 29. 58. Maradona, 61. Ardiles — 76. Pölöskei

Rozhodca: Lacarne (Alžírsko)

Argentína: Fillol — Olguin, Galvan, Passarella, Tarantini (51. Barbas), Gallego, Maradona, Ardiles, Bertoni, Valdano (25. Calderon), Kempes
Maďarsko: Mészáros — Martos (46. Fazekas), Garaba, Bálint, Tóth, Varga, Nyilasi, Rab, Sallai, L. Kiss (63. Szentes), Pölöskei

19. 6. 82 BELGICKO — EL SALVADOR 1:0 (1:0)

Elche, 10 000 divákov

Gól: 18. Coeck

Rozhodca: Moffatt (Sev. Írsko)

Žlté karty: Osorto, Fagoaga

Belgicko: Pfaff — Gerets, Meeuws, L. Millecamps, Baecke, Van der Smisen (46. Van der Elst), Coeck, Vercauteren, Ceulemans (80. Van Moer), Vandenberg, Czerniatynski
El Salvador: Mora Guevara — Jovel, Osorto (48. Alfaro), Rodriguez, Recinos, Ventura, Ramirez, Fagoaga, Huezo, Gonzales, Rivas

22. 6. 82 BELGICKO — MAĎARSKO 1:1 (0:1)

Elche, 25 000 divákov

Góly: 28. Varga — 76. Czerniatynski

Rozhodca: White (Anglicko)

Žltá karta: Meeuws

Belgicko: Pfaff — Gerets (62. Plessers), Meeuws, L. Millecamps, Baecke, Van der Smisen (46. Van Moer), Coeck, Vercauteren, Vandenberg, Ceulemans, Czerniatynski
Maďarsko: Mészáros — Martos, Kerekes, Garaba, Varga, Törőcsik, Nyilasi, Müller (68. Sallai), Fazekas, L. Kiss (71. Csongrádi), Pölöskei

23. 6. 82 ARGENTÍNA — EL SALVADOR 2:0 (1:0)

Alicante, 28 000 divákov

Góly: 23. Passarella z 11 m, 53. Bertoni

Rozhodca: Barrancos (Bolivia)

Žlté karty: Olguin, Gallego — Osorto, Recinos, Ramirez

Argentína: Fillol — Olguin, Galvan, Passarella, Tarantini, Gallego, Ardiles, Maradona, Bertoni (67. Ramon Diaz), Calderon (80. Santamaria), Kempes

El Salvador: Guevara Mora — Osorto (31. Miguel Diaz), Jovel Gruz, Rodriguez, Recinos, Rugamas, Ventura (78. Alfaro), Huezo, Ramirez, Gonzales, Rivas

1. Belgicko	3	2	1	0	3:1	5
2. Argentína	3	2	0	1	6:2	4
3. Maďarsko	3	1	1	1	12:6	3
4. El Salvador	3	0	0	3	1:13	0

ZOŽALI APLAUZ

SOCHÁRI HIRY

JEDNOTKA

Po skončení stretnutia Brazília — Sovietsky zväz (2:1) odskočil si medzi skupinku sovietskych novinárov bývalý reprezentant Portugalska a na MS televízny komentátor Eusébio a pýtal sa na vek brankára zbornej Renata Dasajeva. Keď mu povedali, že práve včera (hralo sa 14. júna) mal 25 rokov, bol prekvapený a pridal: „Na taký vek je to už taký skúsený brankár!“

Nemal to tento spartakovský gólmán a pred ním ani mnohí ďalší sovietski gólmáni ľahké. Poznáte to. U nás prirovnávali brankárov k Viktorovi alebo Schrejfovi, v Sovietskom zväze zasa meradlom kvality je Lev Jašin. No Renat na španielskych majstrovstvách sveta príjemne prekvapil. Ešte pred ich začiatkom experti v ZSSR hovorili, že na poste brankára nemajú stopercentného muža. Avšak po zápasoch na šampionáte sa zhodli, že ak niekto

nesklamal a podal výkon hodný reprezentanta, bol to v prvom rade Dasajev. Aj španielske noviny po prvej časti MS hodnotiac kvality sovietskych hráčov dali na prvé miesto Dasajeva, až potom Blochina a Šengeliju.

Sovietskeho brankára označovali experti za najlepšieho preto, lebo pôsobil ohromne pokojným dojmom, neurobil nijakú chybu, góly, ktoré dostal (najmä od Brazílie), boli nechytateľné, výborne kryl priestor medzi žrdami i v pokutovom území, nerobili mu problém strely po zemi ani vo vzduchu, skrátka stal sa objavom MS.

Po stretnutí s Brazíliou odchádzali novinári i komentátori zo svojich sedadiel do tlačového strediska. Bol medzi nimi aj známy svetový futbalista šesťdesiatych a sedemdesiatych rokov Pelé. Keď ho novinári žiadali, aby označil najlepšieho hráča tohto zaujímavého a vzrušujúceho zápasu, odvetil: „Sovietsky brankár...“

Môže byť pre mladého Dasajeva väčšie ocenenie, ale aj väčší cieľ byť ešte lepším?

JUNIOR JE MENO UMELECKÉ

Brazílčan, člen klubu Flamengo Rio de Janeiro, hrá ľavého obrancu. Na MS v Španielsku viacerí tvrdili, že osou mužstva sú Socrates, Zico, Eder, Falcao a Junior. Niektorí ho dávali dokonca na prvé miesto, pretože hrá v obrane a na ľavej strane je vari najlepší, najrýchlejší a najútočnejší na svete. Jeho meno je: Leovegildo Linoš Gama, no vo futbale ho poznajú všetci ako Juniora. Narodil sa 29. júna 1954, v Španielsku oslávil 28. narodeniny, žiaľ, nie titulom. Hral na olympijskom turnaji 1976 v Montreale, zažiaril na „malých MS“ na prelome rokov 1980—81

v Uruguaji a odvtedy je stálym členom reprezentačného mužstva. S Flamengom získal vlani Interkontinentálny pohár a jeho mužstvo vyhralo vysoko (6:0) nad Botafogom, tím mužstvom, ktoré ho odmietlo prijať do svojich radov. Preto ho práve toto víťazstvo neobvyčajne tešilo. Zaujímavý chlapík, ten Junior. Zobral si vzor od Niltona Santosa a napodobňuje ho, ale iba v hre. Mimo ihriska sa líši od ostatných. Študuje ekonomiku a financie a je rovnako usilovným študentom ako futbalistom. Radosť ho bolo sledovať. Ako by sa nám zišiel obranca podobného typu!

GIRESSE JE NAJLEPŠÍ?

Hru francúzskych futbalistov, víťazov jednej zo štvrtfinálových skupín veľmi chválil sám „futbalový kráľ“ — Pelé. „Jedni, čo vedia hrať v Európe juhoamerický futbal“ povedal na ich adresu. Franz Beckenbauer, ktorý za umením Pelého veľmi nezaostal a sledoval výkony Francúzov, vyhlásil: „Každý má svoj tip, ale ja hovorím, že najlepšie hral v madridskom štvrtfinále Alain Giresse.“

Mali sme sa s ním možnosť stretnúť. 163 cm nízky chlapík, keď je v civile, sotva by ste v ňom videli výborného stredopolára. Spoluhráči mu hovoria „Gigi“. Keď dal proti Severnému Írsku dva góly, jeden dokonca hlavou, bol radostou bez seba: „Nielenže moje góly prispeli k ceste do semifinále, ale boli to moje prvé góly

v reprezentácii a skóroval som hlavou proti Ostrovanom. Na to som veru ani nepomyslel.“

„Nebuď skromný, Gigi,“ obrátil sa naň Platini, „dostali sme sa do tempa a vieš, že vtedy nás nikto nezastaví. Pôjdeme aj ďalej, dáš si ešte nejaký gólik.“

Giresse má 29 rokov, hrá za Girondins Bordeaux, bol skutočne výborným dirigentom mužstva, ovláda loptu, dlhé i krátke prihrávky, a ako sa ukázalo, aj strelbu. Má silné nohy, ťažisko nízko, ťažko ho oddeliť od lopty, najmä keď dáva do hry bojové srdce.

Postavou je na MS najnižší, hrou sa zaradil medzi najväčších, veď to povedal aj Beckenbauer.

NAJMLADŠÍ BOL WHITESIDE

Severné Írsko hralo v skupine so Španielskom, Juhosláviou a Hondurasom. Neprehralo ani raz a postúpilo do štvrtfinále. Každý, kto videl toto mužstvo, obdivoval seriózný prístup všetkých hráčov k hre. Nerobili z nej vedu, vo voľnom čase sme ich videli zabávať sa, kúpať, slniť, ale keď prišli na ihrisko, pracovali ako baníci. Kto prišiel na ich zápas, alebo sedel len pred obrazovkou, všimol si zaujímavý útok. Skúsený 28-ročný Armstrong z Watfordu, o tri roky mladší Hamilton z Burnley a vedľa nich najmladší účastník majstrovstiev sveta, Norman Whiteside. Už teraz hráč Manchesteru United, hoci sa narodil iba

7. mája 1965 a má teda len sedemnásť rokov! Brankár Jennings, s ktorým nastupoval do zápasov, je o dvadsať rokov starší! Norman má postavu ako Luhový zo Slovenska a azdá hrá o niečo lepšie iba vrchom tela, ramenami, inakší rozdiel by ste ani nezbadali. Dobré narába s loptou, je pribojný, vie meniť miesta i vystreliť. Hovorili nám, že je to jedna z najväčších nádejí ostrovného futbalu. Nehral zle, získal veľa skúseností, a tak sa ešte veľa o ňom dopočujeme. Zatiaľ si zapamätajme aspoň jeho výzor, ktovie kedy bude hrať proti niektorému nášmu mužstvu.

ŠPANIELSKO
JUHOŠLÁVIA
SEV. ÍRSKO
HONDURAS

ŠPORTOVÝ PLAČ HONDURASU

V boji o postup najzložitejšia skupina, v ktorej „žili“ do poslednej chvíle všetky štyri tímy... Nakoniec ju nečakane, ale zaslúžene vyhralo takticky najzrelejšie mužstvo Sev. Írska. V rozhodujúcom zápase vo Valencii zdolalo preferovaný tím Španielska, hoci hralo 28 min bez vylúčeného obrancu Donaghyho. Najviac rozruchu však spôsobili tímy Španielska a Hondurasu. Kým favorizovaní Španieli svojimi výkonomi, neujasnenou hernou koncepciou i strelbou úplne sklamaní, mužstvo stredoamerickej banánovej republiky prekonallo všetko očakávanie. Výborné v obrannej činnosti a veľmi nebezpečné pri rýchlych protiútokoch po dlhých i presných kolmých prihrávkach, zanechalo ten najlepší dojem. Nakoniec Honduras vypadol z hry nešťastne, lebo v rozhodujúcom súboji s Juhosláviou ho zrazila na kolena nezvyčajná športová tragédia. Štyri razy sa ocitli jeho rýchlonohí útočníci pred Panteličom, ale juhoslovanský brankár osvedčil viac chladnokrvnosti ako príliš emotívni útočníci Hondurasu. A keď sa už zdalo, že Honduras odíde zo Španielska nepremotený, zbytočný faul tesne pred koncom zápasu znamenal nakoniec prehru, po ktorej jeho celkom vyčerpaní hráči kropili trávnik v Zaragoze slzami horkosti... Španieli zahrli dobre iba v druhom polčase zápasu s Juhosláviou, za postup vďaka až kriľavej pomoci mužov v čiernom. Vyrovnávajúci gól v zápase s Hondurasom strelili zo sporného pokutového kopu, ktorý „videl“ Argentínčan Ithurralde, vedúci gól v súboji s Juhosláviou dokonca za faul za hranicou veľkého štvorca (dánsky rozhodca Sörensen). Bez týchto darov by boli Španieli skončili svoje účinkovanie na MS už v skupine remíz a najtesnejších výsledkov, v ktorej padlo najmenej, iba 9 gólov.

Prekvapenia od úvodného po posledný hvizd

Španielsko — Honduras 1:1

Hoci majstrovstvá sveta už prebiehali tri dni, pre španielskeho futbalového fanúšika prakticky sa začínali v ten deň zápasom svojich reprezentantov proti nie takým známym futbalistom z Hondurasu. Optimizmus vyžaruje zo všetkých strán, tlač, hráči, fanúšikovia, teda všetci sú presvedčení, že gólostrojom sa otvorí cesta španielskeho mužstva k najvyšším metám. Ani bleskov

gól čiperného Hondurasana hneď v úvode zápasu nezmenil nič na týchto predstavách, ale s postupne pribúdajúcimi minútami začali sa rozplývať veľké sny o perfektnom mužstve.

Hoci štadiónom neustále znie hromové „España, España!“, reakcia hráčov v podobe dobrej hry však neprichádza, skôr naopak. Nie, nemožno španielskym reprezentantom vyčítať slabú bojovnosť, nasadenie, ale stereotyp v dobýjaní bránky Hondurasu neprináša nič, čo by lahodilo oku. Ani očakávané góly. Najmä v druhom polčase sa usadili domáci na polovici súpera, tlačili bezhlavo. Nervozita narastala a nebyť vyrovnávajúceho gólu z jedenástky, sklamanie by bolo bývalo ešte väčšie. Zápas z kategórie tých tzv. infarktových, ale futbalu málo. Zopár postrehov zainteresovaných. SANTAMARIA, tréner španielskej reprezentácie: „Museli sme vyhrať, ale lopta nie a nie vniknúť do súperovej siete.“ PELÉ: „Honduras hral oveľa rozumnejší futbal a proti nervóznym Španielom sa nemusel uspokojiť s remízou.“

UCLES, tréner Hondurasu: „Splnilo sa nám naše predsavzatie, hráči plnili rozumnú taktiku, ktorá platila stopercentne na sebaavedomých Španielov a nebyť jedenástky...“

SAMARANCH, predseda Medzinárodného olympijského výboru: „Myslím si, že Španielsko mohlo vyhrať, aj keď hrou nás hráči neuspokojili. Gratulujem k nevšednému výkonu skromných hráčov Hondurasu.“

Juhoslávia —
Severné Írsko 0:0

Bezgólová remiza je verným obrazom hry oboch mužstiev. Hrali bez väčších ambícií akoby boli obaja spokojní s jedným bodom. U Juhoslovánov prekvapila nemožnosť najlepších hráčov. Sušič sa stratil v strede ihriska, Šurjak vzbudzoval dojem unaveného pástiera, Slivo sa vybíjal v individuálnej hre a Petrovič hral snáď najslabšie zo všetkých. Ostatní sa síce snažili viac, bojovali, ale to na konečný úspech nestačilo. Severné Írsko, ktoré prišlo na šampionát nie s plným počtom povolených hráčov, ukázalo síce pravú britskú futbalovú prácu, s typickým stereotypom a konzervatívnou taktikou. Obecenstvo v Zaragoze bolo úplne sklamané. Nie však juhoslovanský tréner MILJANIČ: „Nerozhodný výsledok na úvod nie je taký zlý. Navyše všetci v skupine máme po jednom bode a otvorené možnosti na postup. Zápas bol slušným futbalovým bojom, hoci počas celého jeho priebehu sme nenašli zbraň, ako

prekonať sústredenú obranu súpera. Lepšie sme hrali v obrane, lebo sme vytrvalým írom nedovolili prakticky nič. Škoda, že sme to nevyužili na zvrátenie výsledku na svoju stranu.“

BINGHAM, tréner Írov: „Nerozhodný výsledok proti jednému z favoritov je pre nás cenným úspechom. Juhoslávia má dobré mužstvo, ale vedeli sme už v zárodku likvidovať jeho akcie. Keď aj útočili, tak to robili veľmi unáhle. Naše mužstvo je sformované z hráčov prvej a druhej anglickej ligy, nemali sme pred MS žiadne špeciálne sústredenie a je logické, že môžeme hrať iba to, čo hráči vedia zo svojich materských oddielov. Pre nich je už úspech hrať vo finálovej časti MS a keby sa nám podarilo i niečo navyše, tak by sme od radosti ani neprežili.“

Zaujímavú myšlienku vyslovil po zápase predseda FIFA J. HAVELANGE: „Aj po dnešku vidíte, že myšlienka hrať záverečnú časť MS s 24 mužstvami je výborná. Dokumentujú to výsledky tých reprezentantov, ktorí sa iba sporadicky alebo vôbec do tejto časti MS nedostali pri systéme šestnástich účastníkov. Vidíte, že futbal vo svojom rozvoji zapustil zdravé korene aj v takých štátoch, o ktorých sme futbalovo nič nevedeli. A to je pre svetový futbal dobre.“

Španielsko —
Juhoslávia 2:1

Zápas veľmi silného kontrastu medzi bojovnosťou španielskych reprezentantov, často až na hraniciach dovoleného (v mnohých prípadoch aj za nimi) a medzi vyspelou technikou a taktickou hrou Juhoslovánov, tak by sa dalo stručne charakterizovať deväťdesiatminútové divadlo. Domáci hráči vybičovaní nedivadelným obecenstvom doslova tlačili loptu do súperovej siete, keď znova museli doťahovať jednogólový náskok súpera z prvých minút dramatického stretnutia. Raz sa im to podarilo z darovanej jedenástky (dokonca opakovanej) a v druhom polčase po biliardových odrazoch lopty v šestnástke súpera trafil Saura po druhýkrát. To znamenalo ošiaľ v hľadisku i pri státisícoch televízoroch v Španielsku a prinieslo túžobné očakávané víťazstvo, ktoré dokorán otvorilo dvere pre postup usporiadateľa MS do druhého kola.

Komentár španielskeho týždenníka Don Balon triezvo hodnotí tento zápas: „Víťazstvo áno a veľmi dôležité. Všetkých nás to teší. Ale keď hodnotíme stretnutie s chladnou hlavou, musíme uznať, že futbal hrali iba Juhoslovania. Naša re-

prezentácia pokračuje v matných výkonoch, hrajú bez akéhokoľvek systému, na čom má iste hlavnú vinu dirigent orchestra J. E. Santamaria. Hrať celý zápas stereotypne, bez všímania si strojcov hry súpera, nereagovať na takticky dobré zámery - náprotivného kolegu a spoliehať sa iba na bojovnosť a s tým súvisiacu tvrdú až hrubú hru hráčov, je na svetový šampionát veľmi málo. Doteraz najlepším španielskym hráčom je nadšené obecenstvo vo Valencii, ktoré za víťazstvo obetuje kritický pohľad na trápnu hru. Ale dokedy? Lebo vyhrať tak, ako sa to podarilo našim hráčom dnes, je klamlivé a ani nezodpovedá tradíciám iberského futbalu."

Prostredie na štadióne vo Valencii bolo veľmi pôsobivé. Tisíce zástav, trúb, bubnov a pod., krik, šurm, povzbudzovanie. Futbalová vášeň, ktorá vie opantať iba obyvateľov latinských štátov. Zápas sa vysielal do 69 štátov celého sveta a odhaduje sa, že ho videlo okolo 600 miliónov televíznych divákov. A hlasy zainteresovaných?

J. E. SANTAMARIA, tréner víťazov: „Vyhrali sme zaslužené. Hráči odovzdali všetky sily. Začali sme veľmi nervózne, k čomu ešte viac prispel opäť rýchly gól súpera. Väčší klud sa vniesol do mužstva až po prestávke, a logickým dôsledkom bol víťazný gól v súperovej sieti. Juhoslovania demonštrovali celú futbalovú abecedu, ale proti nasadeniu a veľkej vôli po víťazstve našich hráčov, to nestačilo. Tí demonštrovali vysokú morálku a výbornú telesnú pripravenosť."

MILJANIĆ, tréner porazených: „Zostáva mi iba gratulovať španielskemu mužstvu k víťazstvu. Myslím si, že už sa klasifikovalo do 2. kola a rád by som bol, keby sa stalo majstrom sveta. Pokiaľ ide o samotný zápas, hrali sme v prvom polčase veľmi dobre, kolektívne, s množstvom pekných, futbalovo vyzretých akcií. Nevieť však pochopiť náhlu zmenu v druhom polčase, a preto som s mojimi zverencami rozprával po stretnutí trochu tvrdšie. O rozhodcovi nechcem hovoriť nič, každý máme počas zápasu svoju vlastnú úlohu, a tak ja si jeho výkon nevšímam."

Honduras — Severné Írsko 1:1

Napriek veľmi teplému, sparnému počasiu predviedli Honduras i Severné Írsko slušný výkon. Nakoniec sa rozišli zasluženou remízou, aj keď podľa spravodlivosti mali vyhrať hráči Hondurasu. Do rámca pekného a slušného zápasu výborne zapad-

dol aj neznámy rozhodca z Hongkongu Chang Tam Sun.

CHELATO UCLES, tréner Hondurasu, videl zápas postojacky mimo hráčskej lavice. Iba občas si sadol na trávnik mimo hracej plochy, akoby tam hľadal chlad na horúcu krv, ktorá prúdi v jeho tele. Po zápase, stále ešte nepokojný, povedal: „S troškou šťastia sme mohli dosiahnuť víťazstvo. Myslím si, že v závere zápasu rozhodca

Útočník Severného Írska Armstrong dal jediný gól zápasu proti Španielsku a futbalisti z „ostrovov“ aj jeho zásluhou sa prekvapujúco stali víťazmi skupiny.

Najlepší zápas zohrali Juhoslovania proti Španielom. Petrovič zahrával priamy voľný kop a Gudejl strelil vedúci gól. Z víťazstva v tomto zápase sa však napokon radovali domáci futbalisti.

zaváhal nevidiac jasnú jedenástku v šestnástke súpera, hoci počas celého stretnutia odvedol perfektnú prácu. Pre mňa sú tieto majstrovstvá nezabudnuteľnou skúsenosťou. Zostáva nám už iba remizovať s Juhosláviou a spolu so Španielskom postúpiť do druhého kola. Pred príchodom do Španielska som o takejto možnosti ani nesníval, ale dnes ju vidím na veľkú moju radosť dosť reálnu, navyše keď dirigujem hráčov s takou vysokou bojovou morálkou."

BILLY BINGHAM, írsky tréner, bol oveľa pokojnejší, demonštrujúc stoický pokoj človeka z britských ostrovov. Hovoril po zápase oveľa rozvážnejšie: Podľa toho, ako sa vyvíjal zápas si myslím, že remíza je najspravodlivejšia. Naším najväčším protivníkom dnešnej horúcej noci bola ohromne vysoká teplota, na ktorú naši nie sú logicky zvyknutí. Najmä to na nich bolo vidieť v druhom polčase, keď sa niektorí doslova dusili, nemohli normálne dýchať. Súper sa mi páčil, má niekoľko veľmi dobrých futbalistov a kupodivu hrajú pekný kultivovaný futbal. Touto remízou sa nám zatvorili brány postupu do druhého kola. Aj keď sa, samozrejme, pokúsime vyhrať nad Španielskom. Len keby bolo vo Valencii v čase zápasu viac chladnejšie."

Honduras — Juhoslávia 0:1

Kto by si bol zaslužil vyhrať v tomto zápase, bola reprezentácia Hondurasu. Ale futbalový život je už taký... Mali oveľa viac z hry ako Juhoslovania, zahodili niekoľko veľmi dobrých príležitostí (Gilberto dvakrát sám na brankára), aby nakoniec v poslednej minúte stratili oba body z problematickej jedenástky. Dojímavý bol obraz na celú výpravu Hondurasu po záverečnom hvizde. Mnohí hráči si políhali na trávnik a usedavo plakali. Ostatní sa v hlúčkoch navzájom utešovali, pozerajúc na nespravodlivý ukazovateľ skóre na štadióne. Akoby tomu nechceli veriť, tak blízko boli od remízy, ktorou mali nádej dostať sa do druhého kola šampionátu. Zaplatili draho svoju neúspešnosť.

Vedúci výpravy Hondurasu D. MATA-MOROS si po zápase nezakúsol do jazyka: „Ide o svetový hanbu futbalu. Ani v iných zápasoch svetových majstrovstiev nám rozhodca nenadŕžal, ale to, čo urobil tento posledný, je hotová hanba." Novinové riadky by ani nezniešli ostatné výrazy, ktoré horkokrvný Honduranan povedal.

Na druhej strane ich tréner UCLES za-

choval veľkú rozvahu a mimoriadne gentlemanstvo: „Musím pochváliť mojich hráčov, že vedeli tak húževnato bojovať proti futbalovým veľikánom z Juhoslávie. Zakončili sme naše účinkovanie na MS '82 smutne, ale hráči sa nemajú za čo hanbiť. Zostáva nám iba čakať na ďalšiu príležitosť na svetovom futbalovom javisku. A ešte niečo, veľmi ma dojala reakcia vyspelého španielskeho obecnstva a hlavne ich dlhotrvajúci aplauz po skončení zápasu by rozplakal aj ďaleko skúsenejšieho futbalového trénera.“

Dirigent juhoslovanskej jedenástky M. MILJANIČ mal na tvári znaky toho, čo by bola znamenala pre nich remíza v tomto zápase, radosť z dosiahnutého utlačal. „Bol som v šatni Hondurasu a každému z hráčov som gratuloval za predvedenú hru. Zaslúžili si oveľa viac, ako dosiahli na tomto šampionáte, pretože predviedli futbal prvej triedy.“ A potom sa celkom uprimne vyznal: „Bol to deň, v ktorom som najviac trpel v mojej trénerskej kariére.“ A po tomto sa objavila na jeho tvári spokojnosť.

Jeho protajšku na tlačovej konferencii Uclesovi nebolo vidieť na tvári zľobu, nahnevanosť. Smútok áno, a preto poprosil novinársku obec, aby sa ho veľa nepýtali.

„Chcem si to všetko ešte rozdiskutovať s mojimi hráčmi, a potom vám v pokoji zodpoviem všetko, čo chcete. Teraz by to nebolo dobre pre nikoho.“

Španielsko — Severné Írsko 0:1

Španieli hrali tak ako v predchádzajúcich zápasoch, bojovali, drelí, často aj faulovali, ale nehrali žiadny veľký futbal. Ich hra silno kontrastovala s premyslenou taktikou írskej jedenástky, ktorá v niektorých častiach zápasu svoje obranný systém až prehnala. Na jeho zdolanie nepodnikli domáci nič účinného, stereotypne dobýjali priestor pred súperovou bránkou s množstvom centrovacích lopt, ktoré sa však vždy stali korisťou vysokých írskych obrancov. Stačila jedna chyba španielskeho brankára Arconadu a Írsko sa kvalifikovalo do 2. kola na úkor Juhoslovánov. A pritom sa k domácim zachovalo gentlemansky — ako povedal v rozhlasovej reportáži španielsky komentátor — lebo keby bolo chcelo vyhrať vyšším rozdielom, stačilo iba viackrát vyraziť do protiútokov a do Madridu by boli išli iní ako Španieli...

Na tlačovej konferencii po zápase bolo veľmi živo. J. E. SANTAMARIA bez začervenania sa povedal: „Chlapci bojovali do posledného dychu, ale tak ako v predchádzajúcich zápasoch, nám chýbalo šťastie v záverečnej fáze útoku. (Jeden španielsky novinár sa nezdržal a zakričal: „Aj dobrý rozhodca!“) Postúpili sme do 2. kola, a to je najdôležitejšie. V Madride už budeme hrať aj pre oko diváka.“ Na druhej strane tréner Severného Írska polhodinu po zápase tomu ešte nechcel veriť: „Vskutku len v kútiku duše sme verili, že by sme mohli dosiahnuť nemožné a zvíťaziť. Jediné, na čom sme stávali náš plán, bolo, že španielski hráči v predchádzajúcich zápasoch neoslbnili a vedeli sme, že pri dobrej obrane znervóznia a budú v tých výkonoch pokračovať. Ale ako strelit potrebný gól, to som ani ja nevedel chlapcom povedať. Po vylúčení Donaghyho som videl, že ani ten viac-menej náhodný gól nás už nezachráni. Našťastie moje obavy boli zbytočné. Samozrejme, že mám obrovskú radosť z dosiahnutého postupu a ešte väčšiu, že sme vyhrali V. skupinu. To je možno väčší úspech, ako si myslím.“

ESPAÑA '82

5. SKUPINA

16. 6. 82 ŠPANIELSKO — HONDURAS 1:1 (0:1)

Valencia, 50 000 divákov

Góly: 65. Lopez Ufarte z 11 m — 8. Zelaya

Rozhodca: Iturralde (Argentína)

Španielsko: Arconada — Camacho, Alesanco, Tendillo, Cordillo, Joaquín (46. Sanchez), Alonso, Zamora, Juanito (46. Saura), Satrustegui, Lopez Ufarte
Honduras: Arzu — Gutiérrez, Villegas, Costly, Bulnes, Morales (70. Caballero), Zelaya, Maradiaga, Yearwood, Betancourt, Figueroa

17. 6. 82 JUHOSLÁVIA — SEV. ÍRSKO 0:0 (0:0)

Zaragoza, 30 000 divákov

Rozhodca: Frederiksson (Švédsko)

Žltá karta: Whiteside

Juhoslávia: Pantelić — Jovanović, Stojković, Zajec, Hrštić, Slijo, Gudelić, Šurjak, Zlatko Vujović, Petrović, Sušić
Sev. Írsko: Jennings — James Nicholl, Christopher Nicholl, McClelland, Donaghy, Michael O'Neil, McCreery, McLroy, Armstrong, Hamilton, Whiteside

20. 6. 82 ŠPANIELSKO — JUHOSLÁVIA 2:1 (1:1)

Valencia, 50 000 divákov

Góly: 14. Juanito z 11 m, 66. Saura — 10. Gudelić

Rozhodca: Sørensen (Dánsko)

Žlté karty: Zamora, Gordillo — Stojković, Slijo

Španielsko: Arconada — Camacho, Tendillo, Alesanco, Cordillo, Alonso, Sanchez (63. Saura), Zamora, Juanito, Satrustegui (64. Quini), Lopez Ufarte
Juhoslávia: Pantelić — Krmpotić, Zajec, Stojković, Jovanović (75. Halilhodžić), Slijo, Gudelić, Šurjak, Zlatan Vujović (62. Šestić), Petrović, Sušić

21. 6. 82 HONDURAS — SEV. ÍRSKO 1:1 (0:1)

Zaragoza, 25 000 divákov

Góly: 60. Laing — 10. Armstrong

Rozhodca: Cham Tam Sun (Hongkong)

Honduras: Arzu — Gutiérrez, Villegas, Costly, José Cruz, Morales (57. Laing), Zelaya, Maradiaga, Yearwood, Betancourt, Figueroa

Sev. Írsko: Jennings — James Nicholl, Christopher Nicholl, McClelland, Donaghy, Michael O'Neil (77. Healy), McCreery, McLroy, Hamilton, Armstrong, Whiteside (65. Brotherson)

24. 6. 82 HONDURAS — JUHOSLÁVIA 0:1 (0:0)

Zaragoza, 30 000 divákov

Gól: 88. Petrović z 11 m

Rozhodca: Castro (Chile)

Žlté karty: Maradiaga — Krmpotić

Červená karta: Yearwood

Honduras: Arzu — Drumond, Villegas, Costly, Bulnes, Zelaya, Yearwood, Maradiaga, Juan Cruz (66. Laing), Betancourt, Figueroa

Juhoslávia: Pantelić — Krmpotić, Stojković, Zajec, Jovanović (46. Halilhodžić), Slijo, Gudelić, Šurjak, Zlatko Vujović (80. Šestić), Petrović, Sušić

25. 6. 82 ŠPANIELSKO — SEV. ÍRSKO 0:1 (0:0)

Valencia, 50 000 divákov

Gól: 47. Armstrong

Rozhodca: Ortiz Ramirez (Paraguaj)

Žlté karty: Juanito — Hamilton, McLroy

Červená karta: Donaghy

Španielsko: Arconada — Camacho, Alesanco, Tendillo, Cordillo, Alonso, Sanchez, Saura, Juanito, Satrustegui (46. Quini), Lopez Ufarte (79. Gallego)
Sev. Írsko: Jennings — James Nicholl, Christopher Nicholl, McClelland, Donaghy, Michael O'Neil, McLroy (50. Cassidy), McCreery, Hamilton, Armstrong, Whiteside (73. Nelson)

1. Sev. Írsko 3 1 2 0 2:1 4

2. Španielsko 3 1 1 1 3:3 3

3. Juhoslávia 3 1 1 1 2:2 3

4. Honduras 3 0 2 1 2:3 2

BRAZÍLIA

ZSSR

ŠKÓTSKO

NOVÝ ZÉLAND

ÚCHVATNÁ BRAZÍLSKA SAMBA

Na tri vystúpenia brazílskych futbalových žongléroch budú Sevilčania dlho spomínať. Vďaka nedostupnej loptovej technike zverencov trénera Tele Santanu defiloval pred ich rozšírenými zrakmi všetky podmaňujúce krásy futbalu v jedinečnej paráde. Hráči Brazílie predviedli i utešený, oku lahodiaci, pritom jednoduchosťou strhujúci futbalový festival. Vyhrali všetky tri zápasy, nastriekali desať, zväčša nádherných gólov (ten najkrajší Zico „nožničkami“ do siete Nového Zélandu), pričom najmenej toľko ešte z rozšafnosti pozahadzovali. Brazílčania hrali futbal pre divákov, akoby sa im chceli odvdakať za priazeň, ktorej sa na španielskej pôde tešili. Avšak aj priveľmi bezstarostný. V meste, v ktorom ľudom rozdáva potešenie aj Rossiniho Barbier, hravé futbalové deti z brazílskych pláží netušili, že vo štvrtfinálovom zápase s Talianskom v Barcelone naň doplatia a ich sen o titule majstra sveta sa predčasne rozplynie... Najväčším futbalovým sviatkom v Seville bol úvodný zápas Brazília — ZSSR, svojimi kvalitami na MS jeden z najlepších vôbec. Rozhodli ho až ukážkové strely Socratesa a Edera v závere, lebo mužstvo trénera Konstantina Beskova práve v súboji s Brazíliou podalo najlepší výkon. Postup zo skupiny mali na dosah aj Skóti, ktorí príjemne prekvapili. Mohli získať aj viac, ale v rozhodujúcom zápase so ZSSR dostali za stavu 1 : 1 gól po záhrke dvoch dezorientovaných obrancov a stihli už iba vyrovnáť. ZSSR mal nakoniec o dva góly lepšie skóre. Nový Zéland bol jasne najslabší. Hoci naši protivníci húževnato bojovali, všetky tri zápasy prehrali rozdielom triedy. Dvaja-traja výborní futbalisti nevytvoria silný tím.

ODUŠEVNENÉ ORCHESTRE (na tribúnach i na trávnikoch)

Hornaté centrum Andalúzie Sevilla a prímorská Malaga, dve vyše polmilionové španielske mestá nevedeli, či si mädlíť ruky od radosti (veď žreb im prisúdil závideniahodnú trojicu Brazília, Sovietsky zväz, Škótsko a nováčika majstrovstiev sveta Nový Zéland), alebo vraštie čelo z obáv. Arogantní britskí fanúšikovia sú povestní výtržnosťami. Ich návštevy po európskych štadiónoch často sprevádzajú výčiny a rebélie. Aj príchod do Malagy (zišlo sa ich zhruba 15 tisíc) bol — mierne povedané — nanajvýš hlučný, no španielski usporiadatelia, posilnení armádou a políciou, čoskoro pristihli škótskym kohútom hrebienok, až skrotli.

A tak sa Malaga a Sevilla mohli nechať unášať krásnym futbalom a fantastickou atmosférou. Škótsky chór sa zdisciplinoval. Brazíliu takisto sprevádzali tisíce fanúšikov, ktorí na tribúnach utvorili desiatky orchestrov s hudobnými nástrojmi.

V tejto skupine sa bolo veru na čo dívať a čo obdivovať.

Už úvodný zápas Brazília — Sovietsky zväz (2:1) nadchol a bol predzvesťou dramatických a nádherných zápolení. Brazílsky tréner TELE SANTANA neváhal povedať o tomto zápase, že „majstrovstvá sveta sa iba začali, no akiste bude tento súboj v záverečnom hodnotení patriť medzi najlepšie.“

Aj PELE sa oduševnil: „Výborný zápas dvoch zdatných mužstiev. Azda predčasné finále. Prekvapila ma sila sovietskeho mužstva.“

Zborná hrala excelentne prvý polčas. Korunovala ho gólom. Baľova ďalekonosná strela skočila pred brazílskym brankárom Valdirom Perezom, skrútila sa mu a skončila v sieti. TELE SANTANA však realisticky posúdil túto situáciu a nerobil veľkú vedu z lacného gólu: „Čo sa dá robiť, taká chyba sa môže pritrafiť každému. Patrí to k futbalu.“

V prestávke bolo živo najmä v brazílskej kabíne. Santana žiadal od svojej jedenástky, aby zvýšila tlak. Tréner zistil, že v dobre organizovanej sovietskej obrane niet skulinky, preto sa treba pokúsiť obštreľovať Dasajeovu bránku z diaľky. Brazílski ostrostrelci sa dlho zacieľovali, lebo Dasajev chytal skvele, napokon však predsa prerazili. Socratesovo nádherné sólo a nevidaná strela doslova prerazila ruky sovietskemu brankárovi. A po Ederovej strele ostal Dasajev v strede bránky stáť akoby zmrazený, s váhou na opačnej nohe. Nakoniec ho Ederov falš vyviedol z miery!

Horúco bolo v Seville (nielen na trávniku, ale aj v ovzduší, veď teplomer sa v ten deň vyšplhal až na 47 stupňov Celzia a ešte tesne pred zápasom bolo vyše 30 stupňov, čo, prirodzene, viac vyhovovalo Brazílčanom, ktorí sa cítili aj vo veľkých horúčavách ako ryba vo vode...). V druhom polčase zbornej očividne dochádzali sily. Sovietsky tréner KONSTANTIN BESKOV nebol spokojný: „Na našich hráčov sadla únav. Dopusťli sa viacerých chýb v obrane, no zásadnou chybou bolo, že mužstvo prenechalo iniciatívu súperovi. Ten tvorí taký disponovaný kolektív, že vie, čo s ňou...“

Dva roky neprehrala zborná Sovietskeho zväzu ani jeden zápas, dokonca ani v kvali-

fikácii na MS. Prehru s Brazíliou prijala so vztyčenou hlavou. Najmä v prvom polčase hrala výborne a mnohí komentátori sa zhodli na tom, že tak ako prehrala 1:2, mohla vyhrať 2:1.

Žiaľ, španielsky rozhodca Castillo piskal pod úroveň, za čo sa naňho zniesla sprška kritiky zo všetkých strán. Aj Brazílčania v komentároch zväčša objektívne konštatovali, že Castillo podrazil zbornú.

Journal de Brasil ironicky napísal: „Boh stál na strane Brazílčanov a rozhodca s ním...“

Najmä dve jeho očividné chyby (nepodpísané pokutové kopy proti Brazílii) mu mnohí vyčítali. V prvom polčase Luisinho fauloval v pokutovom území Šengeliju, v druhom hral zasa Junior úmyselne rukou.

ŠENGELIJA spomínanú situáciu komentoval takto: „Práve vo chvíli, keď som

napriahol nohu k strele, ma brazílsky obranca stiahol rukou na trávnik.“

Škoda falošných tónov z rozhodcovej pištalky. V každom prípade Brazília ukázala, že je schopná hrať vynikajúci futbal; veľký rešpekt si získal sovietsky futbal. Brazílsky stredopoliar FALCAO vyhlásil: „Sovietsky zväz má vynikajúcu jednosť. Keby nepostúpil, záverečné boje by sa ochudobnili.“

Brazília žiarila ďalej. Kapitán SOCRATES vysvetlil pohodu, ktorá sa v mužstve usadila: „Tréner Santana utvoril skvelý kolektív, v ktorom je radosť hrať futbal. Nikdy som nemal taký pôžitok z hry ako v tomto mužstve.“

O Globo napísal: „Brazília dosiahla v skupine všetko, po čom túžila. Postúpila, hrala nádherný futbal, strelila krásne góly. Čo viac možno chcieť?“

1. O Zicovi išli spoza mora chýry, že je spolu s Maradonom najlepším futbalistom Južnej Ameriky. Zico nastrielal štyri góly a bol jedným z najpriebornejších hráčov svojho mužstva. Aj v tomto prípade ho futbalisti Nového Zélandu zastavili len za cenu faulu.

2. I keď sovietsky brankár Dasajev patril medzi najlepších na šampionáte, proti strele Socratesa bol bezmocný. Málo bolo takých striel, akú vyslal na súperovu bránku elegantný brazílsky futbalista.

3. Škótsko na rozbehnutú Brazíliu jednoducho „nemalo“. Mužstvo XXI. storočia, ako nazvali tím Brazílie experti v Španielsku, bolo vo všetkých smeroch lepšie. Lopta v tomto prípade z kopačky Oscara (inak obrancu) putuje do siete Rougha.

Krásne góly! Najmä Zico si vynahrádil v zápasoch so Škótskom a Novým Zélandom to, čo premárnil v prvom zápase. (Mimochodom, akiste si každý musel povšimnúť, že Brazília v zápase proti ZSSR sice začala hrať na Zica, no len čo zistila, že mu strelba nevychádza, pružne zareagovala: vypočila ho z hry a iniciatíva prešla najmä na Socratesa. Zicove góly, v ktorých sa spojila neobyčajná technika s invenciou, boli ozajstnou lahôdkou.)

Brazília hrala na krásu, no nenechala sa ňou oslepiť. TELE SANTANA vyjadril takto svoju stratégiu: „Nikdy nám nejde o to — a nešlo nám ani v zápase s outsiderom Novým Zélandom — zasypať niekoho gólmi. Vždy sa usilujeme tvoriť dobrú a záživnú hru, futbal, ktorý diváka pozvnaša.“

Kým Sovietsky zväz hral otvorenú partiu

s Brazíliou, Škótsko pôsobilo zakríknuto. Aj napriek tomu, že sa podobne ako sovietski futbalisti dostalo prvé do vedenia. Tréner JOCK STEIN bol zjavne nespokojný predovšetkým s prístupom svojich hráčov: „Upustili sme od nášho tradičného britského futbalu, čím sme sa dopustili rozhodujúcej chyby. V zápase proti ZSSR, musíme znovu nájsť sami seba, inak bude zle-nedobre. To znamená využívať naše typické dlhé pasy, zvýšiť tempo a tvrdšie vchádzať do súbojov. Každý musí hrať to, na čo si privykol. Inak sa vrhá do náruče prehry.“

Tajničku druhého kola s dvanástimi neznámymi prvá vyplnila Brazília. Kto postúpi z tejto skupiny ako druhý? Už pred zodpovedaním tejto otázky bolo jedno jasné: nech je to ktokoľvek, škoda toho ďalšieho. Zbornej stačila remíza, lebo skóre hovorilo v jej prospech. Ale dá sa na šampionáte vymyslieť dajaká hra na remízu? Nie je to opovržlivosť? Škóti zasa museli vyhrať. Úloha nanajvýš náročná, veď doteraz im to vo vzájomných súbojoch so ZSSR nikdy nevyšlo.

Škóti sa prví vrhli do útoku. Pochopili, že predovšetkým od nich sa čaká podnet. Pravda, orgán ÚV KSSZ, napísala v komentári k stretnutiu: „Prečo sa pre zbornú vyvíjal zápas nepriaznivo? Hlavná príčina spočíva v tom, že sovietski futbalisti ustúpili od tej taktiky, ktorou si získali uznanie aj v zápase s Brazíliou a uchýlili sa k obrannému variantu.“

Zborná prenechala súperovi iniciatívu, ktorý vedel, čo s ňou. Útoky sa fahali najmä cez čiperného blondína Gordona Strachana, vari najlepšieho na ihrisku.

Cestu k Dasajevovej bránke však Škótom otvoril Alexandr Čivadze. Liberovi lopta v jednom okamihu nešťastne utiekla z nohy, dostala sa k Archibaldovi, ktorý pohotovo našiel Jordana a Škóti viedli. Sovietsky kapitán bol nešťastný: „Ťažko opísať pocit, ktorý sa mi rozhostil v duši,“ povedal ČIVADZE „bolo mi jasné, že som zaviniť gól, no navyše vniesol ešte viac nervozity, než v mužstve doteraz panovala. Cez prestávku som sa nazlostil na seba.“

Preskočme až na koniec: Keď rozhodca Nicolae Rainea (Rumunsko) odpískal zápas, desať hráčov zbornej sa v prvom okamihu rozběhlo k Čivadzemu a od radosti ho objímalo. Tbilský futbalista sa predstavil ako ozajstný kapitán. Cítil vinu na góle a sám ju odčinil tým, že vyrovnal. Dostal peknú prihrávku od Gavrilova a technickou strelou strelil vari najdôležitejší gól zbornej v skupine.

Krásne dielo vôle! Sovietski komentári vyzdvihli síce veľké úsilie svojich hráčov, no prevažne sa pustili do hľadania chýb. Aj IGOR NETTO, dlhoročný kapitán zbornej a účastník MS 1958, sa po zápasoch v skupine kriticky díval na výkon zbornej: „Naši futbalisti okrem prvého polčasu proti Brazílii zďaleka neukázali všetko, čo vedia.“

Škóti boli očividne sklamaní. Kto sa vie vžiť do ich rozpoloženia, pochopí hĺbku ich rozčarovania. Postup mali na dosah, v rozhodujúcom zápase držali opraty vo svojich rukách, napokon nepostúpili. Doma ich však aj napriek tomu privítali ako víťazov.

„Scotland the Brave!“ — tradične povzbudzujú Škóti. Skutočne, škótski futbalisti boli statoční...

A Nový Zéland? Absolvoval najdlhšiu cestu na majstrovstvá sveta, veď zohral 15 zápasov, proti Fidži dosiahol rekordné víťazstvo 13 : 0. Pokúšal sa o typický britský futbal, veď aj v mužstve hralo zopár hráčov, ktorí si zvykli na ostrovský futbal. Dokonca v zápase Škótsko — Nový Zéland (5 : 2) nastúpili proti sebe dvaja hráči, ktorí voľakedy spolu hrávali za mládežnícky výber Tottenhamu Hotspurs: Souness však

Sovietsky útočník Šengelija nehral v najlepšej forme. Strelil však Škótom druhý gól a nerozhodný výsledok stačil zbornej vďaka lepšiemu skóre na postup z tejto ťažkej skupiny. Objatie svojich spoluhráčov si zaslúžil.

I obrancovia musia vedieť dávať góly. V tomto prípade strieľa jeden z gólov obranca Baltača Novému Zélandu. Sovietski futbalisti vyhrali v tomto stretnutí 3:0.

dnes oblieka škótsky dres, Almond zasa novozélandský...

Inak na seba negatívne upozornil tréner John Adsheed. V Španielsku novinári hodnotili aj najsympatickejšieho trénera. Patril medzi nich zhodou okolností aj Tele Santana. Naopak, najmenej sympatií si získal novozélandský tréner. Jednak neskoro chodil na tlačové besedy, až s polhodinovým oneskorením, jednak sa správal nekultúrne. Ale to iba na okraj...

Aké resumé možno z tejto skupiny vyvodiť na záver?

Bola to nesporne najťažšia skupina. Padlo v nej najviac gólov (26).

Zaregistrovali sme najvyššiu návštevu v skupine (pravda, okrem otváracieho ceremoniálu, ktorého súčasťou bol aj zápas Argentína — Belgicko). V Seville sledovalo zápas Brazília — ZSSR 70 000 divákov.

Hralo sa nanajvýš rytiersky. Hráči troch mužstiev vôbec nevideli žltú kartu (Brazília, ZSSR a Nový Zéland).

Ale nadovšetko treba poďakovať jedno: hral sa v nej najkrajší oduševnený futbal, odmenený nádhernými gólmi.

ESPAÑA '82

6. SKUPINA

14. 6. 82 BRAZÍLIA — ZSSR 2:1 (0:1)

Sevilla, 60 000 divákov
Góly: 75. Socrates, 88. Eder — 33. Baltača (Španielsko)

Brazília: Valdir Peres — Leandro, Oscar, Luizinho, Junior, Falcao, Socrates, Zico, Dirceu (46. Paulo Isidoro), Serginho, Eder

ZSSR: Dasajev — Sulakvelidze, Čivadze, Baltača, Demjanenko, Daraseliya, Bal, Bessonov, Šengelija (89. Andrejev), Gavrilov (76. Susloparov), Blochin

15. 6. 82 ŠKÓTSKO — NOVÝ ZÉLAND 5:2 (3:0)

Malaga, 20 000 divákov
Góly: 18. Dalglish, 30., 33. Wark, 76. Robertson, 79. Archibald — 54. Sumner, 65. Woodin

Rozhodca: Socha (USA)

Škótsko: Rough — Evans, McGrain, Hansen, Gray, Strachan (82. Narey), Souness, Wark, Dalglish, Brazil (53. Archibald), Robertson

Nový Zéland: Van Hattum — Almond (66. Herbert), Hill, Malcolmson (76. Cole), Elrick, Sumner, Mackay, Cresswell, Boath, Rufer, Woodin

18. 6. 82 BRAZÍLIA — ŠKÓTSKO 4:1 (1:1)

Sevilla, 45 000 divákov
Góly: 33. Zico, 48. Oscar, 64. Eder, 87. Falcao — 18. Narey

Rozhodca: Calderon (Kostarika)

Brazília: Valdir Peres — Leandro, Oscar, Luizinho, Junior, Falcao, Socrates, Toninho, Serginho (82. Paulo Isidoro), Zico, Eder

Škótsko: Rough — Dray, Miller, Hensen, Narey, Hartford (69. McLeish), Souness, Strachan (65. Dalglish), Wark, Archibald, Robertson

19. 6. 82 ZSSR — NOVÝ ZÉLAND 3:0 (1:0)

Malaga, 10 000 divákov
Góly: 24. Gavrilov, 47. Blochin, 68. Baltača

Rozhodca: El Ghoul (Libya)

ZSSR: Dasajev — Sulakvelidze, Čivadze, Baltača, Demjanenko, Daraseliya (46. Oganessian), Bal, Bessonov, Šengelija, Gavrilov (80. Rodionov), Blochin

Nový Zéland: Van Hattum — Dods, Herbert, Boath, Elrick, Mackay, Sumner, Cole, Cresswell, Rufer, Woodin

22. 6. 82 ZSSR — ŠKÓTSKO 2:2 (0:1)

Malaga, 30 000 divákov
Góly: 60. Čivadze, 85. Šengelija — 15. Jordan, 87. Souness

Rozhodca: Rainea (Rumunsko)

Žltá karta: Souness

ZSSR: Dasajev — Sulakvelidze, Čivadze, Baltača, Demjanenko, Borovskij, Bal, Bessonov, Šengelija (89. Andrejev), Gavrilov, Blochin

Škótsko: Rough — Narey, Miller, Hansen, Gray, Strachan (71. McGrain), Souness, Wark, Archibald, Jordan (71. Brazil), Robertson

23. 6. 82 BRAZÍLIA — NOVÝ ZÉLAND 4:0 (2:0)

Sevilla, 32 000 divákov
Góly: 29., 32. Zico, 55. Falcao, 69. Serginho

Rozhodca: Matovinovič (Juhoslávia)

Brazília: Valdir Peres — Leandro, Oscar (75. Edinho), Luizinho, Junior, Toninho, Socrates, Falcao, Serginho (75. Paulo Isidoro), Zico, Eder

Nový Zéland: Van Hattum — Boath, Almond, Herbert, Dods, Cresswell (78. Cole), Mackay, Elrick, Sumner, Rufer (78. Turner), Woodin

1. Brazília	3	3	0	0	10:2	6
2. ZSSR	3	1	1	1	6:4	3
3. Škótsko	3	1	1	1	8:8	3
4. Nový Zéland	3	0	0	3	2:12	0

POSLUŠNOSŤ AKO DVOJSEČNÁ ZBRAŇ

Dramatik Jaroslav Dietl uznáva buď klasickú dĺžku televíznej inscenácie, alebo seriál, ktorý má mať najradšej 13 dielov. Tri naše vystúpenia na futbalovom šampionáte v Španielsku ho nijako nenadchli. Bolo, podľa neho iba akýmsi „nedorobkom“ či torzom. Konštatoval to síce nerád, pretože k aktérom bojov má pekný osobný vzťah. Nuž, ale čo; tentoraz sa namiesto plnokrvníkov s vôľou zvalcovať každého súpera, pohybovali po ihrisku akísi noví pacienti Nemocnice na okraji mesta...

● Keďže viem, akým spôsobom sledujete televízne prenosy, ako by som počul vaše komentáre plné sklamaní, ale i nádeje, že sa napokon všetko obráti na dobré, že naši ešte predsa len chytia druhý dych... — Čím dlhšie sa na futbal pozerám — a je to už dobrých pár rôčkov — tým viac si uvedomujem, aká je to ťažká hra. Zdá sa, že k nej treba mať niekoľko vlastností, ktoré sa navzájom vylučujú, avšak naozajstný dobrý hráč ich musí bezpodmienečne mať. Na jednej strane je to predovšetkým zmysel pre systém, disciplínu, zákonitosť, pričom nemožno postrádať neobyčajnú hravosť. Keď sa pozerám na tribúne alebo pri obrazovke na futbal, a niektorý hráč dostane loptu — ako je známe, futbalu sa rozumieme všetci, iba tréneri nie — viem, čo s ňou urobí. Prvý neurobí ani to, čo vidím a čo si myslím, že by mal urobiť. Druhý urobí to, čo vidím ja. Tretí zasa to, čo nevidím ani vo svojej predstave, ale prekvapí nás divákov, avšak najmä súpera. A práve toto improvizáčne umenie robí z neho veľkého majstra. Tých, ktorých som zaradil

do tretej skupiny, však na šampionáte nebol nik z našich. Hoci takých tam bolo neúrekom...

● Mali sme niekedy takých borcov?

— Takí veľkí „prekvapovatelia“ boli. Napríklad Bican, Kučera. Zo zahraničných spomeňme napríklad Puskása, zo súčasných trebárs Maradonu či Edera.

● Máte na mysli hráčov, ktorí vedia opustiť svoj predpísaný hráčsky part, improvizovať a pritom si vyslužiť pochvalu a nie káranie? Čosi ako keď primáš na husliach začne cifrovať, opustí melódiu, pričom ten obligátny hráč sa striktne drží melódie?

— Presne tak. Takéto vybočenie, azda okrem stoperov, si môže výnimočne dovoliť každý, nie iba občas určený libero. A útočník by to mal mať v popise práce, pokiaľ by sme to chceli nazvať tak pracovne. Viem, že pri organizovanejšej obrane to

majú čoraz ťažšie aj útočníci, ale to neznamená, že sa nemajú o nič pokúšať. Ak sa taký pokus podarí zo dva—tri razy, stačí to. Pre výsledok i pre diváka.

● Kde však vziať takých hráčov?

— Každý tréner je svojím spôsobom veliteľom a chce mať poslušné vojsko. Avšak poslušnosť je dvojsečná zbraň; všetci sú poslušne v zákryte a sú priemerní. Tréneri u nás to majú ťažké, lebo nemáme radi neposlušných už ani v školskom veku. Žiakov-nezbedníkov hádzeme ihneď do jedného vreca a pedagogický proces nemá ani trocha trpezlivosti na to, aby odhaľoval prípadný skrytý talent či výnimočnosť toho „lajdáka“. Takí, nazvime ich „fajn lapajmi“, by nám mohli niekedy stať za to. Ešte aj v tom Španielsku k tomu mal predpoklady jediný Panenka, ale i ten plnil obranné úlohy. Proti Francúzsku sme vyslali na branku súpera štyri strely, z toho dve Panenka, hoci

nastúpil na posledných desať minút.

● Ponúka sa ešte nejaké prirovnanie z umenia a zo športu?

Každý tréner musí, prirodzene, veľa vedieť, ale navyše, musí mať v sebe čosi z takzvaného „sedliackeho génia“. Pozrime sa napríklad na niektorých režisérov, ktorí patria do kategórie takýchto pudových pracovníkov. Dakedy im vyjdú naozaj svetové diela. A ešte čosi: máme množstvo hercov s titulmi národných či zaslúžilých umelcov, ale nie každý režisér obsadzuje role nimi. Tak je to často aj so zaslúžilými majstrami športu. Treba rozpoznávať, kto je naozaj dobrý ešte aj teraz a kto iba legenda.

● Pokiaľ tomu dobre rozumiem, mienite, že mužstvo sa má zostavovať

nie očami spomienok. Úcta za zásluhy, to je čosi iné...

— Aj o mne sa najprv hovorilo a písalo, že som perspektívny, talentovaný dramatik, ale už som pri druhom mantineli — som rutinovaný. Známkysú rozdané, nedá sa nič robiť. A tak je to aj so športovcami. Nech ma roky hocijako očarúval Nehoda, v dnešnej prudkej a rýchlej hre nemá šance. Kto vie čítať z pohybu a z okamžitého zásahu na ihrisku, dá mi za pravdu. Zdeněk to vie, že preto nie je úspešný.

● Svédi tomu hovoria

— energia spálená v športe. Na fyzickom veku nezáleží...

— To je výstižné vyjadrenie.

Nedá sa však nič robiť, verne, že sme sa poučili. A tak nám zostalo kochať sa v radosnej hre Brazilčanov, bojovnosti a umení ďalších. V našich národných futbalových letorách je toľko osobitého, tvorivého, že stačí prestať držať uzdu tak nakrátko a uvidíme zasa krásnu hru.

Bývalí reprezentanti
hodnotia hru ČSSR
a úroveň MS '82

POD NAJCENNEJŠÍM DRESOM HORÚCE SRDCE

Nie je to veľká výnimka, že sa z výborných futbalistov stanú športoví novinári. Rozhodne je však zaujímavé, že v Španielsku sledovali svojich nasledovníkov dvaja z našich bývalých reprezentantov, ktorí nosili teraz novinársku visačku. **IVAN MRÁZ**, hráč Slovana Bratislava a Sparty Praha, neskôr jej tréner, teraz redaktor ČSTK a **IVO URBAN**, hráč Slávie Praha, najmä však Dukly, teraz-redaktor Rudého práva.

Vo Valladolide sme im položili tri otázky:

1. Ako sa pozeráte na výkon mužstva ČSSR v prvých zápasoch MS?
2. Reprezentovali ste našu vlasť, iste sa viete vžiť do psychológie a situácie hráčov v dôležitých zápasoch. Nezdalo sa vám, že vašim nástupcom chýbal v Španielsku kus srdca?
3. Čo vás upútalo na majstrovstvách sveta vo vylučovacích skupinách najviac?

I. Mráz: — Neprišli sme na majstrovstvá sveta tak pripravení, aby sme mohli vyhrať zápasy. Preto nepokladám naše slabé vystúpenia za náhodné. Bolo to podľa mňa vystúpenie situácie, ktorá trvala už dlhšie. Ťažko totiž môžeme očakávať, že vyhráme na MS, keď sa nášmu mužstvu nepodarilo zvíťaziť

od kvalifikačného zápasu s Walesom s nízkym s výnimkou Grécka. Prísť na MS a domnievať sa, že niečo náhodne uhráme, či ubránime, to sú myšlienky postavené na slamených nohách. Proti Kuvajtu to bolo absolútne zlyhanie, nič a ničto nemôže výkon ničím ospravedlniť.

I. Urban: — Čs. hráči sklamalí najmä v prvom zápase s Kuvajtom, kde ostali ďaleko za možnosťami a to znamenalo ich ďalšiu hru. Prechod do útoku bol pomalý, komplikovaný, chýbal dôraz, väčšia agresivita. Prakticky naši futbalisti nevystrelili do priestoru bránky z mimo pokutového územia, brankári dostali góly, aké by na MS nemali dostať. Keď si uvedomíme, čo pochytil napríklad Viktor v Belehrade, ostáva nám len spomínať na dobrých brankárov.

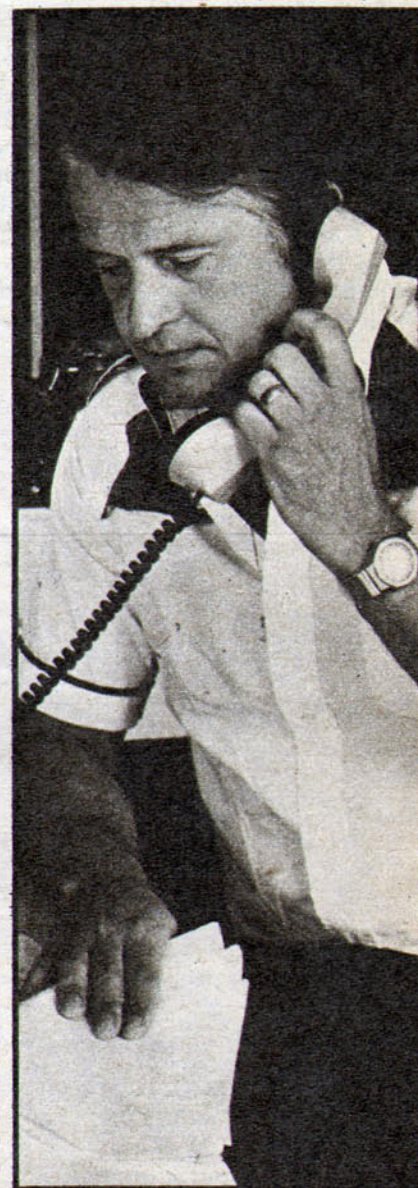
I. Mráz: — Na mňa pôsobil výkon súčasných reprezentantov tak, že sa uspokojili s účasťou v Španielsku. Myslím, že výkon proti Norimberku v rozlúčkovom zápase doma, hoci nebol dobrý, by bol na Kuvajt stačil. Po nečakannej remíze sa pristahoval do mužstva strach, a to sa odrazilo na mizivej tvorivej činnosti v nasledujúcich zápasoch. Naši hráči nekončili zápasy vyčerpaní, na rozdiel od ostatných mužstiev. V reprezentácii sa má bojovať zo všetkých síl, nemožno a neslobodno sa šetriť.

I. Urban: — Nerád by som rozprával o sebe, súčasní reprezentanti zohrali oveľa viac medzištátnych zápasov než ja. Myslím si však, že moji bývalí spoluhráči, napríklad Pluskal, Masopust, Novák boli schopní odovzdať na ihrisku ďaleko viac než dnešní reprezentanti. Keď šli na trávnik, videli len ten zápas, nestarali sa, čo bude po ňom. Mám pocit, že terajší hráči si myslia: keď to nevyjde teraz, azda nabudúce. Majú aj iné

záujmy, ktoré potom narušujú úsilie potrebné ku každému stretnutiu. Nemyslím si, že reprezentanti bojujú teraz menej než staršia generácia, ale v minulosti sa morálka prejavila aj tým, že hráči mali väčšiu cieľavedomosť, ctíadostivosť už v tréningu. Súčasní nie, tréning je pre nich ľahší, nie sú potom zvyknutí vydať na trávniku toľko síl, koľko treba. Na druhej strane sa však vieme vžiť do situácie, keď začnú byť nohy ako z olova, hra sa nedarí, keď niet v mužstve nikoho, kto by mužstvo strhol, usmernil, viedol k víťazstvu. Zápas s Kuvajtom bol takým prípadom.

I. Mráz: — Najviac ma upútal výkon Brazílie. Tak výrazne v minulosti zapôsobili na futbalový svet len Holanďania roku 1974. Brazília sa veľa poučila od Európy, neopustila však svoju techniku. Vynikajúci jednotlivci sa podrobili službám kolektívu a modernej hry. Je to pre futbal dobre, skutočnosť vyvrátila názory, že futbal nemá budúcnosť, že ustrnie, že nie je možné poraziť defenzívny spôsob hry. Brazilske chápanie futbalu zaručuje, že kde sa bude hrať podobný futbal, budú aj plné štadióny.

I. Urban: — Mal som obavy ako viacerí, že sa bude hrať na MS defenzívny futbal, že sa bude kalkulovať a šetriť silami na druhú fázu štvrtfinálových zápasov. Drvivá väčšina mužstiev však príkladne bojovala od prvej do poslednej minúty. Najväčší dojem u mňa zanechali v prvej časti MS zápasy Brazílie. Bolo vidieť, že sa pri futbale zabávali, nebola to pre hráčov ťažká drina. Argentína sa mi páčila v zápase s Maďarskom, kde sa okrem iného ukázalo, čo znamená individualita, akou je Maradona. Kvalitne a svedomito hrali aj mužstvá Sovietskeho zväzu, Belgicka, Škótska, Anglicka... Žiaľ, najmä my sme za nimi ďaleko zaostávali.

IVAN MRÁZ

IVO URBAN

JOSEF MASOPUST, účastník dvoch MS, futbalista Európy roku 1962, tréner belgického Sportingu Hasselt:

— Hra bez odvahy nemá nijakú nádej na úspech ani proti Kuvajtu. Do prvého stretnutia MS mali naši nastúpiť raketovo, najmä keď nás ešte čakalo Anglicko a Francúzsko. Kuvajt nebol neznámy súper, mnohí povolani videli jeho hru priamo, iní zo záznamu. Nastal však útlm a dopadlo všetko tak, ako je to zákonitá tam, kde chýbajú morálne a vôľové vlastnosti. Ťažko

hodnotiť atmosféru v mužstve, keď som pri tom nebol. A tak radšej hovorím o tých, ktorí poskytli divákovi zážitok. Samozrejme, aj iné stretnutia mali nedostatky a hluché miesta, napríklad stretnutie Rakúsko-NSR, kde sa príliš taktizovalo. My sme však mali ísť do boja naplno od prvého rozhodcovho hvizdu.

● **Tvrdí sa, že opatrnícky spôsob boja je u nás vlastne tradičný. Aj za vašej aktívnej činnosti?**

— Zabezpečovať obranu neznamená, že sa usadíme na vlastnom veľkom „vápne“. Odtiaľ ešte nik súperovi gól nedať. Ak mám porovnávať napríklad Chile a Španielsko, tak do útoku sa na MS '62 v Chile zapájali krajní obrancovia a záložníci. Z vlastnej polovice sa má vyrážať hokejovým brejkom. Najmä keď máme hráčov, ktorí to vedú. Ako napríklad Janečka či Kříž. To je však vecou koncepcie a nie aktérov.

● **Aký máte celkový dojem z našej účasti na majstrovstvách sveta?**

— Zlý! Nie pre výsledky, ale pre hru. V Španielsku totiž prehrávali aj mužstvá po krásnych a skvelých bojoch. Keby naši boli pri tej hre postúpili, bolo by to malo v budúcnosti neblahý dosah na náš futbal a jeho ďalší vývoj. To by odrazu bolo všetko v poriadku a pokiaľ by sme na tom boli ešte horšie. Spôsob hry, ktorý praktizujeme, nemá nádej na úspech. Je to lenivá hra. Keď naše celky nastupujú, vyzerajú, ako keby išli na vlastnú popravu. Veď to musí byť ostrý štart žrebčov, a nie to, čo vidíme.

● **Keby ste mali zostaviť reprezentačný celok vy, ako by ste si počínali?**

— Z doterajších hráčov by som si nechal asi piatich. Celkom iste však Chaloupku a Kříža. Nemyslím si, že by nebolo možné vyberať hráčov pre mužstvo, ktoré vie v pravej chvíli zavliecť k útoku.

● **Čo ešte vám zišlo na um, keď ste sledovali spomínané tri stretnutia?**

— Pri pohľade na obrazovku som nespočetne mnoho ráz vyslovil myšlienku: Chlapci uvedomujete si vôbec, že nosíte na drese štátny znak? Že nebojujete iba sami za seba? Chvilami som mal totiž dojem, že zverenci trénera Vengloša sú kdesi mimo diania, že nemajú v sebe to potrebné, čo ženie hráča do boja.

● **Podľa vás, koľko percentný podiel má tréner na výkone mužstva?**

— Zhruba asi desať, čo je v prípade neúspechu čosi ako výhovorka. Veľmi málo totiž pomôže, keď napríklad docent Vengloš určí v Španielsku taktiku. Proti nášmu zámeru vyjde súper tiež s nejakou taktikou a my, ak chceme byť úspešní, musíme v okamihu zmeniť náš spôsob hry. Vtedy musí operatívne zabráť každý hráč.

● **Keby ste boli v nominácii vy, koho by ste chceli mať zo súčasného mužstva po svojom boku?**

— Vízka a Nehodu.

● **Hovoríme však už po šampionáte a Nehodu za jeho výkon veľmi nechválili...**

— Jeho slabý výkon bol záležitosťou celého mužstva. Na neho malo pracovať deväť iných. Ako to bolo kedysi so Segmüllerom alebo Pišom. Tieto typy hráčov majú neraz nárok niečo pokažiť a nemajú z toho mať komplexy. Aj pri veľkom množstve strát môžu skórovať! Záleží však na tom, akú taktiku im určí. Uvediem príklad: Ivan Mráz bol v Slovane odpísaný, lebo sa zrejme nehodil do koncepcie a v Sparte bol viac sezón veľmi platný.

● **Odmyslíme si náš neúspech v Španielsku a povedzme, že by sme sa boli dostali cez Francúzov a ďalej. Čo by bolo s našim futbalom ďalej? Bolo by azda všetko v poriadku?**

— Určite by sa to tvrdilo, ale nebolo by to prezieravé a rozumné.

● **Čo by ste želali nášmu futbalu momentálne najviac?**

— Aby divák veľkoryso prešiel cez španielsky neúspech. Aby si povedal: Zotrime to! Hráči mu dudú vďační a odmenia sa mu dobrým výkonom. Treba však povoliť uzdu večných príkazov. Ja by som už pri pozeraní na videozáznam zabudol hrať futbal. Stačí niekoľko rámcových rád. A potom nech už študuje našu hru súper!

ANDREJ KVAŠŇÁK, bývalý futbalový reprezentant, hráč strieborného mužstva z MS '62 v Chile:

— Ktosi mi pri sledovaní priameho prenosu stretnutia našich s Kuvajtom povedal, aby som bol vrah rád, že naši podávajú taký zlý výkon. Aspoň si futbalový pamätník bude znova pripomínať, kto bol kedysi Kvašňák... Chcel mi zrejme lichotiť, ale nemiestne. Nepochodil. Hrá totiž reprezentačné mužstvo mojej vlasti a ja sledujem každú kľučku, každú strelu s tým, aby sa vydarila. Mám natoľko rád svoju vlasť a budúcnosť futbalu v nej, že som veľmi a úprimne držal palce našim. Veď čože, zmenšila sa vari sláva Plánička, Ženiška, Nejedlého, Puča a ďalších pre to, lebo sme my priniesli z Chile striebro roky po nich?

Zelal som i súčasnej hráčskej generácii, aby sa im podarilo úspešne reprezentovať, a preto som veľmi sklúčene pozeral na tie tri vystúpenia v Španielsku. Bojovať sa totiž musí stále, nie až keď nám totálne prihára. My sme predviedli futbalový víchor až na konci stretnutia s Francúzmi. A to bolo neskoro.

Stopäťdesiatpäťkrát sa vlnila sieť za brankármí na španielskych štadiónoch. Túto, za Salvadorčanom Morom napál argentiný kapitán Passarella z bieleho bodu.

Zica sprevádzala povest majstra trestných kopov a na MS ju potvrdil. Torpédovať bránu však dokázal i v behu. Tentoraz mu taliansky stopér Collovači drgol do mušky.

Korenie futbalu nepáli

Jeden gól krajší ako druhý. A ten zas pohľadnejší ako stopäťdesiaty piaty. Práve toľko ich padlo v 52 zápasoch (vrátane tých, ktoré rozhodovali o postupe do finále medzi NSR a Francúzskom zo značky pokutového kopu).

Ktorý z nich bol najkrajší? Vari Socratesov z diaľky proti ZSSR a či Boniekov druhý gól proti Belgičanom po prekrásnom centri z jednej strany ihriska na druhú, hlavičkovom predĺžení na poľského ostrostrelca alebo Rummeniggeho gól proti Chile po zaujímavej parádičke Magatha?

Nevedno. V každom prípade priniesol tento šampionát mnoho zaujímavých poznatkov z oblasti strelby, využívania streleckých príležitostí.

V tomto smere boli MS '82

celkom iné ako argentínske, kde si napríklad Holandsko vystrievalo účasť vo finále doslova strelami z diaľky. Aj v horúcom Španielsku padali i také góly, no napríklad najlepší strelec majstrovstiev — Talian Rossi nedal ani jeden gól strelou z väčšej vzdialenosti. No v bezprostrednej blízkosti súperovej branky dával nohu či hlavu tam, kam bolo treba. Spomeňte si na jeho finálový gól Schumacherovi. Bol tam i Cabrini, no najlepší futbalista majstrovstiev sa dostal k lopte skôr a predstihol tak v súboji o najlepšieho strelca MS '82 Rummeniggeho o jeden gól.

Opýtali sme sa niekoľkých bývalých našich renomovaných strelcov, čo si myslia o strelbe, najdôležitejšom činiteľi v tejto hre, ktorý rozhoduje o úspešnosti zápasu.

EMIL PAŽICKÝ, bývalý útočník Žiliny a neskôr bratislavského Slovana, hráč s povestnou delovkou:

— Neviem si vysvetliť počinanie našich útočníkov, neschopných na týchto majstrovstvách nielen vystreliť, ale dokonca i pripraviť si streleckú situáciu. Strelba je finálnym výrobkom futbalu. Celá akcia, čo ako pekná, sa nedočká výsledného efektu, ak sa patrične nezakončí. Prevažná väčšina mužstiev hrala nebojácne v poli, a čo je dôležité, bez obáv strieľala z menšej i väčšej vzdialenosti. Ešte pred niekoľkými rokmi sa i dobrí futbalisti báli vystreliť z väčšej vzdialenosti z obavy, aby zbytočne nepokazili úsilie kolektívu. Futbalisti už prišli na to, že sa oplatí riskovať. Doslova som pobadal chuť k strelbe. Taký Socratesov gól proti ZSSR — to bola lahôdka. A Zicov gól z trestného kopu doslova

vymietol pavučinky. Páčil sa mi i Tardeliho gól vo finále, keď pohybom tela oklamal súperových obrancov i brankára. Padli i náhodné góly. Napríklad Rummeniggeho gól proti Francúzom. Pravda, málokto futbalista by do takej situácie správne strčil nohu. Okrem malých výnimiek, ako bola napríklad situácia, keď Schumacher zranil úmyselne Battistona, bol i vzťah brankár — útočiaci hráč na úrovni vzájomného rešpektovania sa. I to považujem za pozitívum týchto majstrovstiev. Dnes nestačí, ak je futbalista rýchly, musí byť i obratný. Dokázal to napríklad Fischer pri vyrovnávajúcom góle Francúzom. Bol to prekrásny gól, aký — ktovie prečo — dnes už zriedkakedy vidíme. Väčšina hráčov sa upriamuje na silu, no na využitie takejto príležitosti treba predovšetkým obratnosť, ktorú súčasný futbal zbytočne zaznáva.

Socrates, to boli predovšetkým makké centre so závideniahodnou presnosťou. Talianom ukázal, že vie do lopty udrieť i prudkým krátkym švihom, takým neprijemným pre golmanov. Na šťastie pre azzurri — iba raz...

Rossiho hattrick v súboji s Brazilčanmi budú spomínať ešte naši vnuci. Waldira Peres prekonal dvakrát hlavou a raz pravačkou.

Heslo Všetci ovládajú všetko zapájalo v najkompaktnejších tímoch do útočnej fázy často hráčov zadnej línie. Práve páli Patrick Battiston v obkolesení Sansoma (prvý zľava), Platiniho a Wilkinsa.

Aj Pierre Littbarski v drese NSR vedel triafať do siete zo vzduchu i po trávě. Práve režiruje čiernu minútu španielskemu brankárovi Arconadovi.

JÁN ČAPKOVIČ, rýchle pravé krídlo bratislavského Slovana, futbalista zapísaný v klube ligových stovkárov:

— Už dávnejšie je známy pojem totálny futbal, vyjadrujúci snahu po absolútnej všestrannosti. Azda len Brazilčania ho hrali tak ako treba, ostatné mužstvá sa spoliehali na jedného strelca. Poliaci na Bonieka, Taliani na Rossiho, futbalisti NSR na Rummeniggeho. Napríklad z obrancov bol usilovný azda len Briegel, aj ten však strieľal často nepresne. Ak by som sa mal pristaviť pri našich futbalistoch, musím povedať, že nielen útočníci, na ktorých sa zosypala vlna kritiky, ale ani záložníci či obrancovia vôbec nestrieľali zo stredných vzdialeností, a to bola tiež jedna z príčin, prečo sa nám v Španielsku nedarilo.

Viac som v tomto smere čakal od Littbarského, ktorý v zápase proti nám pred majstrovstvami sveta strelecky žiaril. Najtvrdším strelcom v Španielsku bol podľa mňa Brazilčan Eder. Nechcel by som stáť v mure, keď on kope trestný kop. Vedel strieľať nielen tvrdo, ale i technicky, spôsob strelby si správne volil podľa hernej situácie. Treba si však uvedomiť, že strelba je trochu i vecou šťastia. Spomeňte si na Rossiho, ako sa mu v prvej časti majstrovstiev vôbec nedarilo, až prišiel zápas s Brazíliou a vyšla jeho šťastná hviezda. Vo futbale to tak chodí.

JOZEF ADAMEC, bývalý reprezentant a futbalista Spartaka Trnava, jeden z mála útočníkov, ktorému sa podarilo zaznamenať v zápase s Brazíliou hattrick.

— Ja som na strelcov — účastníkov MS '82 — kritický. Myslím si, že málo strieľali. Tých pár gólov, čo padlo zo stredných vzdialeností, je na množstvo odohratých zápasov chudobným svedectvom ich streleckých schopností. Takí renomovaní strelci ako Rummenigge či Hrubesch neznamenalí veľké nebezpečenstvo pre súperovu bránku, aj Fischer málo strieľal. Napokon, skutočnosť, že najlepším strelcom majstrovstiev sa stal Rossi, hráč, ktorý dva roky stál, stratil hernú

istotu, je pre mňa dokladom pravdy. Aj uznávaný strelca Boniek sa vyšplhal hore vďaka trom gólom v jednom zápase. Najobávanejším strelcom pre mňa zostáva Brazilčan Eder. Nebál sa vystreliť z tridsiatich metrov na argentínsku bránku a už bolo len hračkou pre dvoch skúsených brazílskych hráčov dostať loptu do siete. I keď autorom tohto gólu bol Zico, pre mňa ním zostáva Eder.

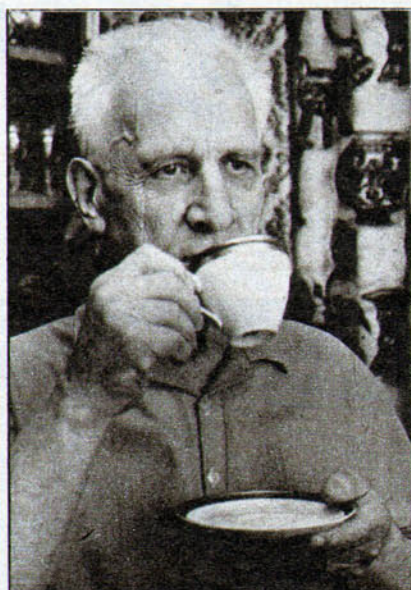
Priemer 2,9 gólu na zápas nie je zlý. Boli zápasy, ktoré sa skončili 0:0, najmä Angličania v druhej fáze majstrovstiev stratili strelecký dych, no zaznamenali sme i rekordných 10:1 v stretnutí Maďarsko — Salvador. Vybrať najkrajšie góly spomedzi toľkých, je ťažké. Každý má inú príchuť, vážnosť, nie všetky zostanú v zákutiach pamäti milovníkov tohto krásneho športu. A krásny je predovšetkým vďaka gólom.

POSLEDNÉ INŠTANCIE

Spomínate si? František Plánička, Ivo Viktor, Viliam Schrojff. Tri veľké postavy v bránke našej futbalovej reprezentácie, každá z nich sa pričínala o veľký úspech čs. futbalu. Ich postrehy z majstrovstiev sveta, z hry brankárov budú azda i pre vás zaujímavé...

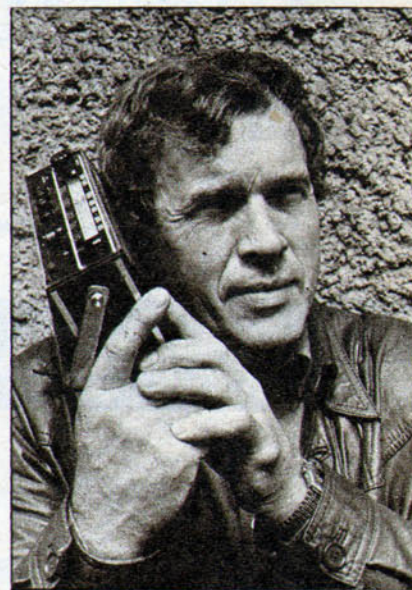
Vynikajúci výkon v stretnutí s Brazíliou podal sovietsky reprezentačný brankár Renat Dasajev. Na snímke v súboji s kapitánom Brazílie Socratesom. Prizerá Andrej Baľ.

František Plánička

Majstrovstvá sveta som celkom logicky prežíval ako fanúšik, ako vlastenec a potom ako brankár vo výslužbe, ktorý chce vidieť, čo je nové medzi mužmi figurujúcimi v zostave na prvom mieste, no pôsobiacimi ako posledná inštancia. Predovšetkým som rozladený unáhleným striedaním našich brankárov. Hruška za nič nemohol, no i tak prišiel do druhého zápasu Seman a napokon Stromšík. Dostať za tri zápasy dohromady štyri góly — to nie je žiadna hanba, ale hanbou je, že za rovnaký čas nevedeli hráči v poli dať gól z hry. Chybou v koncepcii nášho futbalu zostáva, že za úspech pokladáme nedostať gól, namiesto toho, aby bolo prvoradým cieľom dať ich čo najviac. Ako potom chceme prilákať divákov na štadióny? Za takého stavu nemôžu vyniknúť ani brankári, pretože sa lopty dotknú štyri-päťkrát za zápas a jedna chybička sa poriadne vypomstí. Keď som ja hrával, vyhánali sme spoluhráčov z veľkého vápna. Dnes tam snáď schôdzujú...

Na šampionáte však bolo veľa dobrých brankárov, ktorým vyčítam len jedno: módné nosenie rukavíc. Tlستé prsty vždy prinášali slabý cit pri prvom dotyku s loptou. Všimam som si túto okolnosť a pochybujem, že nemám pravdu. Svojho času som dostal rukavice od svojho španielskeho kolegu Zamóru. Brával som si ich na tréning, alebo keď mrzlo. Veľmi by ma zaujímalo, na koľkých góloch sa táto módna novinka podpísala...

Ivo Viktor

Kedykoľvek to bolo možné, sedel som pri televízore. I na cestách som mal pri uchu tranzistorový prijímač. Futbal je futbal, vzrušujúci pre väčšinu ľudí, ja medzi nich patrím. Stretnutia sme videli také i onaké, medzi najslabšie patrilo to naše s Kuvajtom a následky už poznáte. Aj smola sa lepila na päty. Brankára Hrušku už poznám roky, no taký zbytočný gól, aký pustil proti Kuvajtu, snáď v živote nedostal. A Seman, aj keď bude chytať ešte desať rokov, podobný center hravo zdolá.

Šampionát som celkom logicky sledoval očami brankára. Má to stále fažšie, pokutové územie čo je čoraz viac preľudnené a atakovanie brankára neúprosnejšie. Vlastní zadáci by tam mali pracovať nekompromisnejšie. Nevidel som pohotovú rozohrávanie brankárov či už hodom alebo odkopom. Predovšetkým takto sa totiž rodí rýchly protiútok, to je ale otázka koncepcie hry celého mužstva. Z jednotlivých brankárov si najviac cením trojicu Nkono (Kamerun), Dasajev (ZSSR), Arconada (Španielsko).

Naši chlapi to budú mať teraz v lige fažké. Dúfam, že iba zo začiatku, neskôr si reputáciu napravia. Na majstrovstvách sveta v Mexiku, kde som chytal, sme taktiež neboli úspešní, lenže v skupine sme mali neskoršieho majstra sveta Brazíliu a Anglicko, ktoré hrá vždy výborný a pre súpera neprijemný futbal.

Viliam Schrojff

Škoda, že sme tak rýchlo striedali brankárov. Hruška podľa mňa za gól nemôže a brankár musí cítiť dôveru. Ja som pred Chile tiež nemal ktovieakú formu, no Vytlačil mi veril a vyplatilo sa mu to. Ziskal som sebadôveru, istotu, ktorá sa inak stráca. Teraz sa veľa hovorí o našom brankárskom probléme. Veľkých brankárskych osobností však niet ani inde. Mám na mysli takých gólmánov, ako boli Gilmar, Jašin, Beara a podobne. Tréneri sa viac venujú hráčom v poli, brankári sú potom ako samorasty. Priveľa brankárov nestojí na základnej čiare, chytá medzi pätkou a jedenástkou. Strela z diaľky sa lepšie chytá na čiare, kde sa pohybuje azda len Talian Zoff, no i ten dostal druhý gól od Brazílie zo situácie, ktorú by vyriešil, ak by zostal v bránke. Z toho pohľadu sa mi najviac pozdával Kamerunčan Nkono. Výborný bol i Dasajev, Koncilia a Zoff. Na slabšieho gólmána doplatila predovšetkým Brazília, ale aj Chile, Španielsko a Francúzsko. Napríklad Arconada mal výborný reflex, čo však z toho, keď všetky lopty vyrážal pred seba. Snáď je na vine i lopta, brankári sa na „tango“ sťažujú viac ako hráči.

Veľa sa hovorí o rozohrávke brankára, ktorá sa stala dôležitým faktorom pri zakladaní útokov. Robili sme to aj my, museli sme byť vždy jedenástym hráčom v poli, veď už za našich čias sa hral napríklad ofsajd-systém, pri ktorom musel byť brankár neustále v strehu. Dokonca si myslím, že súčasní brankári sú rozhodcami viac chránení, ako sme boli my. Veď pri rozohrávaní mohol byť brankár atakovaný, zatiaľ čo dnes každý náznak obťažovania brankára rozhodca okamžite trestá. Spôsob chytania sa príliš nezmenil, každý má trochu svoj individuálny štýl, no brankár na majstrovstvách sveta by mal niečím zaujať. Keď účel svätí prostriedky, divák sa nezabaví. Ja som chytal tak trochu aj pre diváka...

Každý z týchto brankárov sa pričínal o výrazné úspechy nášho futbalu.

Plánička hral vo finále MS v roku 1934 v Taliansku, Schrojff v Chile proti Brazílii v roku 1962 a Ivo Viktor má doma dokonca zlato z ME v Belehrade v roku 1976. Ich pohľady i názory sa v niečom rozchádzajú, v inom zas nachádzame spoločné črty. Stará pravda hovorí — že dobrý brankár — to je polovica úspechu mužstva. Tú druhú však tvorí kolektív zložený z ďalších hráčov v poli, schopných či menej schopných chrániť vlastnú bránu, svojho brankára a jeho konto.

Po víťazstve Belgicka nad obhajcom titulu Argentínou sa očakávalo, že Belgičania výrazne zvíťazia nad Salvadorom. Avšak vynikajúci výkon brankára Luisa Mora zmaril všetky nádeje „diablov“. Na snímke vyráža loptu pred kapitánom Belgičanov Ericom Geretsom.

Momentka je zo zápasu Maďarsko — Belgicko a zachytáva zrážku brankára Pfaffa so svojim spoluhráčom Ericom Geretsom, ktorý zostal ležať s otrasom mozgu a viac si na šampionáte nezahral. Vpravo András Törőcsik.

História svetových šampionátov vo futbale pomaly dovŕši polstoročie, napriek tomu len štyria československí rozhodcovia sa do nej zapísali medzi stovky mužov v čiernom, ktorí viedli jeden zo zápasov v boji o tituly majstrov sveta ako hlavní...

Gustav Krist z Prostějova na MS vo Francúzsku 1938 zápas Švédsko — Kuba (8:0) v Antibes;

Martin Macko z Bratislavy na MS vo Švédsku 1958 súboj Juhoslávia — Paraguaj (3:3) v Eskilstune;

Dr. Karol Galba z Bratislavy na MS v Anglicku 1966 duel Uruguaj — Francúzsko (2:1) v Londýne, navyše účinkoval ako čiarový rozhodca v pamätnom finálovom zápase Anglicko — NSR (po predĺžení 4:2) v Londýne.

Na tohtoročnom svetovom šampionáte v Španielsku získal rovnaké uznanie štvrtý rozhodca.

Ing. Vojtech Christov z Vranova n/Topľou, ktorý viedol ako hlavný rozhodca otvárací súboj šampionátu Argentina — Belgicko (0:1), kým vo finálovom stretnutí Taliansko — NSR (3:1) rozhodoval na čiare so zástavkou v ruke.

Mladý, ešte len 37-ročný rozhodca, zvládol neľahké úlohy veľmi dobre a bol na 12. MS nepochybne najúspešnejším reprezentantom československého futbalu, ktorý si na veľkej scéne neurobil dobrú reklamu. Ing. Vojtech Christov obohatil svoj život o mnohé hlboké zážitky a cenné skúsenosti. Sotva sa z rozpaleného Španielska vrátil, rád sa s nami o ne podelil. Jeho rozprávanie vyznelo vlastne ako monológ, pre čitateľa zaujímavý svojou bezprostrednosťou.

PRVÝ MUŽ na Nou Campe

Ing. Vojtech CHRISTOV

narodený 16. marca 1945

vo Vranove n/Topľou

vedúci oddelenia ODPM,

rozhodca FIFA

účastník 12. MS '82 v Španielsku,
ženatý

OTÁZKA PRE ČITATEĽOV:

V ktorých dvoch mestách bol pri otvorení i vyvrcholení 12. MS Ing. Vojtech Christov v úlohe rozhodcu? V prvom prípade ako hlavný, v druhom ako čiarový...

Kto správne odpovie na túto otázku, dostane sa do žrebovania o suveníry zo Španielska. Odpovede posielajte na adresu našej redakcie do 14 dní od vyjdenia tohto čísla.

kto dostane suveníry?

O tom, že na svetovom šampionáte v Španielsku budem ČSSR reprezentovať ako rozhodca, sa rozhodlo na schôdzi rozhodcovskej komisie FIFA v pondelok 15. marca t. r. Nasledujúci deň som sa o tom dozvedel v telefonickom rozhovore s Prahou. Telex z Zürichu to potvrdil. Bol som nesmierne šťastný, no súčasne som si uvedomil, že ma čaká aj veľká zodpovednosť, veď budem reprezentovať celý československý rozhodcovský zbor pred zrakmi miliónov ľudí...

Hneď som sa pustil do tvrdej prípravy. V marci i apríli som zvýšil tréningové bežecké dávky v prírode, dal sa do štúdia pravidiel i predpisov FIFA pre majstrovstvá sveta, vo chvíľach voľna som sa učil základy španielskej frazeológie a najpotrebnejšie slovíčka, ktoré by som mohol uplatniť pri nevyhnutnej konverzácii. Avšak najviac času som venoval štúdiu a analýze hry jednotlivých mužstiev.

Do Španielska som odletel z Prahy 7. júna. Už v ten deň bol v Madride zraz všetkých 41 rozhodcov, ktorí dostali dôveru, aby rozhodovali zápasy 12. svetového šampionátu. Seminá, na ktorom sa hlavná pozornosť kládla na jednotný výklad a aplikáciu pravidiel hry, trval do piatka 11. júna. Súčasťou prípravy mužov v čiernom bola aj dosť náročná fyzická previerka. Pozostávala z behov na 50 m, 400 m, 4 x 10 m a z 12-minútového behu. S výkonom som bol spokojný, zaradil som sa k siedmim najúspešnejším rozhodcom. Podmienky však splnili všetci. Rozhodca, ktorý by v nich neobstál, musel by odcestovať domov...

Ubytovanie i všetky ostatné podmienky boli dobré. Každé ráno som z vlastnej iniciatívy trénoval na štadióne Chamartin, spoločne v areáli Realu Madrid. Súčasťou prípravy bolo 12-minútové rozklusanie, krátke šprinty, beh dozadu i do strán, ale aj gymnastika. Takáto príprava trvala 30 minút. A na rozptýlenie sme si po tréningu zahráli s pasiou futbal.

Pre mňa radostnú, ale aj zaväzujúcu skutočnosť, že budem hlavným rozhodcom úvodného zápasu šampionátu Argentína — Belgicko na štadióne Nou Camp, som sa dozvedel vo štvrtok popoludní 10. júna pred programom školenia rozhodcov. Po jeho skončení mi predseda komisie rozhodcov FIFA, sriebrovlasý Talian dr. Artemio Franchi kládol na srdce: „Dávajte pozor, aby sa nehralo brutálne a dobre sledujte postavenie mimo hry pri ofsajd-taktike.“ Ešte mi pripomenul, že rozhodujem prvý zápas, preto môj výkon môže ovplyvniť rozhodovanie v ďalších zápasoch, podal mi ruku a zaželel veľa šťastia. Celý náš rozhovor netrval ani dve minúty.

Uvedomoval som si zodpovednosť, ale trému som nemal. Po zápase, ktorý nebol práve najľahší, som mal príjemný pocit, že úlohu som dobre zvládol. Presvedčil som sa o tom už v kabíne. Viacerí oficiálni predstavitelia mi prišli gratulovať. Môj výkon hodnotili tak vysoko, že som bol sám prekvapený. Rozbor jednotlivých situácií v komisii rozhodcov netrval dlhšie ako 5 minút. Nevýčítali mi nijakú vážnejšiu chybu, naopak, ocenili moju odvahu i pohotovosť pri udelení žltých kariet Belgičanovi Miltecampovi za nešportové správanie sa a Argentínčanovi Bertonimu za

hrubý faul. Bol som milo prekvapený, keď po zápase ma ľudia v uliciach mesta poznávali a niektorí z nich mi prejavili uznanie. Dostal som sa dokonca do zručky Telemundialu...

Predseda však sa nazdávam, že malú chybičku som urobil. V jednom prípade som neskoro zareagoval na signalizáciu maďarského čiarového rozhodcu Palotai. Naopak, všetky moje pochybnosti o jednom spornom rozhodnutí pri zložitej situácii pred bránkou rozptýlil opakovaný televízny záznam.

Voľného času som mal dosť. Ako som ho využíval? Okrem pravidelného tréningu som hrával stolný tenis, využíval bazén v areáli Realu, prvý raz v živote som sledoval corridu, navštívil som El Escorial, prezrel som si najväčšie kultúrne, umelecké i stavebné pamätihodnosti španielskej metropoly, no a hodiny som strávil debatami o futbale a majstrovstvách sveta. Čas ubíhal veľmi rýchle, lebo s ostatnými rozhodcami som sa rýchle zbližil. Bulhar Dochčev, Juhoslován Matovinovič, Maďar Palotai, Rakúšan Wöhrer a sovietsky rozhodca Stupar tvorili veľmi príjemnú partiu.

Avšak vedením otváracieho zápasu Argentína — Belgicko sa moje rozhodcovské vystúpenie v Španielsku neskončilo. Postupne som účinkoval ako čiarový rozhodca v zápasoch NSR — Chile, Rakúsko — Alžírsko, Francúzsko — Rakúsko, no vyvrcholením bola účasť vo finálovom zápase šampionátu Taliansko — NSR. So skúseným izraelským rozhodcom Kleinom som so zástavkou v ruke pomáhal výbornému hlavnému rozhodcovi Coelhoovi z Brazílie. Bol to pre mňa zážitok, na ktorý nikdy nezabudnem.

V jednom prípade, v zápase Španielsko — NSR, ma nominovali ako

štvrtého, to znamená náhradného rozhodcu. Bol by som zasiahol do udalostí v prípade, keby niektorý z určených rozhodcov ochorel, alebo z iných dôvodov nemohol svoju úlohu splniť. Čo všetko bolo mojou povinnosťou? Napríklad skontrolovať hrácke preukazy, rozhodcovské zápisy, dohliadať na hrácke lavičky, aby bol na nich pokoj, starať sa o náhradné lopty, dávať pozor, aby sa hráči nadmerne neobčerstvovali, neopúšťali hraciu plochu a pod.

Mnohí ľudia sa ma už pýtali, s akou píšťalkou som rozhodoval zápas Argentína — Belgicko. Podobne ako väčšina futbalových rozhodcov používam taliansku píšťalku Balilla. Držím ju zásadne v pravej ruke, kým hodinky nosím na ľavej.

Rozhodcovia, rovnako ako športovci, často mávajú svoje vzory, ktoré sa potom usilujú vo svojej činnosti napodobňovať. Nepatrím k nim, lebo rozhodujem podľa vlastných zásad. Najviac sa mi svojho času pozdával elegantný a autoritatívny taliansky rozhodca Concetto Lo Bello zo sicílskej Siracusy. Z našich som najviac uznával Zdeňka Jelínka, ktorý mal vo výkonnosti veľmi malé výkyvy, a energického Martina Horbasa.

Každý rozhodca má svoj charakteristický štýl. Aby však písal na úrovni, musí byť fyzicky i psychicky odolný, usilovať sa za každých okolností rozhodovať objektívne, bez zloby k niektorému hráčovi či dokonca mužstvu. Ak má byť rozhodca kvalitný, je nevyhnutné, aby s futbalom neustále žil, sledoval všetko, čo sa okolo neho deje, no a učil sa aj na chybách iných. S náročnými úlohami rozhodcu sa však ľahšie vyrovná človek, ktorý hrával futbal aspoň na amatérskej úrovni. Osobne najradšej rozhodujem zápasy pred veľkou diváckou kulisou, v ktorej nešportové prejavy a hrubé urážky skôr zanikajú ako v poloprázdnom, či takmer prázdnom hľadisku. Preto aj v budúcnosti by som rád účinkoval v takých významných súťažiach, akými bol olympijský futbalový turnaj 1980, finále PVP Arsenal Londýn — CF Valencia v Bruseli v tom istom roku, no a najnovšie zápasy Argentína — Belgicko a Taliansko — NSR na MS v Španielsku.

Teraz si však chcem od futbalu poriadne oddýchnuť. Budem hrať rekreačne tenis, behať v lese a venovať sa rodine. Tých päť španielskych týždňov si vyžiadalo nemálo fyzických i psychických síl...

Rozhodcovský, ani ľudský profil Ing. Vojtecha Christova nie je však týmto rozprávaním plne vykreslený. Málokto napríklad vie, že hrával s úspechom na ľavej spojke futbalových nádeí rodného Vranova, lenže neprijemné zranenie jeho sľubnú hráčsku kariéru predčasne ukončilo. Láska k futbalu však mladého Christova priviedla k spontánnemu rozhodnutiu stať sa — futbalovým rozhodcom. Čoskoro písal divízne zápasy, po nich stretnutia národnej ligy, v roku 1974 získal punc prvoligového a o dva roky neskoršie medzinárodného rozhodcu. Po futbalových trávnikoch chodí s píšťalkou v ruke už štrnásť rokov.

Avšak Ing. Christov je nielen rozhodcom, ale aj úspešným futbalovým trénerom. Ako vedúci oddelenia Okresného domu pionierov a mládeže vo Vranove n/Topľou založil TJ ODPM a pri nej žiacke futbalové družstvo, ktoré prihlásil do okresnej súťaže. Viedlo si v nej znamenite, s prevahou ju vyhralo a v dňoch, ktoré trávil Ing. Vojtech Christov v Španielsku, si v Michalovciach vybojovalo postup do krajskej súťaže!

Inými slovami to možno povedať aj tak, že taký je už charakter Ing. Vojtecha Christova. Všetko, do čoho sa v živote pustí, robí neobyčajne svedomito, s ozajstnou láskou v srdci. Ako špičkového svetového futbalového rozhodcu ho čakajú ešte mnohé úrodné roky. Uprimne mu ich želáme.

Československý rozhodca Ing. Vojtech Christov štyri razy v akcii na MS '82 v Španielsku:

Na prvých dvoch snímkach ako náhradný, štvrtý rozhodca v zápase NSR — Španielsko (uprostred hlavný rozhodca Paolo Casarin z Talianska) — Pred finálovým zápasom Taliansko — NSR mu podáva ruku Dino Zoff, celkom vľavo Karl-Heinz Rummenigge, uprostred hlavný rozhodca Brazilčan Coelho, vpravo druhý čiarový rozhodca Abraham Klein (Izrael) — Na čiare pozorne sleduje akciu rýchlonohého talianskeho útočníka Paola Rossiho.

Štart '81

TALIANSKO - majster sv

Na snímke (zľava): Dino ZOFF, Francesco GRAZIANI, Bruno CONTI, Fulvio COLLOVATI, Gaetano SCIREA, Claudio GENTILE, Giuseppe BERGOMI, Paolo ROSSI, Gabriele ORIALI, A

eta 1982

Antonio CABRINI a Marco TARDELLI.

Zbigniew BONIEK

narodený 3. marca 1956
v Bydgoszczy,
hráč Widzewu Łódź,
od jesene Juventus Turín
reprezentant Poľska

Taký titul dali španielske noviny nad komentár o zápase Poľsko — Belgicko vo štvrtfinále MS. Poľiak Zbigniew Boniek dal totiž belgickému brankárovi všetky tri góly a pripravil tak svojmu mužstvu cestu do semifinále. Ospevovali ho všetci futbaloví odborníci. Patrí medzi súčasné moderné typy futbalistov. Bezpochyby má talent, cit pre spoluprácu v mužstve, dobré pľúca a kondíciu, techniku, presné prihrávky, ale aj tvrdé strely. Hráč s citom pre výber miesta na trávniku. Schopný odpočinúť si a vydýchať na niekoľko sekúnd, aby mohol vzápätí prekvapiť súpera niečím neočakávaným v hre. Tým sa dosahuje úspech a púta pozornosť divákov. Taký je Boniek hráč, a nevyšlo to najavo až teraz, po MS 1982, keď on už hral výborne aj pred štyrmi rokmi v Argentíne, dokonca tak dobre, že ho po MS zaradili do mužstva sveta, ktoré sa stretlo s majstrami sveta, na jeho pôde. Stal sa najlepším futbalistom roku 1979 v Poľsku, hoci bol vtedy ešte veľmi mladý.

Niet o tom sporu, že prispel veľkou mierou aj teraz k tretiemu miestu Poľska na MS. Raz nehrál, keď mal dve žlté karty, a bez neho Poľsko prehralo o postup do finále, jediný raz (!). On hral šesť zápasov — bez prehry. Stal sa miláčikom španielskych fanúšikov, jeho tvár, ozdobená fúzikmi a „hrdzavými“ kučeravými vlasmi sa zjavovala v španielskych novinách denne, zaradili ho do radu s najlepšimi hráčmi, a tak sa ani nikto nečudoval, že od novej sezóny sa stane hráčom Juventus Turín, jedného z najlepších mužstiev sveta, ktoré bolo kostrou nových majstrovstiev sveta. Iste bude hrať, niekoho musí z mužstva vyradiť, a to už samo rozpráva o jeho hráčskych kvalitách.

Narodil sa 3. marca 1956 v Bydgoszczy, bol hráčom Widzewu Łódź a hrával tak dobre, že keď mal práve dvadsať rokov, debutoval v reprezentačnom mužstve, v Chorzowe proti Argentíne. Doteraz zohral 56 reprezentačných stretnutí a dal 20 gólov, vrátane tých štyroch, ktoré vsietil teraz na MS. Povolili mu, aby si zahral v zahraničí, hoci má iba 26 rokov a je najlepším hráčom reprezentačného mužstva. Vybral si Taliansko, hoci ponúk dostal oveľa viac.

Rozprával nám, že pochádza zo športovej rodiny. Jeho otec bol dobrým ligovým futbalistom v Bydgoszczy. Malý Zbyszek v klube Zawisza ukazoval, že je talentovaný, od prvých rokov v detskom mužstve. Pútal pozornosť umením, ale aj bojovnosťou, energiou, vzdorovitosťou. Bol pribojný, dobre strieľal, mal vždy prehľad o situácii, presne prihrával, vedel dodržať taktické pokyny, nečudo, že onedlho sa zjavil v Łodzi, v dorasteneckej a juniorskej reprezentácii, ba aj medzi dospelými.

V ligovom oddiele hrával na mieste stopéra, v reprezentácii sa preslávil ako výborný stredopoliar, no keď nemal tréner Piechniczek v Španielsku dosť útočníkov, Boniek prešiel vpred, a opäť bol výborný. Jeho futbalová paleta je široká. Má rýchle reagencie, na ihrisku i v živote. Spomína sa, že keď je Boniek v televízii, musia sa mať komentári na pozore. Často ich zaskočí otázkami a myšlienkami, na ktoré nie je ľahké reagovať. Ako súperov na ihrisku. Spoluhráči sa o ňom vyjadrovali: bohatá osobnosť. Mysleli tým na myšlienkové bohatstvo.

kto dostane suveníry?

NOC, V KTOREJ BONIEK OSLNIŁ BARCELONU

Skrátka, samé chvály, no vieme aj to, že jeho rýchle závery, úsudky, niekedy prekročia medze a Boniek sa dostane do nemilosti. V decembri 1980 poľský futbalový zväz potrestal štyroch reprezentantov, Mlynarczyka, Zmudu, Terleckého a Bonieka. Nesmeli hrať rok reprezentačne. Na sústreďení v Taliansku, pred kvalifikačným zápasom s Maltou, sa postavili proti vedeniu mužstva a trénerovi, pretože chcelo poslať domov za porušenie disciplíny Mlynarczyka. Rok im poskytol dosť času na premýšľanie. Ešteže trest vypršal a všetci mali možnosť vybojovať postup na MS v rozhodujúcom odvetnom zápase s NDR a s výnimkou Terleckého boli aj v Španielsku, Zmuda dokonca ako kapitán mužstva, Mlynarczyk ako jeden z najlepších brankárov MS a Boniek ako výborný hráč stredného poľa i útoku.

To bol a je jeden z hlavných nedostatkov Bonieka: nevie si vždy udržať nervy na pravom mieste, vybuchne a býva zle. Ktovie, kedy nebol býval na MS dvakrát napomínaný a keby bol proti Taliansku hral... „Viem, všeličomu sa ešte musím vo futbale i v živote naučiť, no predovšetkým ovládať sa a rozmyšľať, čo v nasledujúcej chvíli urobím. Najmä teraz to bude treba, keď budem hrať v Taliansku,“ povedal.

Priravnávajú ho k Blochinovi, Cruyffovi, Rummeniggemu, Kempesovi, Zicovi, Rossimu, a to je už veľká česť. V Poľsku dostal miesto vedľa Deynu, Lubaňského, Latu, Szymanowského, Kasperczaka. To nie je náhoda, ale zásluha po výborných výkonoch. Popularita prináša so sebou aj úskalia. Treba rozprávať s novinármi, reportérmi, pretože fanúšikovia chcú vedieť o svojich miláčikoch čo najviac. Často sa pýtajú Zbigniewa, kto bol, alebo je jeho vzorom. Patrí však medzi tých, ktorí chcú byť sami sebou, nesnažia sa nikoho kopírovať. Sám o sebe vraví dokonca, že nechce byť vzorom ani iným, pretože nie je myslieť a niekedy ani konaním tuctovým futbalistom a človekom vôbec.

Stane sa, že mužstvo prehrá a Boniek je vtedy nezhovorčivý, v šatni hádže kopačky o stenu. Inokedy pritvrdí hru nad hranicu únosnosti a keď mu to vyčítajú, priznáva chybu tak horkokrvne, že pripomína trénera Piechniczka. Obaja neradi totiž prehrávajú. O futbale rozpráva ako o hociktorom inom povolani, treba ho hrať dôsledne a vážne. Prílišná popularita je podľa neho škodlivá záležitosť, ale neslobodno jej podľahnúť a on sa o to stará zo všetkých síl. Prenikli správy, že máva spory s trénermi, lebo nie vždy trénuje s chuťou. Poprel to. Trénuje ako ostatní, bez akýchkoľvek úľav a po odchode z ihriska sa stáva normálnym občanom, so všetkými radostami i starosťami. Má rád odborníkov vo svojej profesii, a ľudí, ktorí hovoria pravdu. Mal pôvodne v úmysle posilniť v zahraničí priemerné mužstvo, ktoré má ambície a možnosť postupne stúpať hore. Zrejme si ešte nedôveroval. No v ostatných týždňoch už pozeral po veľkých, pretože si trúfa vyniknúť aj medzi najlepšími hráčmi. Taký je Boniek, rázovitá postava, ktorá z času na čas odbočí z normálneho radu, ale hneď sa zase vracia, stáva sa platným členom kolektívu, jeho oporou.

Nespomenuli sme ešte jeho súkromie. Oženil sa, keď mal ešte len 21 rokov a dnes je otcom takmer päťročnej dcéry Karolíny. Bol a ostal plný energie, veď sám študoval na vysokej škole telovýchovnej a manželka dokončovala štúdium románskej filológie. Nebolo ľahké zlaďiť rodinný a futbalový život, azda aj z toho pramenila častejšia nervozita. Manželka Zbyszka chodievala do hľadiska štadióna aj s dcérkou, ale postupne od toho upustila. Raz hral manžel príliš tvrdo, inokedy nepodal očakávaný výkon, potom zase súper ohrozovali jeho nohy, a tak si radšej hľadala pokojnejšiu zábavu. Hovorievala však, že Boniek na ihrisku a doma, to sú dve osoby. Z ihriska sa do kuchyne neprenieslo nič, ani prehnaná radosť, ani veľký smútok.

V každom prípade je však Boniek tvrdý muž. Ukazuje to na trávnikoch, no aj tým, že je priaznivcom boxu. Obdivuje náročnú prípravu a má rád chlapov s riadnou hmotnosťou a silou. Budeme sledovať jeho ďalšiu kariéru v spoločnosti majstrov sveta a vo veľkom Juventuse, ktorý nemožno s Widzewom Łódź ani porovnávať. Sám však povedal, že nebude chcieť urobiť hanbu, formu si bude udržiavať a kedykoľvek bude pripravený reprezentovať Poľsko. Chce sa dostať medzi stovkárov ako Deyna a Lato, a hrať aj na tretích majstrovstvách sveta, roku 1986. Kto by mu to neželal?

OTÁZKA PRE ČITATEĽOV:

Napište nám, v akých zápasoch MS '82 videl Boniek žlté karty, pre ktoré nenastúpil v dôležitom zápase o postup do finále. Ten, kto správne odpovie na otázku, dostane sa do zberovania o suveníry, ktorý venuje Zbigniew Boniek. Odpovede posielajte na adresu našej redakcie do 14 dní od vyjdenia tohto čísla.

A BELGICKO
ZSSR
POĽSKO

C ARGENTÍNA
BRAZÍLIA
TALIANSKO

ROSSI A BONIEK VYSTRIEĽALI POSTUP

Azda iba najväčší optimisti v Taliansku a Poľsku dúfali, že ich reprezentačné tímy si z barcelonských skupín prerazia cestu do semifinále. Lebo najväčším favoritom A-skupiny bolo mužstvo ZSSR, ktoré zanechalo silný dojem v úvodnom zápase s Brazíliou, no a v C-skupine ešte väčším Brazília. Takmer všetci experti očakávali, že zverenci trénera Tele Santanu dobyjú v Španielsku štvrtý titul šampióna... Lenže čo sa nestalo! V najťažšej skupine, do ktorej sa dostali traja majstri sveta, všetky prognózy postavili na hlavu — Taliani! Po nepresvedčivých výkonoch v kvalifikačnej skupine podceňovaní, avšak zrazu neobvyčajne silní v obrane, v strede poľa, ale hlavne pri rýchlych a kombinačne perfektných i nápaditých protiútokoch. „Azzurri“ najprv zaslúžene zdolali mužstvo Argentíny, ktoré nedalo Dinovi Zoffovi gól z hry, a potom v herne najkrajšom dueli šampionátu aj favorizovanú Brazíliu. Hrdinom zápasu bol neobvyčajne pohyblivý Paolo Rossi, ktorý hat-trickom zrazil dlho bezstarostných Brazilčanov na kolená. Tí sa po hladkom víťazstve nad Argentínou mylne nazdávali, že sa im nemôže nič stať, veď na postup do semifinále im stačila remiza, avšak Taliani v zápase, v ktorom museli vyhrať, zvolili pre nich nezvyčajne aktívny spôsob boja, ktorým Juhoameričanov zaskočili. Pritom dokonale využili aj chyby, akých sa kandidát na titul majstra sveta nesmie dopustiť. Ak mužstvu Talianska vystrieľal postup Paolo Rossi, Tímu Poľska Zbigniew Boniek, autor krásneho hat-tricku v súboji s Belgickom. Bol to významný trojgólový vklad, lebo mužstvo ZSSR zdolalo Belgičanov iba najtesnejším rozdielom. Poliaci mali o dva góly lepšie skóre a bezgólová remiza, ktorú v zápase so ZSSR po takticky umnej hre ubránili, im otvorila cestu až k bronzovej medaile.

SKUPINA A:

Tí, ktorým sa najmenej verilo

Keď futbalový osud spojil v druhom kole na barcelonskom stotisícovom Nou Campe dohromady dvoch víťazov základných skupín Belgicko a Poľsko so Sovietskym zväzom, druhým v 6. skupine, experti dávali hlasy práve zbornej. To preto, že zohrala výborné stretnutie s Brazíliou a ďalej postupovala cieľavedome, bez problémov. Ani Škóti ju nevedeli zastaviť, hoci sa o to veľmi snažili. Belgičania sice otvorili MS prekvapujúcim víťazstvom nad úradujúcim šampiónom Argentínou, no potom už kráčali len s veľkou námahou do cieľa. Poliaci v skupine vyhrali len stretnutie s Peru, s Kamerunom, ktorý bol outsiderom iba

remizovali, a bod si odniesli zo zápasu s Talianskom.

A tak prečo by nie zborná? Tá už v kvalifikácii MS prekvapila výbornou hrou. Naopak Poľsko osem mesiacov nezohralo medzistátne stretnutie, postup zo základného kola mal byť úspechom. Lenže futbal je stále hra, v ktorej rozhoduje okrem kvalitnej prípravy aj momentálna schopnosť, ovplyvňujú ho zranenia, choroby, vylúčenia hráčov. A tak, keď Poľsko nastúpilo proti Belgicku, ešte ani poriadne nezačalo, a štadión v 3. minúte a 29. sekunde zápasu zaburácal. Boniek tretím najrýchlejším gólom šampionátu otvoril skóre. Potom ešte dvakrát zopakoval svoje umenie a otvoril stránky všetkých svetových novin. Bývalý tréner FC Barcelona Helenio Herrera sa v komentároch pre venezuelskú televíziu i pre barcelonské noviny rozplýval: „Kto to kedy videl, kupovať Maradonu, ja som už dávno navrhoval Barcelone Bonieka, ale vysmiali sa mi. A tvrdím, že to je futbalista schopný aj tvoriť, aj dať gól.“

Belgicko kľučalo po celý zápas na kolenách, nebolo schopné zastaviť Bonieka, ale ani ostatných poľských hráčov. Neprítomný brankár Pfaff, kandidát na prvé miesto

3

v hodnotení brankárov, ale i kapitán Gerets, ktorého po prvom zápase s Argentínou považovali za najlepšieho pravého obrancu MS, znamenali narušenie koncepcie hry mužstva silného v zadných radoch, absolútny zánik skvelej ofsajdovej pasce, do ktorej sa vždy súper chytal ani pavúk, a bezradnosť v útočných koncovkách. Belgicko sa hneď v prvom stretnutí 2. kola rozlúčilo so šampionátom. To preto, lebo by muselo v druhom vysoko zdolať zbornú. V tomto dueli síce Belgičania zachraňovali svoju česť, ale stačilo to len na čestnú prehru. Mužstvo, ktoré nedalo v stretnutí viac ako gól — vo štvrtfinále ani jeden! — nemohlo ísť ďalej.

Avšak ani celok Sovietskeho zväzu už nezopakoval brazílsky výkon. Išiel dolu a v druhej časti majstrovstiev nijako nespĺnil očakávanie ani predpovede. S Belgi-

čanmi len horko-ťažko vyhral a s Poliakmi (ktorých musel zdolať) sa predstavil príliš chladnou a nebojovnou hrou na to, aby mohol rátať s víťazstvom a postupom do semifinále. Tréner Konstantin Beskov po zápase, ktorý o všetkom rozhodoval, povedal: „Videli ste len to, čoho sme súčasne schopní, nič viac a nič menej.“ Sklamala najmä útočná potencia, veď o rýchlosti Šengeliju a Blochina išli povesti a sami sme ich mohli sledovať ešte v kvalifikačnej skupine, v ktorej hrali s Československým mužstvom. Tam oslnili, avšak v Španielsku rýchlo zhasli. Pravdou je, že nedostávali lopty, s ktorými by mohli dačo produktívne urobiť. No aj z ich strany sa žiadalo viac iniciatívy a aktivity. Jedinou veľkou osobnosťou v tomto sovietskom kolektíve sa ukázali len brankár Dasajev, ktorého väčšina expertov označila za najlepšieho zo

všetkých brankárov. Pôsobil skutočne štýlovo, pokojne, rozvážne. Neurobil chybu, po ktorej by bol padol gól.

A tak išli do semifinále Poliaci. Ich hra nie je na pohľad nijako oslňujúca, ale je vysoko efektívna. Mužstvo poctivo bráni takmer so všetkými hráčmi a do útočných akcií sa zapájajú všetci stredopoliari. Poliakom sa veľmi ťažko dávajú góly. Vo štvrtfinále nedostali ani jediný a v základnej skupine len jeden, aj ten od mužstva Peru, keď viedli 5:0.

Poľsko išlo aj preto, že nemalo čo stratiť. Tréner Antoni Piechniczek: „Aj do rozhodujúceho zápasu štvrtfinále so zbornou sme nastupovali pokojní. Vedeli sme, že súper musí, ak chce ísť ďalej, vyhrať. Nám stačil nerozhodný výsledok. Ten sme dobrou taktickou hrou dosiahli a sme veľmi spokojní.“

Napriek malému počtu prípravných zápasov poľské mužstvo pôsobilo dojemom absolútnej zohratosti. Zvolilo výbornú taktiku, pre ktorú malo hráčov. Skvelé boli zadné rady, pohyblivý stred poľa a pri ňom ešte obetavý a akoby bez pľúc behajúci Lato, ktorý stačil všetko: brániť aj útočiť. Forma prišla aj Boniekovi, ktorý najmä v zápase s Belgickom dokázal, že nie nadarmo o ňom hovoria ako o veľmi talentovanom hráčovi.

SKUPINA C:

Spoločnosť majstrov sveta i futbalu

Keď ich osud spojil dovedna na barcelonskom „druhotriednom“ štadióne Sarria s dvoma tretinami kapacity obra — neďalekého Nou Camp, kde hrali Belgičania, Poliaci a ZSSR — mnohí žiadali, aby zápasy Brazílie, Argentíny a Talianska boli práve tam, kde bude skupina A. Správne predpokladali, že záujem divákov o tieto duely troch majstrov sveta bude ďaleko vyšší ako o zápasy skupiny A. Nemýlili sa. Sarria praskala vo švíkoch a na Nou Campe bolo poloprázdno.

Brazília už v základnej skupine sľubovala

1. Paolo Rossi, najlepší strelec a najlepší hráč MS '82.

2. Poliaci mali v Španielsku viacero osobností, ale mená týchto dvoch sa vrývali do pamäti najnástojčivejšie. Grzegorz Lato (vľavo) a Zbigniew Boniek, to boli pľúca i hroty tretieho najúspešnejšieho kolektívu.

3. Jedno z kľúčových stretnutí o postup do semifinále zohrali tímy ZSSR a Poľsko. Naši severní susedia si hľadeli najmä Šengeliju (v bielom), ktorému tentoraz zahatali cestu Majewski (vľavo) so Žmudom.

futbal, ktorý diváka priťahuje, Argentína mala Maradonu a Taliani vytrvalosť, húževnatosť a nepoddajnosť. Bolo jasné, že z dvoch silných juhoamerických celkov bude v záverečných bojoch ponajviac jeden, no nik by nahlas nepovedal, že tam nebude žiaden. Ale aj futbal má svoje zákony, ktoré sa môžu narušovať...

Argentína už v základnej skupine mala problémy. Otvárala ako už tradične ostatný majster sveta, šampionát s Belgičanmi, húževnatými chlapíkmi, ktorí chceli dokázať Maradonovi a jeho spoluhráčom, že účasť vo finále ME 1980 nebola náhodná. A tak, keď rozhodca Ing. Vojtech Christov posledný raz fúkol do pišťalky, na barcelonskom Nou Campe sme si zapisali prvé prekvapenie šampionátu: Majster sveta prehral a jeden gól porušil aj dlhoročnú tradíciu bezgólových otváracích stretnutí. S Talianskom to Argentína nevie. Už pred štyrmi rokmi našla práve v „squadre azzurre“ svojich jediných pokoriteľov, no na postupe ďalej to nič nezmenilo. Lenže prehra vo štvrtfinále už signalizovala, že len víťazstvo nad Brazíliou môže úradujúceho majstra sveta ešte udržať nad vodou. To však už bola Argentína rozbitá. Nastupujúca hviezdička Diego Maradona ostal na štíte obrancu Gentileho, ktorý ho nepustil k slovu a vzal mu chuť odhodlane bojovať. A keď nemá Argentína Maradonu, nie je to ono. Aj tréner Menotti priznal: „Bez neho sa nám ťažko hrá, lebo je schopný dať mužstvu ducha. Spôsob, akým však Talian držal nášho hráča, bol nešportový a zaslúžil si viac ako jednu žltú kartu. Máme v Španielsku hráčov spríde štyroch rokov, ktorých výkon však je slabší ako vtedy...“

Rozhodoval zápas Argentíny s Brazíliou. S tou, ktorá si robila nároky na majstrovský titul nie rečami, ale hrou. Menottiho mužstvo sa však nechcelo vzdať bez boja. Maradona dostal voľnosť, nik ho nedržal za dres, mohol tvoriť. Brazília hrá a necháva hrať. Je však taká silná, že súčasne argentínske mužstvo, kde nehrajú všetci na vrchole, nemôže spôsobiť zázrak a zastaviť Brazíliu. Tá dala tri krásne góly. V Riu de Janeiro, São Paule a ďalších mestách Brazílie vychádza do ulíc národ a v rytme samby oslavuje svoje výborné mužstvo. U susedov v Buenos Aires je smútok. Titul majstra sveta Menottiho chlapci neobhájili. S jedným dobrým výkonom na MS (ešte v skupine s Maďarskom) sa to ani nedalo.

Brazília, na futbalovej burze jednoznačný majster sveta 1982. Od prvého po štvrtý zápas bez konkurencie najfutbalovejšie mužstvo. Hralo a dávalo góly, tešilo sa obľube priaznivcov. Kým pred štyrmi a ôsmimi rokmi kopírovala Európu, teraz prišla so svojim futbalom a víťazila. Lahko, uvoľnene, bez veľkých starostí. Skvele hrala v druhom polčase so ZSSR, jej tlaku neodolalo Škótsko ani Nový Zéland. V prvom štvrtfinále pokorila odvekého rivala Argentínu. Jej kurz z hodiny na hodinu stúpala. Bodaj by nie. Futbalisti ako Junior, Socrates, Zico, Eder a ďalší sa stretávali s najuznávanejšími slovami expertov. Brazília hrala a nechala hrať, akoby ani neprišla bojovať o titul majstra sveta. Dostala sice gól, ale vedela dať dva navyše. Divákov v Barcelone, kde mala svoj hlavný stan, pribúdalo. Na hlavnej ulici Las Ramblas fanúšikovia predvádzali ukážku pravej brazílskej fiesty, sambu tancovali na každom kroku. Žlté tričky zaplávali barcelonské ulice a štadión Sarria, ako keď pri riekach začne na jar kvitnúť žltý kvet. Letecká linka do Madridu, kde sa malo uskutočniť finále za účasti Brazílie a niekoho „do počtu“, bola plne obsadená Brazilčanmi. Aj Pelé sa neraz nechával počuť: „Ak je niekto aspirantom na majstra sveta, sú to moji krajanovia, pravda, tí ťažší súperi ich ešte len čakajú...“

Akú pravdu mal? Stačilo, aby prišlo v po-

Juhoamerické derby rozhodla vo svoj prospech Brazília. Bolo celé na pohľad také pôsobivé ako tento hlavičkový súboj Juniora (nižšie) s Diazom pred brankárom Peresom.

S rastom talianskych šancí na titul, pribúdalo v uliciach španielskych miest ich priaznivcov. Prišli vystrojení ako sa na skalných patri.

slednom stretnutí štvrtfinále Taliansko. Jeho trénerovi Bearzotovi už hrozilo zosadenie skôr, než príde domov. Hrou talianskeho mužstva sa po prvom kole zaoberal parlament. Ani jedna výhra, nezáživná hra. No keď prešla squadra azzurra cez Argentínu, akoby sa oblieklo do dresov belasej farby iné mužstvo. Brazíliu zdolalo po šokujúcom úvode a šokujúcom závere: „Zaslúžene sme prehrali, lebo v tento deň hralo Taliansko lepšie a umnejšie,“ pove-

dal po stretnutí Tele Santana. A brazílski fanúšikovia? Po sambe ani chýru, okolo plač a smútok. Majster sveta môže byť Taliansko, ale nemôže byť Brazília.

Skúsené mužstvo z juhu Európy na čele s veteránom Zoffom, Scireom, Antognonim, neposlušným Rossim zarosilo oči Juhoameričanov. Vďaka vynikajúcemu výkonu sa Taliansko uchádza opäť o majstra sveta. Po skvelom obojstrannom futbale, v ktorom Brazília zomrela postojáčky...

ESPAÑA '82

SKUPINA A

28. 6. 82 **POLSKO—BELGICKO 3:0 (2:0)**

Barcelona, 30 000 divákov

Góly: 4., 27., 54. Boniek

Rozhodca: Calderon (Kostarika)

Žltá karta: Smolarek

Polsko: Mlynarczyk — Dziuba, Żmuda, Janas, Majewski, Kupcewicz (82. Ciolek), Matysik, Buncol, Lato, Boniek, Smolarek
Belgicko: Custers — Renquin, Plessers (87. Baecke), Millecamps, Meeuws, Van Moer (46. Van der Elst), Coeck, Vercauteren, Ceulemans, Vandenbergh, Czerniatynski

1. 7. 82 **ZSSR—BELGICKO 1:0 (0:0)**

Barcelona, 30 000 divákov

Góly: 49. Oganessian

Rozhodca: Vautrot (Francúzsko)

Žltá karta: Bessonov

ZSSR: Dasajev — Borovskij, Čivadze, Baltača, Demjanenko, Bať (88. Daraselijs), Bessonov, Oganessian, Šengelija (90. Rodionov), Gavrilov, Blochin

Belgicko: Munaron — Renquin, L. Millecamps, Meeuws, de Schrijver (66. M. Millecamps), Verheyen, Coeck, Van der Smisjan (67. Czerniatynski), Ceulemans, Vandenbergh, Vercauteren

4. 7. 82 **POLSKO—ZSSR 0:0**

Barcelona, 30 000 divákov

Rozhodca: Valentine (Škótsko)

Žlté karty: Buncol, Boniek — Čivadze, Borovskij, Baltača

Polsko: Mlynarczyk — Dziuba, Żmuda, Janas, Majewski, Matysik, Kupcewicz (52. Ciolek), Buncol, Lato, Boniek, Smolarek

ZSSR: Dasajev — Sulakvelidze, Čivadze, Baltača, Demjanenko, Borovskij, Oganessian, Bessonov, Šengelija (58. Andrejev), Gavrilov (79. Daraselijs), Blochin

1. Poľsko	2	1	1	0	3:0	3
2. ZSSR	2	1	1	0	1:0	3
3. Belgicko	2	0	0	2	0:4	0

SKUPINA C

29. 6. 81 **TALIANSKO—ARGENTÍNA 2:1 (0:0)**

Barcelona, 40 000 divákov

Góly: 56. Tardelli, 68. Conti — 83. Passarella

Rozhodca: Rainea (Rumunsko)

Žlté karty: Rossi, Gentile — Ardiles, Maradona, Kempes

Červená karta: Gallego

Taliansko: Zoff — Gentile, Scirea, Collovati, Cabrini, Orsini (75. Marini), Antognoni, Tardelli, Conti, Rossi (81. Altobelli), Graziani
Argentína: Fillol — Olguin, Passarella, Galvan, Tarantini, Gallego, Ardiles, Maradona, Bertoni, Ramon Diaz (58. Calderon), Kempes (58. Valencia)

2. 7. 82 **BRAZÍLIA—ARGENTÍNA 3:1 (1:0)**

Barcelona, 44 000 divákov

Góly: 12. Zico, 67. Serginho — 89. Ramon Diaz

Rozhodca: Vasquez (Mexiko)

Žlté karty: Valdir Peres, Batista — Passarella

Červená karta: Maradona

Brazília: Valdir Peres — Leandro (82. Edevaldo), Oscar, Luizinho, Junior, Toninho, Socrates, Falcao, Zico (84. Batista) Serginho, Eder
Argentína: Fillol — Olguin, Passarella, Galvan, Tarantini, Barbas, Ardiles, Maradona, Bertoni (63. Santamaria), Calderon, Kempes (46. Ramon Diaz)

5. 7. 82 **TALIANSKO—BRAZÍLIA 3:2 (2:1)**

Barcelona, 40 000 divákov

Góly: 5., 25., 75. Rossi — 12. Socrates, 68. Falcao

Rozhodca: Klein (Izrael)

Taliansko: Zoff — Orsini, Collovati (33. Bergomi), Scirea, Cabrini, Gentile, Antognoni, Tardelli (75. Marini), Conti, Rossi, Graziani
Brazília: Valdir Peres — Leandro, Oscar, Luizinho, Junior, Socrates, Toninho, Zico, Falcao, Serginho (70. Paulo Isidoro), Eder

1. Taliansko	2	2	0	0	5:3	4
2. Brazília	2	1	0	1	5:4	2
3. Argentína	2	0	0	2	2:5	0

B ŠPANIELSKO
ANGLICKO
NSR

D SEV. ÍRSKO
FRANCÚZSKO
RAKÚSKO

ŠEŠT PREDSTAVENÍ V METROPOLE

Na prelome júna a júla zachvátili Španielsko tropické horúčavy. Neobišli ani Kastilskú plošinu, na ktorej leží štvormiliónový Madrid. Vo dne, v noci vyskakovala ortuť v teplomeroch až k štyridsiatke, úradné správy potvrdzovali, že štvrťfinálové zápasy futbalových majstrovstiev sveta sa hrali v 33—38-stupňovom dusne. To ešte nikdy nebolo. Mali sme predstavy, že v takýchto podmienkach sa vlastne futbal hrať ani nedá, no prax to vyvrátila. Hral sa dobrý futbal, mesto ním žilo, veď privítalo aj španielske mužstvo.

Hralo sa striedavo na štadióne Bernabeu a Calderon, raz skupina „D“, potom zase „B“. Do neskorej noci sa diváci rozchádzali opojení výkonmi, na chvíľu si oddýchli, okolo štvrtej už opäť hrkotali železné rolety domov a obchodov, rozozvučal sa roj áut, sedelo sa v kaviarničkách a parkoch, rozprávalo o futbale a pomaly opäť tiahlo k štadiónu, nech slnko pražilo, ako chcelo.

Povrávalo sa, že v Madride sú slabšie skupiny než v Barcelone. V Madride hrali Španieli a bili sa o postup s európskymi veľmocami NSR a Anglickom. Sem prišli aj prekvapujúco postupujúci Severní Íri, legionármi preslávení Rakúšania, a Francúzi, ktorí zaujali „naše“ miesto. Videli sme šesť zaujímavých zápasov...

▲ Šance usporiadateľskej krajiny na účasť v záverečných bojoch stroskotali na tíme NSR. Zamorov gól hlavou (vpravo, nad Stielikom), bol proti dvom súperovým málo.

SKUPINA B:

Prebudenie v ostatnej chvíli

NSR — Najprv nastúpili futbalisti tejto krajiny proti Anglicku. Bol to dôležitý prvý

krok a mužstvá z neho dostali strach. Bola to hra s ohňom, ak sa domnievali, že môžu hrať spolu nerozhodne a vsadia všetko na jednu kartu proti domácim Španielom. Po výsledku 0:0 nemohli uhnúť ani ostrejšie, ani úsmevnej kritike. Noviny „AS“ sa v komentári pýtali: „Nemohli by ste mi radšej pustiť záznam zo zápasov Brazílie, aby som videl poriadny futbal?“ Daily Start: „Obidve mužstvá nám sľubovali šampanské a podávali potom len teplé pivo.“ Keď šlo naozaj do tuhého, futbalisti NSR sa prebudili a ukázali svoju tvár v zápase so Španielskom. Úžasná kondícia, strojová presnosť, individuálne majstrovstvo, útočnosť i riskovanie, prevalcovanie súpera na vlastnom trávniku pred 90 000 divákmi a oveľa jasnejšie víťazstvo než ukázal výsledok 2:1. Španieli sa prakticky

◀ Brazílsky rozhodca Coelho viedol okrem finále i zápas Angličanov s reprezentantmi NSR.

Bez korenia prebehlo celých 90 minút duelu Anglicko — NSR, hoci u jedných i u druhých majú viacero renomovaných ostrôstrelcov. Paul Breitner (uprostred) sa tiež márne pokúšal...

nedostali k slovu, hoci mužstvo NSR nemohlo hrať kompletne. Rummenigge sám požiadal v polčase, aby ho vystriedali; no výkon podalo mužstvo prvotriedny. Dočkalo sa postupu, pretože Angličania si so Španielmi neporadili tak presvedčivo. Hráči NSR sa vyjadrovali jeden po druhom, že konečne nastúpili do správneho rýchlika, ktorý ich privezie až k titulu.

ANGLICKO — Spomenuli sme už, že sa prvého súpera báli, no boli plní odhodlania zvíťaziť v druhom stretnutí nad Španielom, ktoré už nemalo na postup nijaké šance. Anglickí kanonieri mali vyhrať rozdielom dvoch gólov a tréner R. Greenwood tomu prispôbil celú prípravu vo voľných dňoch. Na tréningoch denne strieľali, v útoku sa zjavil vedľa Marinera a Francisa Woodcock, zo zálohy ich mal podporovať Rix a keď sa tlakom vyčerpajú, pripraveni

boli aj Brooking a po prvý raz Keegan. Všetko šlo podľa plánu, no neuveriteľné bolo, že prinajmenej z desiatich dobrých šanci neprekonali najlepší strelci Arconadu ani raz. Brankár chytil dobre, lenže niekoľkokrát už bola sieť úplne odkrytá a Angličania do nej loptu nedoppravili. Ukázali, akí sú už roky stereotypní, ako vedia bojovať, ale rozum zapájajú do hry žalosťne málo. Napríklad kapitán Mills desaťkrát centroval na to isté miesto a desaťkrát to nikam nevedlo. Ani sa nepokúsil nič na situácii meniť, tak je natrénovaný, tak mu prikázali kopáť a on to robil. Nebol ani zďaleka sám. Žalosťne, ako nevedeli Angličania nič vymyslieť, dať do hry trochu vtipu, presnosti, jemnosti. Behali a búšili do múra bez toho, aby boli dali čo len jeden gól, museli sa z MS rozlúčiť. Iste futujú, lebo sotva sa im skoro naskytne taká príležitosť, akú mali v pondelok 5. júla.

ŠPANIELSKO — Porušilo tradíciu MS, neprebojovalo sa bližšie k medailám. Ukázalo sa, že diváci a prostredie môžu urobiť veľa, no nie všetko. Ublížil by španielskym futbalistom, kto by tvrdil, že neboli pripravení, že nebojovali a nenechali na trávniku srdce, no nepresadili sa. Zrejme dlho bude rezonovať titulok z jedných novin, ktorý hlásal: „**Hráme dobre, len to nevieme.**“ Španieli vo štvrtfinále hrali s najsilnejšími a najbojovnejšími mužstvami Európy, NSR a Anglickom, a predsa v druhom zápase mohol Alonso skórovať aspoň trikrát, Sarrutegui dvakrát. Oproti šanciam Anglicka to však bolo málo. Španieli sú rýchli futbalisti, čiperní, ale telesne slabší, v rýchlosti loptu dokonale neovládajú, pre prevládajúce klubové záujmy nemajú kompaktné reprezentačné mužstvo a hlavne útočníkov, strelcov. Nákup zahraničných futbalistov sa negatívne prejavuje. Preto nepomohlo nič, iba konštatovať, že Španieli sa nemôžu svojím futbalom rovnať najlepším v Európe a na svete. Presvedčili sme sa však, čo táto hra pre krajinu znamená, koľko má obdivovateľov, priam fanatických návštevníkov a diskutérov o najmenších podrobnostiach každého hráča, klubu, reprezentácie.

SKUPINA D:

Postup tých, ktorých sme chceli vyradiť

FRANCÚZSKO — Čakali sme, že v niektorej z madridských skupín budú hrať aj naši futbalisti. Nedočkali sme sa. Miesto zaujali Angličania a Francúzi. A chlapi spod Eiffelovky sa blysli, postúpili a ukázali veľmi peknú i zaujímavú hru. Podoba sa najviac juhoamerickej. Majú síce nízkych futbalistov, ale taký Giresse je zavalitý, v nohách silný, ťažko ho oddeliť od lopty. Tigana je útlý, ale jeho technika mu dovoli

Hoci odchádzali s nulou na účte prehier, stôp radosti na tvárach Angličanov nebolo. Mick Mills (12), Peter Shilton (22) i ostatní cieľili na medaily.

Zástupcovia tímov, ktoré boli prekvapením MS: francúzsky obranca Maxime Bossis (vľavo) vedľa írkeho žiadla Josepha Armstronga (snímka vpravo dole).

Ak je na kolenách Herbert Prohaska, v rovnakej pozícii je i futbalové Rakúsko. Hintermaier (nad Prohaskom) a ostatní ho nevládali dvihnúť na scénu semifinále.

vyhnúť sa robustnejším protihráčom. Six vie uniknúť po kridle, lebo je neobvyčajne rýchly a Rocheteau? To je priam živé striebro, ktoré si s farbavejším obrancom poradi ľahko. Nižších hráčov podopierajú silné, vysoké stĺpy — Battiston a Bossis na krajoch obrany, Tresor uprostred, Soler v útoku. A je tu ešte vynikajúca osobnosť, Platini, ktorý vie vdychnúť mužstvu štýl, pripraviť akcie, ba ich aj zakončiť. Ukázal to najmä v zápase so Severným Írskom. Nebol najlepším hráčom na ihrisku, ale nenápadne stmelil kolektív, udal štýl a tempo a potom iba ako by sa bol prizeral, fungujúcemu súkolu. Tréner M. Hidalgo dal dohromady silný kolektív, francúzski novinári ho pokladajú za jedného z najlepších vôbec a netajili sa optimizmom ani pred semifinálovým zápasom v Seville...

RAKÚSKO — Keď mužstvo podáva dobré výkony, dari sa mu dosahovať postupné ciele. Vyzerá to navonok, že je všetko v poriadku. Keď však prídu ťažšie chvíle, odhalia sa nedostatky viac než by sa dalo predpokladať. To je prípad rakúskeho mužstva. Zložené zo súčasných i bývalých legionárov nemá dost príležitosti, aby sa

zžilo. V rôznych mužstvách hrajú rôznym štýlom, rokmi pribudlo skôr skúsenosti než bojovnosti a stroj sa začal zasekávať. Po prehre s Francúzskom prišla remíza so Severným Írskom, v hre sa ukázalo veľa pohodlnosti, nezohratosti, až neschopnosti. Každý druhý hráč chcel byť dirigentom mužstva a to nemohlo viesť k cieľu. Po prvom nezdare prišlo v kolektíve k rozladeniu.

Ešte mužstvo neprišlo ani domov, už rakúske noviny vyzývali priaznivcov futbalu, aby dávali tipy na nového trénera reprezentatívneho mužstva, ktorý by mal byť osobnosťou. Rakúske noviny sa pýtali: „Načo sú nám takí hráči ako Krankl, Schachner, Jara, Hattenberger, Pezzey, keď nemajú na MS formu? Skrátka, unáhlené riešenie, bez dôkladnejšieho rozboru. Rakúsko, ak bude chcieť hrať dôstojnejšiu úlohu vo svetovom futbale, bude si musieť urobiť poriadok najmä v domácej lige, v ktorej sa uplatňujú aj naši „vyslúžilci.“

SEVERNÉ ÍRSKO — Jeho mužstvo bolo jedným z najväčších prekvapení. Vyhralo skupinu pred Španielskom a Juhosláviou.

Vo štvrtfinále remizovalo s Rakúskom. Chlapci v zelených dresoch bojovali zo všetkých síl, ukázali kus rázovitej anglickej hry, ktorú spestrili precitným vlastenectvom. Tréner B. Bigham zdôrazňoval pri každej príležitosti, že Severné Írsko má iba jeden a pol milióna obyvateľov a väčšina lepších futbalistov hráva v Anglicku. V krajine sú obrovské vnútropolitické ťažkosti a reprezentačné mužstvo predsa dosiahlo také úspechy, ako nikdy doteraz. Jennings v bránke potvrdil povest opory Arsenalu Londýn. Pred ním hrala tvrdá obrana, pracovitá záloha a zaujímavý útok, ktorý bol hlavným strojom prekvapení. Armstrong, Hamilton a Whiteside dali vo štvrtfinále tri góly, dobre spolupracovali a ukázali, že sú pravými koncovými hráčmi. Na výkon Francúzov v poslednom vystúpení na MS už mužstvo nestačilo, nedokázalo sa na hru skoncentrovať, no rozlúčilo sa veľmi čestne.

Poľsko, Taliansko, NSR, Francúzsko. Sotva by bol niekto tipoval takéto zloženie v semifinále. Súčasné umenie mužstiev ho však zoskúpilo spravodlivo. Piateho júla sme už mohli tipovať nového majstra sveta iba spomedzi tejto štvorice.

ESPAÑA '82

SKUPINA B

29. 6. 82 NSR — ANGLICKO 0:0

Madrid, 80 000 divákov

Rozhodca: Coelho (Brazília)

Žltá karta: Stielike

NSR: Schumacher — Kaltz, Stielike, K — H. Förster, Briegel, Dremmler, Breitter, Müller (74. Fischer), B. Förster, Reinders (63. Littbarski), Rummenigge
Anglicko: Shilton — Mills, Thompson, Butcher, Sansom, Coppell, Robson, Wilkins, Francis (77. Woodcock), Mariner, Rix

2. 7. 82 NSR — ŠPANIĽSKO 2:1 (0:0)

Madrid, 90 000 divákov

Góly: 50. Littbarski, 76. Fischer — 82. Zamora

Rozhodca: Casarin (Taliansko)

Žlté karty: Fischer, Briegel — Camacho

NSR: Schumacher — Kaltz, Stielike, K — H. Förster, B. Förster, Dremmler, Breitter, Briegel, Rummenigge (46. Reinders), Fischer, Littbarski

Španielsko: Arconada — Urquiza, Alesanco, Tendillo, Camacho, Cordillo, Alonso, Zamora, Juanito (46. Lopez Ufarte), Santillana, Quini (73. Sanchez)

5. 7. 82 ŠPANIĽSKO — ANGLICKO 0:0

Madrid, 80 000 divákov

Rozhodca: Ponnet (Belgicko)

Žltá karta: Wilkins

Španielsko: Arconada — Urquiza, Tendillo (73. Maceda), Alesanco, Cordillo, Camacho, Alonso, Zamora, Saura (68. Uralde), Santillana, Satrustegui

Anglicko: Shilton — Mills, Thompson, Butcher, Sansom, Wilkins, Robson, Francis, Rix (64. Brookings), Mariner, Woodcock (56. Keegan)

1. NSR 2 1 1 0 2:1 3

2. Anglicko 2 0 2 0 0:0 2

3. Španielsko 2 0 1 1 1:2 1

SKUPINA D

28. 6. 82 RAKÚSKO — FRANCÚZSKO 0:1 (0:1)

Madrid, 20 000 divákov

Gól: 40. Genghini

Rozhodca: Palotai (Maďarsko)

Žltá karta: Obermayer

Rakúsko: Koncilia — Krauss, Obermayer, Pezzey, Degeorgi (46. Baumeister), Prohaska, Hintermaier, Hattenberger, Jara (46. Welzl), Schachner, Krankl

Francúzsko: Ettori — Battiston, Tresor, Janvion, Bossis, Genghini (86. Girard), Giresse, Tigana, Soler, Lacombe (15. Rocheteau), Six

1. 7. 82 RAKÚSKO — SEV. ÍRSKO 2:2 (0:1)

Madrid, 20 000 divákov

Góly: 68. Hintermaier, 50. Pezzey — 28. 75. Hamilton

Rozhodca: Prokop (NDR)

Žltá karta: Pichler

Rakúsko: Koncilia — Krauss, Obermayer, Pezzey, Pregesbauer (46. Hintermaier), Prohaska, Pichler, Baumeister, Schachner, Hagmayr (46. Welzl), Jutin

Sev. Írsko: Platt — James Nicholl, Christopher Nicholl, McClelland, Nelson, O'Neill, McCreery, McIlroy, Hamilton, Armstrong, Whiteside (67. Brotherston)

4. 7. 82 SEV. ÍRSKO — FRANCÚZSKO 1:4 (0:1)

Madrid, 25 000 divákov

Góly: 76. Armstrong — 34. 81. Giresse, 47. 69. Rocheteau

Rozhodca: Jarguz (Poľsko)

Žlté karty: Hamilton — Tresor

Sev. Írsko: Jennings — James Nicholl, Christopher Nicholl, McClelland, Donaghy, Michael O'Neill, McIlroy, McCreery (85. John O'Neill), Hamilton, Armstrong, Whiteside

Francúzsko: Ettori — Amoros, Tresor, Janvion, Bossis, Genghini, Giresse, Tigana, Rocheteau (83. Couriol), Platini, Soler (63. Six)

1. Francúzsko 2 2 0 0 5:1 4

2. Rakúsko 2 0 1 1 2:3 1

3. Sev. Írsko 2 0 1 1 3:6 1

SEMIFINÁLE

8. 7. 82 TALIAŇSKO
— POĽSKO
2:0 (1:0)

Barcelona, 80 000 divákov
Góly: 23., 74. Rossi
Rozhodca: Cardellino (Uruguaj)
Žlté karty: Collovati — Majewski, Smolarek, Źmuda

Taliansko: Zoff — Bergomi, Scirea, Collovati, Cabrini, Conti, Orsini, Antognoni (28. Marini), Tardelli, Rossi, Graziani (70. Altobelli)

Poľsko: Mlynarczyk — Dziuba, Janas, Źmuda, Majewski, Buncol, Matysik, Kupcewicz, Ciolek (46. Palasz), Lato, Smolarek (77. Kusto)

Na taliansku bránku „vystrelili“ v tomto prípade iba nohy poľského útočníka Smolarka... Brankár Zoff, ktorého chráni stopér Collovati, už situáciu vyriešil. Nad nimi obranca Bergomi, 18-ročná nádej talianskeho futbalu.

◀ Obranca poľského mužstva Kupcewicz, ktorý operoval na veľkom priestore, predstavoval najväčšie nebezpečenstvo pre talianskeho brankára Dina Zoffa. Za ním je sčasti skrytý Buncol.

ZA VŠETKÝM HĽADAJTE ROSSIHO

Neuveriteľné pred začiatkom semifinále majstrovstiev sveta sa stalo skutočnosťou. Neštartovalo v ňom iné než európske mužstvo. Brazília, superfutbalová mocnosť, ba ani úradujúci majster sveta Argentína už neboli v hre! Obidvoch vyradilo Taliansko. To mužstvo, kvôli ktorému zasadal aj taliansky parlament a diváci žiadali hlavu trénera Enza Bearzota...

Ani druhá krajina nebola pred začiatkom semifinále favoritom. Namiesto Belgicka tu bolo Poľsko, ktoré nevedela zastaviť ani zborná Sovietskeho zväzu. A tak Taliansko — Poľsko, prvá dvojica semifinále MS. Favoritom boli Taliani. To preto, že druhé kolo im vyšlo nad očakávanie. V každom stretnutí dali aspoň dva góly, poradili si s Maradonom a so Zicom. A Rossi, ten

hráč, ktorý sa žiadal v prvom kole šampiónu striedať, lebo sa potácal po ihrisku, začal žiarť. S Argentínou sa ešte len hľadal, no s Brazíliou sa našiel a neuveriteľným hattrickom napodobnil nášho Adamca, ktorý dal ako prvý mužstvu v žltých dresoch tri góly.

Rossi potom kraľoval aj v stretnutí s Poľskom. Keď bola hra vyrovnaná a ešte sa len hádalo, kto by mohol byť finalistom, prišiel priamy kop z rohu pokutového územia, lopta preletela na malé vápno a ku komu inému, ak nie k Rossimu a kto iný, ak nie on otvoril skóre. Vtedy sa už začala reálne čítať talianska cesta do finále dvanástych majstrovstiev sveta. Poliaci nie sú však naši futbalisti, ktorí by hodili bielu šatku do poľa na znak prehry. Aj do druhej časti, hoci

V tropickej horúčave dobre padol dúšok osviežujúcej tekutiny. ▶ Poľský obranca Janas v ťažkom semifinálovom zápase s Talianskom vydal veľa energie.

Po veľkom boji... Celkom vpravo šťastný tréner víťazného talianskeho mužstva Enzo Bearzot, a pri ňom jeho rovnako šťastní zverenci, ktorým do poslednej chvíle dôveroval (zľava): Bruno Conti, Paolo Rossi, Franco Causio (15) a Antonio Cabrini.

◀ Antognoni, tvorca hry „squadry azzurri“, nebude spomínať na stretnutie s Poliakmi v dobrom. Utrpel v ňom zranenie, ktoré mu nedovolilo hrať veľké finále.

Grzegorz Lato sa márne usiloval, talianska obrana bola pre poľských útočníkov neprekonateľná.

prehrávali 0:1, išli s veľkým odhodlaním zmeniť ukazovateľ skóre. Tlačili, tlačili, no bez Bonieka, ktorý mal pred týmto zápasom dve žlté karty a nemohol nastúpiť, nebol poľský útok schopný dokončiť akciu, ktorá vždy vyzerala sľubne. Boniekove strelecké schopnosti chýbali viac ako Gentileho z mužstva Talianska (tiež mal dve žlté) pri osobnom bránení. Keď sa však lámal chlieb, opäť sa Talianom vydaril jeden protiútok. Conti potiahol loptu až k čiare pokutového územia, videl bežať Rossiho, poslal mu mäkkú loptu na hlavu, ktorú kanonier MS v pokľaku poslal po druhý raz do siete. Odvtedy sa na kolenách ocitli Poliaci. Nenašli už dosť fyzických ani psychických síl urobiť z tohto stretnutia drámu. Po prvý raz dostali na šampionáte viac ako dva góly a po prvý raz prehrali. Neboli schopní zastaviť ani oni už rozbehnutých Talianov, hoci v skupine sa im to podarilo v stretnutí bez gólov.

Poľský tréner Antoni Piechniczek bol po zápase rozladený: „Prehrali sme zaslúžene, lebo sme hrali najslabšie zo všetkých našich barcelonských zápasov. Hráči nevedeli najmä v prvom polčase nasadiť správne tempo, vnútiť súperovi náš spôsob hry. Naopak, museli sme čeliť talianskemu a potom sme sa nemohli dostať do šance. Po zmene strán sa naša hra zmenila, začali sme aj my útočiť, avšak neboli sme schopní prebiť sa do vyloženej gólovej príležitosti. Prehra nás mrzí, pochopiteľne, túžili sme dostať sa čo najďalej, no teraz sa musíme dôkladne pripraviť na ďalšie stretnutie o 3. miesto. Som pevne presvedčený, že v ňom podáme znova tradične dobrý výkon a podarí sa nám zopakovať úspech z roku 1974, keď naše mužstvo skončilo na MS v NSR rovnako tretie.“

Poľsko napriek prehre hanbu neurobilo. V tomto stretnutí narazilo však na súpera podobného štýlu hry, ale lepšie disponovaného psychicky. A keby boli Poliaci už vtedy vedeli, že prehrali s budúcim majstrom sveta, bola by ich prehra mrzela ešte menej...

Starý pán Enzo Bearzot po zápase jasal. Vbehol do ihriska a rad-radom svojich chlapcov objímal. Tých, ktorým už šesť rokov dôveroval i tých, ktorí prišli do mužstva len nedávno. Aj keď im to na ihrisku nepovedal, iste aspoň v duchu hovoril už tam: „Chlapci, ďakujem vám, pomohli ste mi splniť môj trénerský sen, dostať sa raz spolu s vami do finále majstrovstiev sveta. Ďakujem tebe, Dino Zoff, ktorý si na ihrisku realizoval moje plány a dirigoval hru obrannej formácie, najsilnejšej zložky nášho mužstva. Ďakujem aj tebe, Gaetano Scirea, za vynikajúce realizovanie úloh libera. Moje poďakovanie patrí aj tebe, Giancarlo Antognoni, za to, ako si dokázal skvele prenášať hru z obrany do útoku, hoci v tomto stretnutí si pre zranenie musel predčasne z ihriska odísť. Moja vďaka patrí aj tebe, Paolo Rossi, ktorý si ma nesklamal, hoci začiatok ti nevyšiel tak, ako by si si predstavoval sám. Potom si však našiel seba a s tvojimi gólmi sa našlo aj mužstvo. Nezabudnem ti tie tri s Brazíliou, ani dva s Poľskom, ktoré nás doniesli až do finále tohto veľkého podujatia. Ďakujem vám všetkým ostatným, chlapci, že ste dokázali bojovať so súpermi, s nepriazňou talianskej verejnosti, tlače, ale aj s tými, ktorí tvrdili, že nevieme nič iné, len brániť. Ukázali sme, kde je naša sila a nezbudili sme ani na góly. Mám dnes šťastný deň. Som presvedčený, že takým dňom nie je ešte koniec, hoci skromní sme sem prišli a v skromnosti počkáme až do konečného hvizdu vo finále.“

Futbal, ktorý ukázali Poliaci a Taliani, nebol superfutbalom. No nakoniec sa všetko obrátilo v ich prospech. Poliaci skončili tretí a Taliani... radšej tu na tomto mieste napredbiehajú.

SEMIFINÁLE

NSR — FRANCÚZSKO 3:3

(1:1, 2:2, na strely zo značky pokutového kopu 5:4)
 8. 7. 82, Sevilla, 60 000 divákov
 Góly: 18. Littbarski, 103. Rummenigge, 108. Fischer — 28. Platini z 11 m, 94. Tresor, 100. Giresse
 Strely zo značky pokutového kopu:
 Giresse 1:0, Kaltz 1:1, Amoros 2:1, Breitner 2:2, Rocheteau 3:2, Stielike — nedal — 3:2, Six — nedal — 3:2, Littbarski 3:3, Platini 4:3, Rummenigge 4:4, Bossis — nedal — 4:4, Hrubesch 4:5
 Rózhodca: Corver (Holandsko)
 Žlté karty: B. Förster — Giresse, Genghini
 NSR: Schumacher — Kaltz, Stielike, K.—H. Förster, B. Förster, Dremmler, Briegel (96. Rummenigge), Breitner, Magath (72. Hrubesch), Fischer, Littbarski
 Francúzsko: Etti — Bossis, Tresor, Janvion, Amoros, Tigana, Giresse, Platini, Genghini (55. Battiston, 60. Lopez), Rocheteau, Six

Kým stál Platini pevne na nohách, rástla francúzska nádej. Za stavu 3:1 sa vyhládky NSR podobali pozícii Stielikeho (vľavo dolu) a K.—H. Förstera.

UKÁŽKA PRIRODZENEJ KRÁSY

Keď sme cestovali z Madridu do slávnej Sevilly na juh Španielska, aby sme sa dozvedeli meno jedného z finalistov MS, dúfali sme, že uvidíme dobrý futbal. Ale to, čo v ten horúci večer predviedli mužstvá NSR a Francúzska, prekonalo všetky očakávania. Jeden po druhom sa najväčší odborníci vyjadrovali, že to bolo stretnutie, ktoré sa natrvalo zapíše do pamäti priaznivcov. Také sa ozaj zriedka vidí. Demonštrácia futbalovej krásy so všetkým, čo k nej patrí, hlavne však dramatickosť, pri ktorej si diváci zakrývali oči, hráči plakali a tréneri na lavičkách boli na pokraji srdčného záchvatu.

Najsamprv to vyzeralo, že mužstvo NSR v tomto otvorenom, útočnom boji zvíťazí. Proti technike po brazílsky hrajúcich Európanov mali výhodu v presnejšej organizácii

hry, v telesnej prevahe a hlavne v sile, ktorou sa pretláčali vpred. Obrancovia tak prísne a až nemilosrdne obsadili útočné hroty Francúzska (Rocheteaua, Sixa), že sa ich srdnatosť zdala byť beznádejná. Podobného strážcu mal pri sebe aj tvorca hry Platini a keď už po polhodine hry potvrdil dojmy z tribúny Littbarski prvým gólom, zdalo sa, že všetko pôjde podľa plánu.

Keď však onedlho Platini z pokutového kopu vyrovnal, prišlo prvé prekvapenie. Nie že by bolo mužstvo NSR povolilo v úsilí (na to je až príliš skúsené, aby ho jedna jediná nástka vyviedla z miery), ale Francúzi pridali do takých obrátok, ktoré hraničili s maximálnymi možnosťami. Získali očividnú prevahu. Zároveň zvýraznili poznatok: niet takej sily, ktorá by pri plnom nasadení technicky vyspelejšieho súpera zastavila

◀ Toto semifinále sa stalo nezabudnuteľným nielen stupňujúcou sa drámou. Ostáva v pamäti i vysokou mierou mobilizácie morálnych kvalít oboch súperov, ktorá pretvárala futbalistov v atlétov aj vtedy, keď už na tvárach pribúdalo pečatí únavy. Potvrdzuje to pohľad na K.—H. Förstera (4), Lopeza, Rocheteaua a B. Förstera.

Nie celkom zdravý, ale predsa len svieži Rummenigge (vpravo, vedľa Stielikeho), dúchol do tla druhým gólom v sieti Ettoriho a udržal si šancu na Zlatú kopačku Adidasu.

108. minúta: Klaus Fischer. ▶ paráda a — 3:3!

Po 90 minútach si na lavičkách mali vydýchnuť, ale práve vtedy sa členom realizačných tímov ušlo najviac roboty. Bolo treba kriesiť sily a Francúzi to dokázali majstrovsky. Žiaľ, iba na štvrt hodiny...

Uli Stielike v penaltovom súboji zlyhal prvý a v tej chvíli nebolo na sevillaškom štadióne nešťastnejšieho človeka. Darmo ho Schumacher a ostatní chlácholili. Až po Hrubeschovom piatom zásahu sa v jeho uplakaných očiach zjavil záblesk šťastia.

jeho úniky a útoky. Futbalisti NSR sa snažili uchovať svoj strojový prejav, ale Genghini, Giresse, Tigana a Platini robili v strede poľa taký technický koncert, že silové prvky hráčov NSR končili mimo lopty, nedokázali ju zasiahnuť, a dívali sa na chrbát koncertujúceho súpera. Schumacher sa potil. Napriek tomu sa „prvé dejstvo“ skončilo nerozhodne, obrany sa nedali prevapíť, bolo treba zápas predĺžiť, lebo Taliansko už čakalo na meno finálového súpera.

Ponútko sa mu nečakane rýchlo. Ťažko vysvetliť, ako z čoho mohli ešte Francúzi pridať, no keď vyšli opäť na trávnik, ako by ani nebehalí na nohách, ale dostali krídla a obletovali súperov ako podráždené osy. A čo je hlavné — dávali góly. V priebehu piatich minút dva. Jeden z kopačky stopéra Trésora, ktorý pribehol do pokutového územia spreď svojej bránky, nikto ho nestrážil a on okamžite situáciu využil. A hneď potom prišiel zaslužené na scénu najnižší futbalista MS, najlepší hráč v tomto zápase, udivujúci technik — Giresse. Dal gól a jeho mužstvo už viedlo o dva. Hráči

NSR krútili hlavami, otáčali sa jeden k druhému, akoby sa pýtali: Je to vôbec možné? Potleskom za hry dávali diváci najavo svoju spokojnosť a už akoby odprevádzali Francúzov do finále.

Prišla však ešte chvíľa Rummeniggeho, azda najväčších desať minút jedného hráča počas celých majstrovstiev. Ukážka, čo môže v niektorých chvíľach znamenať sila osobnosti. Bol zranený, stehenný sval mu nedovoľoval podávať vrcholné výkony, nikto nikdy nevedel či a ako dlho vydrží, no tréner Derwall už nemal na výber. Musel sa, ako topiaci, chytať aj slamky na vode. Urobil to, keď začala byť situácia kritická. Poslal na trávnik Hrubescha, aby tam bol ďalší útočník, zo všetkých najrobustnejší a pokúsil sa zvalcovať pokutové územie Francúzov. A keď by už nebol dal na víťazstvo NSR nikto ani groš, vybehol Rummenigge. Zrejme ho zalial studený pot, keď vzápätí bolo 1:3. V priebehu piatich minút, len čo sa na ihrisku zorientoval, znížil na 2:3. Vlastne až vtedy Francúzi zaregistrovali, že je tam. Nepomohlo im však ani to.

Ojedinelá osobnosť svetového futbalu pripravila v priebehu ďalších päť minút šancu Fischerovi a ten vyrovnal! Boli to blesky z jasnej oblohy, šoky, po ktorých si už skveli Francúzi pomaly nedovolili opustiť svoju polovicu ihriska, aby nebudaj nepriateľo ďalšie torpédo. Spoliehali sa azda aj na svoju lepšiu techniku a v domnienke, že môže byť pri pokutových kopoch rozhodujúca a finále im predsa neunikne.

Viete si predstaviť tú zodpovednosť pri kopaní z bielej značky v takomto zápase a po takom priebehu? Piaty z každej strany však museli nastúpiť. Štyria trafili presne, no piaty, Stielike nie, Ettori loptu vyrazil, Francúzi sa tešili a Stielike na trávě plakal. Ani nevidel, že Six, azda už v opojení radosti, pochodil rovnako. Prvá séria sa skončila nerozhodne — 4:4. Po nej zase urobil prvý chybný krok Bossis a Hrubesch rozhodol o všetkom. Tak predsa nenastúpil zbytočne. Po Rummeniggem druhý náhradník s rozhodujúcim slovom. Trénerovi Derwallovi sa podarilo doplávať na slabej slamke nádeje k brehu. „Na body“ prehrál,

Francúzi sa páčili viac, mali technickú prevahu, viedli o dva góly, no predsa sa ich loď potopila.

Bola to dvoj hodinová dráma, ktorá už vošla do histórie. Prizeral sa jej aj F. Beckenbauer a bol po zápase rovnako vyčerpaný, ako keby bol hral. Povedal: „Musím si poopraviť svoj názor o francúzskom futbale, čakal som naše hladké víťazstvo. Škoda, že nemôžu postúpiť obaja súper, aj Francúzi by si zaslúžili hrať vo finále.“

Rozhodca Corver z Holandska odpískal, no diváci na tribúnach (60 000) stáli, premietali si film deviatich gólov z jedenástok a šiestich z hry. Nikomu sa nechcelo odísť, veľa neuveriteľného sa odohralo, azda sa čakalo, že sa ešte niečo stane, že to bol zatiaľ iba futbalový sen. Nie, bol to len najkrajší a najdramatickejší zápas majstrovstiev sveta 1982. Bolo sa treba rozísť, ba my sme sa museli aj rozbehnúť, lebo odchádzali posledné vlaky smerom k Madridu. Neľutovali sme tých 20 hodín strávených v rýchliku. Dve noci nespáť pre taký futbal, to sa oplatilo!

STRETNUTIE O 3. MIESTO

10. 7. 82
POLSKO — FRANCÚZSKO
3:2 (2:1)

Alicante, 25 000 divákov
Góly: 40. Szarmach, 45. Majewski, 47. Kupcewicz — 13. Girard, 73. Couriol
Rozhodca: Garrido (Portugalsko)

Žlté karty: Buncol, Wójcicki — Tigana

Pol'sko: Mlynarczyk — Dziuba, Żmuda, Janas, Matysik (46. Wójcicki), Kupcewicz, Majewski, Buncol, Lato, Szarmach, Boniek
Francúzsko: Castaneda — Amoros, Janvion (65. Lopez), Tresor, Mahut, Tigana (83. Six), Girard, Larios, Couriol, Soler, Bellone

AJ PRE POL'SKO MIESTO

O bronzové medaily z MS, už druhé v histórii poľského futbalu, sa výraznou mierou pričínili vynikajúcimi výkonmi brankár Józef Mlynarczyk z mužstva Widzew Łódź.

Hraciu plochu opúšťa Janvion, prichádza Lopez... Zmena však francúzskemu mužstvu pomohla na zníženie dvojgólového náskoku Poľska. (Na snímke vľavo hore.)

◀ K najlepším hráčom v bielom drese s poľskou orlicou patrili neúnavný dirigent mužstva Grzegorz Lato (16), ktorý uplatnil svoje skúsenosti v prospech kolektívu. Na snímke bojuje o loptu s vynikajúcim francúzskym stopérom Tresorom.

NA SLNKU

▲ Andrzej Szarmach sa rozpomenul na svoju strelckú slávu z MS '74 v NSR a v boji o 3. miesto strelil dôležitý vyrovnávajúci gól Poľska. Tresor mu už nevedel zabrániť.

◀ Dramatický semifinálový súboj s NSR stál francúzskych hráčov priveľa fyzických síl, preto niektorí z nich sledovali zápas s Poľskom ako diváci... Na snímke druhý zľava Giresse, za ním v dlhej košeli Platini.

◀ Neskrývaná radosť v poľskom tábore po konečnom hvizde píšťalky portugalského rozhodcu Garrida.

Ak sme chceli vidieť „malé finále“, museli sme cestovať celú noc z Madridu na východ Španielska do krásneho prímorského mesta Alicante. Mal sa v ňom hrať zápas Argentina—Belgicko, ale ten ako otvárací zobrala mocnejšia Barcelona a v meste pláži, palm, olív a tabaku sa hralo pod historickým zámkom sv. Barbory, stojacom na vysokej skale nad mestom, o tretie miesto. Alicante, podobne ako my, nefutovalo. Videlo dve mužstvá, ktoré na MS prekvapili a aj medzi sebou zohrali kvalitné stretnutie, okorené piatimi gólmi. Skončilo sa, rovnako ako pred ôsmimi rokmi, víťazstvom Poľska. Vtedy vytlačilo z „miesta na slnku“, kde sú iba tri stupne, Brazíliu, teraz Francúzsko. Vtedy aj teraz prekvapujúco, ale zaslúžene.

Nestačili sme sa čudovať, keď nám na tribúnu štadióna José Péreza priniesli šarmantné dievčatá zostavy mužstiev. Poľsko s normálnymi menami, ktoré hrali s malými zmenami počas celých MS, ale Francúzsko? Zostavu sme nepoznávali a otáčaním hláv na všetky strany sme hľadali vysvetlenie. Nevedel nikto, keď mužstvo pricestovalo do Alicante až v deň zápasu, nebolo času rozprávať s trénermi. Veľa nepovedali ani francúzski novinári, iba spoločnými silami sme dali dohromady základné informácie, podľa ktorých boli Francúzi po dramatickom súboji s NSR takí vyčerpaní, že 48 hodín im nestačilo na obnovenie síl. Tretiemu miestu neprikladali takú vážnosť, akú by si zaslúžilo. Najprv hlásil únavu Platini, po ňom Giresse a ďalší sa pridávali, tiež boli unavení, alebo zranení. Až to trénera M. Hidalgo nahnevalo a nominoval jedenásku z hráčov, ktorí v Seville nehrali, a doplnil ju najochotnejšími. Nastúpilo teda sedem nových mien, na čele s brankárom Castanedom a iba štyria mušketieri: Tresor, Janvion, Amoros a Tigana, aj z nich ešte dvaja v priebehu zápasu striedali.

Nebolo perfektnej zálohy s Giressem a Genghinim, chýbal celý útok, Rocheteau, Platini, Six. Dávali sme si otázku, či vôbec môže takto Francúzsko hrať, no opäť sme sa presvedčili, že rozhodujúci je prístup hráčov k hre. Napriek tomu, že väčšina mužstva takmer mesiac netrénovala, boli to Francúzi, ktorí, dirigovaní Lariosom a Tiganom, začali udávať tempo, pekne kombinovali, boli rýchlejší, utvárali si šance a ujali sa aj vedenia. V 18. min. sa po peknom útoku zjavil vo voľnom priestore Girard a z 18 metrov trafil žrd a sieť. Za pätnásť minút Francúzi desaťkrát vystrelili na bránku, čo naši neboli schopní počas celých MS!

Poliaci sa „prebudili“ po dvadsiatich minútach. Najprv vyrovnali hru a potom v priebehu siedmich minút rozhodli o víťazoch. Pre Francúzov ako by to boli ničiacie blesky. Prvú strelu Szarmacha v 41. min., tiež do žrde a siete, považovali iba za náhodu, bola z uhla, nečakaná, stopér Tresor bol na „výlete“ na súperovej polovici. Keď si však chceli vydýchnuť a pozerali pred prestávkou na hodinky, Kupcewicz kopal roh a Majewski hlavou prekonal Castaneda. Poliaci pokračovali v tempe i nasadení aj po polčase a už v 47. min. Kupcewicz z priameho kopu získal tretí úspech. To už bolo na Francúzov priveľa, nevedeli pochopiť, čo sa deje. Vyčítali brankárovi, že prinajmenej tretiemu gólu mohol zabrániť a dostávali sa do potrebného rytmu len pomaly. Poliaci boli vzhadu pevní, uprostred ihriska prikladne bojoval Buncol i Lato, Boniekovi v útoku prekvapujúco dobre sekundoval Szarmach. Rozleptávali celistvosť súpera a až v 74. min. mu dovolili znížiť z kopačky Curiola na 3:2. Francúzi sa ešte usilovali získať aspoň právo na predĺženie, tri minúty pred koncom mal dobrú šancu Amoros, ale spravodlivý výsledok už ostal v platnosti. Poľsko nastúpilo k zápasu s rovnakým odhodlaním ako k predchádzajúcim, ba kolektívne hralo ešte lepšie. Na rozdiel od súpera... Šťastní víťazi obiehali čestné kolo s postriebrenými medailami, v priebehu MS dokázali, ako sa má bojovať za farby vlasti, aj keď mali oveľa ťažšie a horšie podmienky v príprave ako všetci ich súper. Roku 1974 tretí, 1978 na 5.—7. mieste, teraz opäť tretí.

Krásna bilancia pre našich susedov.

◀ Neskrývaná radosť v poľskom tábore po konečnom hvizde píšťalky portugalského rozhodcu Garrida.

FINÁLE

11. 7. 82
TALIANSKO — NSR
3:1 (0:0)

Madrid, 90 000 diváků
Góly: 57. Rossi, 69. Tardelli, 81.
Altobelli — 83. Breitner
Rozhodce: Coelho (Brazília)
Žlté karty: Conti, Orioli — Drem-
mler, Stielike, Littbarski
Taliánsko: Zoff — Gentile, Sci-
rea, Collovati, Cabrini, Bergomi,
Orioli, Tardelli, Conti, Rossi,
Graziani (10. Altobelli, 89. Cau-
sio)
NSR: Schumacher — Kaltz,
Stielike, K.-H. Förster, B. För-
ster, Dremmler (63. Hrubesch),
Breitner, Briegel, Rummenigge
(70. Müller), Fischer, Littbarski

PRAVÝ MAJSTER

1. Vo veľkom štvorci mužstva „azzurri“ sa útočné umenie hráčov v bielych dresoch končilo. Collovati (5) za pomoci Scireu zabrzdil prenik K. Fischera (8) a Briegela.

2. Svetový pohár, najcennejšia futbalová trofej, nad hlavami hráčov v azúrových dresoch.

3. Paolo Rossi, najlepší strelec MS, mieri na Schumacherovu bránku. Pri ňom jeho najväčší konkurent Rummenigge, v streleckej uličke Stielike (15) a Bernd Förster (5).

4. Šťastný taliansky strapec po konečnom hvizde brazílskeho rozhodcu Coelha: Dino Zoff, kapitán mužstva v drese brankára so symbolickým číslom 1, a nad ním v objatí stredopoliar Gabriele Oriali (13).

Futbal nemá logiku,“ prizvukuje nám často tréner J. Vejvoda. Aj teraz, koľko bolo tipov, no aby hralo vo finále Taliansko s NSR a zvíťazilo, to málokto predpokladal. A predsa to bolo tak. Navyše, Taliansko vyhralo zaslúžene, nielen tento zápas, ale celý turnaj. Dvanáste finále nezaostalo za očakávaním, možno ho dať do radu s najkvalitnejšími, trebárs vedľa NSR — Holandsko roku 1974, alebo vedľa Argentína — Holandsko 1978. Upútalo bojovnosťou, taktikou, umením hráčov i kolektívov, talianskymi torpédami na bezmocného Schumachera. Taliani mali najvyrovnanejšiu formu, ako majstri protiútokov priniesli do futbalu najviac nového, trochu sa potrápili v skupine (trikrát hrali nerozhodne), no potom šli za cieľom s istotou. Po ceste vyradili troch majstrov sveta, Argentínu, Brazíliu i NSR. Chcel by ešte niekto pochybovať?

Pritom pre víťazov sa nezačalo stretnutie šťastne. Pre zranenie nemohol nastúpiť Antognoni a tréner E. Bearzot si nevedel ani predstaviť, že by ho mohol niekto nahradiť. Čože to, ale už v 7. min. spadol útočník Graziani tak nešťastne na pleco, že musel opustiť trávnik. Hra sa priostřila, spod kopačiek sa iskřilo, Bergomi strážil Rummeniggeho, K. Förster Rossiho, vládla nervozita a rozhodca Coelha z Brazílie, akoby

ju bol chcel upokojiť. Povedal „dost“, keď sa dostal Conti do dobrej pozície a Briegel ho nielen zovrel rukami do klieští, ale aj stiahol na trávnik. Nariadil pokutový kop, no Cabrini kopol loptu v 25. min. mimo bránky! Bol to veľký prepych, ktorý by mnohé mužstvá zlomil, no Taliani sa zafali ešte viac, nepovolili v disciplíne ani bojovnosti, kombinácie boli lepšie, rýchlejšie, obratnejšie, hoci sa zdalo, že cez silnú obranu NSR sa ťažko dostanú.

Omyl. Niet neprekonateľnej obrany. Gentile v 57. min. unikol a zacentroval, Cabrini, Altobelli i Rossi sa hlavami i nohami snažili loptu dosiahnuť, obrana stratila orientáciu a Rossi otvoril skóre. Futbalisti NSR sa snažili vyrovnať, Rummenigge mal dve možnosti, ale gól dali opäť Taliani. Po ukážkovej kombinácii sa dostala lopta k Tardellimu a ten z 18 m prekrášanou strelou prekonal Schumachera. V 81. min. Conti ukázal, koľko má ešte sil, po šprinte zacentroval Altobellimu, ten sa ešte pohral s vybiehajúcim brankárom a rozhodol o titule. Taliansko sa stalo majstrom sveta po 44 rokoch, vyrovnalo rekord Brazílie, má už tri prvenstvá.

Štadión a hráči sa už radovali, keď Breitner v 83. min. využil situáciu a dal čestný úspech svojho mužstva. Napriek tomu sa už na svetelnej tabuli zjavilo: „Italia, cam-

peon '82“ a onedlho bol už tréner E. Bearzot na pleciach svojich zverencov, štadión sa zaplavil talianskymi zástavami a tleskal, keď sa J. Havelange ukázal so Svetovým pohárom a odovzdal ho kapitánovi majstrov, D. Zoffovi.

„Talianske protiútoky majú smrteľnú silu,“ povedal Pelé. Mužstvo nových majstrov nazvali **„kráľom protiútokov.“** Aj vo finále nemali reprezentanti NSR dost sil, zastaví ich, podľahli. Nemôžu sa sťažovať. V priebehu MS prehrali hneď na začiatku s Alžírskom, zohrali nepekny zápas s Rakúskom, museli čakať na milosť Španielska, či postúpia do semifinále, kde iba so šťastím a vďaka Rummenigge-mu vyrovnali dvojgólový naskok Francúzov. Skrátka, mali niekoľko poklesov, prekážok, ktoré prekonal v ostatných chvíľach. Preto prenechali víťazstvo finále lepšiemu mužstvu, ktoré malo vyrovnanejšiu formu, zostavu, viac sil. **„Nik nemôže povedať, že naše víťazstvo vo finále a celkové prvenstvo na majstrovstvách sveta nebolo zaslúžené,“** povedal tréner E. Bearzot. Drvivá väčšina priamych účastníkov finále, spolu s trénerom súperov J. Derwallom, s ním súhlasila. Preto sa nechcelo prítomným z tribún, preto bolo toľko potlesku i radosti. Máme nového majstra sveta a je toho dosť, čo sa môžu súperii snažiť od neho naučiť.

NIKDY

nebola ľahká cesta k poháru

Taliansko je novým futbalovým majstrom sveta. Pre väčšinu priaznivcov tejto hry prekvapenie, vyhlásené však po poslednom hvizde brazílskeho rozhodcu Coelhu v zápase s NSR za zaslúžený triumf. Za poctu, na ktorú čakala krajina na Apeninskom polostrove 44 rokov!

Kto sa ešte na to pamätá? Vittorio Pozzo, tréner reprezentantov Talianska roku 1938, bol vždy obdivovateľom anglického futbalu. Mal za úlohu obhájiť titul špred štyroch rokov. Zo slávneho mužstva si však vybral iba dvoch hráčov: Meazzu a Ferrariho, dve spojky, jednu z Milána a druhú z Turína. Mali hrať v hĺbke poľa a loptami zásobovať Piolu, jedného z najlepších strelcov vôbec, odchovanca Lazia Rím. V priemere na reprezentačný zápas dával jeden gól. Taliansko vyhralo finále nad Maďarskom na štadióne Colombes 4:2, Piola skóroval dvakrát! Nie je to ani podobnosť s Rossim čisto náhodná. Vittorio Pozzo, chytil Zlatú Niké, dal na hlavu a zvolal: „Čo mi môžete ešte dať krásnejšie? Teraz už môžem pokojne zomrieť!“

Od tej chvíle čakali Taliani na rovnako šťastnú atmosféru viac než štyri desaťročia. Hrali futbal, hrali, ale potkýnali sa na všelijakých prekážkach. V roku 1950 a 1954 vypadli na MS v prvom kole. Roku 1958 sa dokonca nekvalifikovali.

V rokoch 1962 a 1966 sa opäť lúčili po prvom kole. Veľká generácia sa priblížila k titulu roku 1970 v Mexiku, ale Albertosi, Burgnich, Facchetti, De Sisti, Mazzola, Rivera, Riva a ďalší nemohli zastaviť Pelého a Brazíliu. Verili, že o štyri roky neskôr, v Európe, na štadiónoch NSR. Vracali sa však opäť po zápasoch prvého kola a „tifosi“ ich vítali na letisku hnilými pomarančami a rajčinami. V Argentíne 1978 sa blýslo na lepšie časy, Taliansko bolo štvrté, nehralo zle, ale staré obranné „catenaccio“ ešte strašilo v hlavách hráčov, a tak bolo vlastne zle, keď dali prvý gól, pretože začali brániť a obyčajne neubránili.

Enzo Bearzot staré myslenie z hláv vyháňal štyri roky a — podarilo sa mu to. Nie však bez problémov. Po prvé, nikto mu nechcel veriť, že generácia futbalistov, ročníkov narodenia 1952—1957 je silná a mala by získať veľký úspech. Po druhé, vyčítali mu, že neopodstatnene dáva prednosť hráčom Juventusu Turín, bez ohľadu, či sú vo forme, alebo nie. Po tretie, prikázali mu vyhrať titul majstra Európy 1980 a on to s mužstvom nedokázal.

Čo z toho, že mužstvo Talianska od roku 1971 do začiatku MS doma neprehralo, keď stále dávalo málo gólov, na futbalových štadiónoch sa množili nešťastky a nakoniec vypukla úplatkárska aféra,

ktorá zobrala Bearzotovi troch hráčov, predovšetkým P. Rossiho, o ktorom už roku 1978 vyhlásil, že bude najlepším hráčom MS 1982. Pravda, ak bude hrať... A Paolo dostal dva roky trest, ktorý mu vypršal tesne pred Španielskom. Ani to ešte nebolo všetko. Tvorca hry Antognoni sa pred MS zrazil hlavou so súperom a v bezvedomí ho odviezli do nemocnice s veľkým otáznikom, či bude môcť vôbec hrať. Bettenga musel na operáciu kolena a prakticky vypadol z kádru. Stávalo sa, že Taliansko hralo už len s jedným útočníkom, Grazianim, a ten sa navyše zranil vo finále s NSR hneď na začiatku. Nikto sa nečudoval, keď bývalému boxerovi, ktorý utŕžil v ringu i mimo neho nejednu ranu, niekoľkokrát vypadla z úst fajka, ktorá ho mala upokojovať.

Enzo Bearzot sa však napriek všetkému dočkal. Osem rokov mal úplne jasno, čo chce dosiahnuť. Vysníval si spôsob hry, aký by mohli talianski chlapi, jeho zverenci realizovať. Veľakrát ho sklámali, iba sem-tam prenikol lúč uspokojenia, ale Bearzot nepadol, nezúfal, ani neustúpil. Niet azda trénera, ktorý by bol v posledných rokoch zniesol toľko kritiky ako on. Vyhadzovali ho, ponúkali iných hráčov, inakší spôsob hry, ale on nechcel ani počuť. Šiel po svojej ceste s klapkami na očiach, videl iba vpred, svoj cieľ, a prebojoval sa k nemu.

Bola to obdivuhodná cesta. Roku 1980 stroskotalo mužstvo na ME a nepozbieralo sa z neúspechu. Postup na MS si zabezpečilo ešte ten rok, keď tréner naplánoval zápasy so všetkými súpermi doma, aby získal dosť bodov a mohol sa pokojnejšie pripravovať. Rok 1981 však patril k najneúspešnejším, Taliansko sa trápilo doma aj s Luxemburskom, aby tesne vyhralo.

Preto začalo na MS opatrne, hralo na potrebný výsledok, na istotu v obrane, bez akéhokoľvek riskovania. Nevyhralo skupinu. Remizovalo s Poľskom 0:0, s Peru 1:1, s Kamerunom 1:1. Nič na obdivovanie. Potom však bolo treba vsadiť na jednu kartu, a Bearzot to urobil, pretože ináč nemal vo štvrtfinále proti Argentíne a Brazílii šance. V priebehu týždňa ich porazil a vyradil. Zopakoval si stretnutie s Poľskom a vyhral 2:0, v dramatickom finále nebola nič platná ani sila, ani disciplína hráčov NSR, pretože zverenci Bearzota boli aj v týchto vlastnostiach lepší.

Súperi prehrávali preto, lebo Taliansko bolo pevným kolektívom bez slabín, malo trepezlivosť, vieru, že nikto neurobí rozhodujúcu chybu, tvrdú obranu ako nijaké iné mužstvo. Ano, niekedy, napríklad v zápase s Brazíliou i Argentínou sa zdalo, že to ide na ostrie noža, že by mali rozhodcovia trestať a azda aj vylučovať, no neurobili to,

pretože usúdili, že Taliani hrajú bojovne, no nie zákerne. Hlavne však, Taliansko bolo majstrom protiútokov. Nikto nedokázal prekvať rýchlosťou a presnosťou supersa tak, ako oni, nikto nevyťažil z takého počtu šanci toľko ako squadra azzurra. Znamená to, že hráči museli byť rýchli, ak im prišiel do cesty súper, tak aj tvrdí, museli mať presné prihrávky, aby akciu neupili pred bránkou, a k tomu dosť techniky, aby brankárov prekonali.

Akoby pohybom čarovného prútika prebudil sa Paolo Rossi, viditeľne Bearzotov miláčik, ktorý v posledných štyroch zápasoch nastriedal šesť gólov, ťahal mužstvo i seba vyššie a vyššie, k najvyšším počtám. Bearzot môže pokojne odísť. Ani sa nehnevá, že sa mu všetci, ktorí ho kritizovali a urážali, neprídu ospravedlniť. Pre futbal ako hru by bolo dobre, keby si z práce okolo reprezentačného mužstva zobrali príklad aj talianske ligové kluby. Dávno už nedosiahli v medzinárodných súťažiach väčší úspech. Bearzot im ukázal cestu svedomitosti, dôvery, zdravého riskovania. Nie však iba im, ale aj mnohým iným na celom svete. Taliansky futbal nie je iba módný, ale aj moderný.

1. Posledný, v poradí 146. gól MS '82. Proti presne umiestnenej strele Paula Breitnera, sedem minút pred koncom finálového zápasu Taliansko — NSR, bol aj dlhočizný Dino Zoff bezmocný...

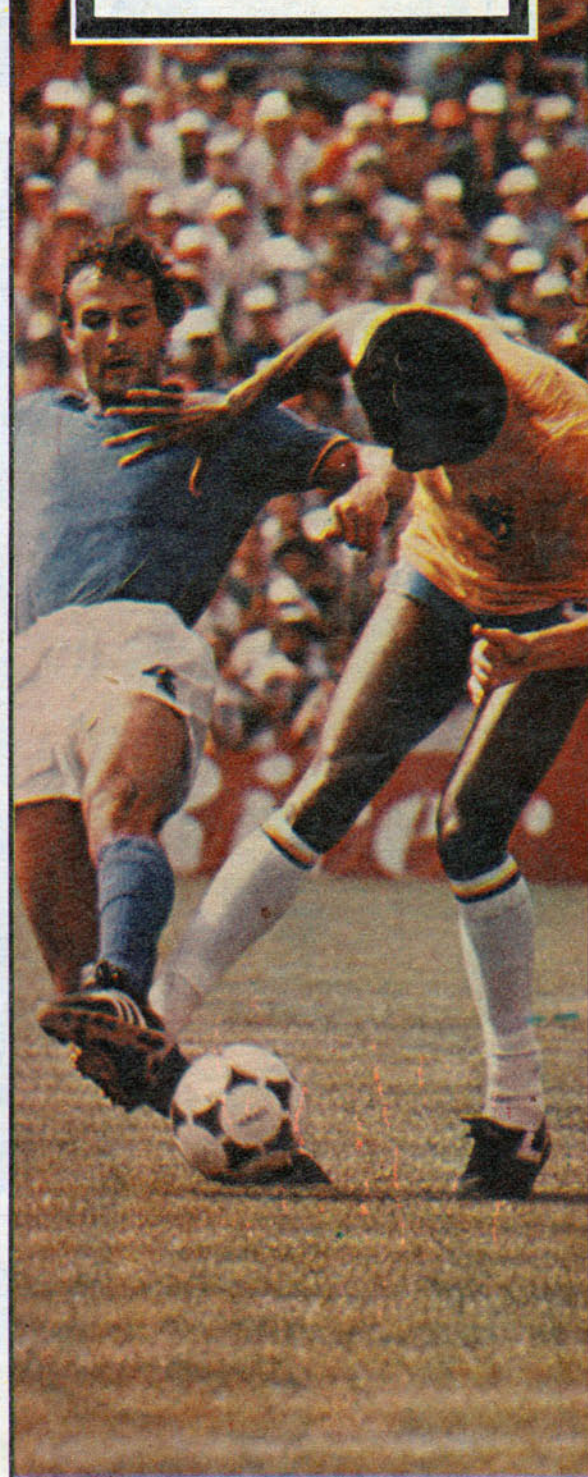
2. Enzo Bearzot, šťastný kormidelník mužstva „azzurri“, môže už pokojne bafkať zo svojej fajčky. Päťročné úsilie korunoval titulom najcennejším.

3. Chvíľa, v ktorej stuhla všetkým talianskym hráčom krv v žilách... Cabrini namieril za stavu 0:0 z bielej značky pokutového kopu nepresne. V bielych dresoch (zľava): Rummenigge (11), Briegel (2) a Dremmler (6).

4. Je rozhodnuté! Paolo Rossi dvíha od radosti ruky k oblohe. Altobelli technickou, perfektne umiestnenou strelou zvýšil na 3:0! Na snímke (vľavo): Kaltz, rozhodca Coelho a Stielike, vpravo Bernd Förster a Orioli (13).

KAŽDÝ TÝŽDEŇ
SAZKA ŠPORTKA

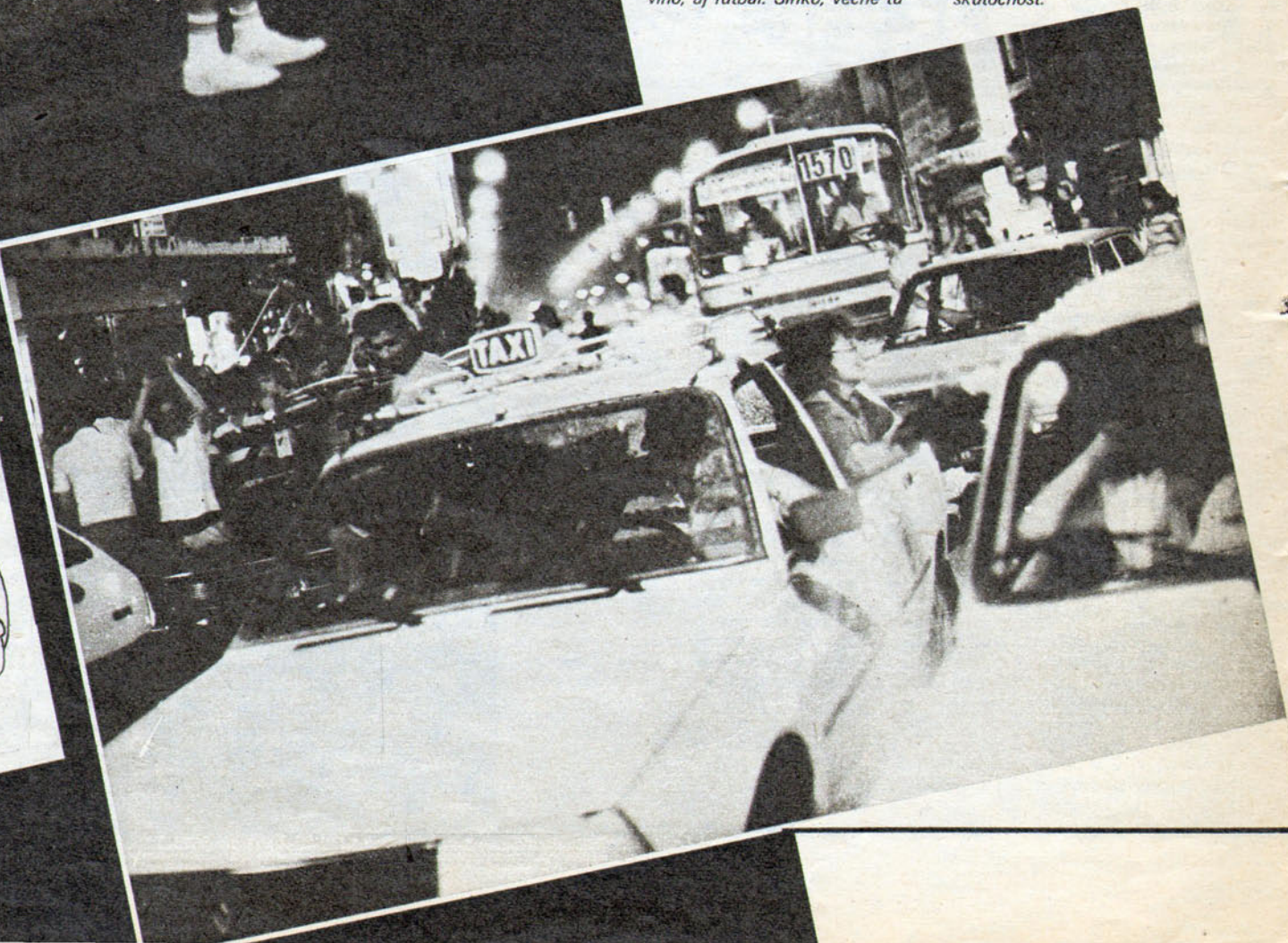
ŠPANIELSKO

-krajina najfutbalovejšia

Keby sme preložili slová jednej z najkrajších Ježkových piesní, „Španielskou zemi mám tak rád...“, do slovenčiny, neznelo by to už tak melodicky. Opäť však bola aktuálna, lebo na Iberskom polostrove sa konali XII. futbalové majstrovstvá sveta. V krajine, ktorá miluje futbal nadovšetko, na zemi rozpálenej žeravým slnkom, ktorá akoby jasala, keď na nej postaví dve bránky a obdĺžnikový priestor ohraničia čiarami. Víno tu je lacnejšie než mlieko, než bublinková voda. V ňom sa utápa smútok, zlé úmysly, ním sa zapíja radosť, pri ňom sa zabúda na starosti. Pri ňom a — pri futbale. Teraz bolo aj víno, aj futbal. Slnko, večne tu

páliace, akoby chcelo pomôcť, sto rokov tak nehralo na prelome júna a júla ako teraz. Boli sme vo Valladolide, Bilbau, Seville, Alicante, Madride i Barcelone, no všade bola zem červená, rovnako ako lúče slnka. Zalievali krajinu, kopce, domy, ľudí i futbalové štadióny. Ráno, večer i o polnoci neklesal teplomer pod tridsať stupňov, a hrať sa muselo. Väčšinou sa hralo aj tak dobre. Keď sa vám do očí tisol pot, košeľ sa lepila na chrbát, nedostávalo sa dychu a žiadalo sa stále to „vino tinto“, tlačili sa v hlave myšlienky: Je to skutočný svet? A dá sa v ňom hrať futbal? Svet bol taký, horúci a červený, aj futbal sa dal hrať, bola to skutočnosť.

Taký čulý život prúdil madridskými ulicami ešte dlho po polnoci. Hlavnou témou chodcov i automobilov bol akože inak — futbal.

Pravdaže, nie bez ľudí, aj tých sme museli spoznať, zoznámiť sa. Boli to príjemné stretnutia a poznania. Neuveriteľné, akí sú Španieli spoločenski. Nie sú schopní vlastne sami žiť.

„Španielsko, to je milión malých štátov“ povedal nám pri debате jeden z náhodných známych. A vysvetlil, že „patria chica“ — rodina je základom, potom dom s jeho obyvateľmi, ulica, dedina, okolie. Všetci sa poznajú po mene, spolu smúčia i radujú sa, boja sa i prejavujú odvahu, milujú sa i nenávidia. Také sú zvyky histórie.

Keby boli mohli, azda by všetci ti Španieli prišli na jeden štadión, aby mohli futbalovú „fiestu“ (sviatok) prežívať spoločne. Nemohli, a tak sa zhromažďovali na námestiach, pri farebných obrazkách obchodných domov zapnutých na prvom poschodí, aby každý videl, a tak urobili provízorne štadióny so všetkým čo k tomu patrí, krikom, debatami i šarvátkami, trúbkami, bubnami a kapelami. Na štadiónoch to bolo ešte živšie a po zápasoch sa žilo v malých krčmických až do rána. Španiel musí svoj názor niekomu povedať, musí vedieť, čo si myslí ten druhý, inak je nespokojný. Španiel skratka nemôže byť ničím iným iba — Španielom.

Nezaprel sa ani počas futbalových majstrovstiev sveta. Hralo sa, zabudol na všetko, do srdca mu vbehla lopta, zamiloval sa do nej, nechcel nič iné vedieť, vidieť ani počuť. Všetko ostatné na mesiac ustúpilo. Desiat hodín trvala cesta rýchlikom z Madridu do Sevilly, Alicante či Barcelony, no ak ste si sadli do kúpeľní k Španielom, nezažmurili ste oko. Vedeli, že rozumiete azda iba každé piate slovo, no „reportovali“ nepretržite, vysvetľovali, presviedčali, gestikulovali. Iba na niektorej stanici sa vyklonili z okna, zobrali fľašku červeného vína, osviežili jazyk a pokračovali. Slovo dve o tom, ako je to u vás v Československu, ale potom opäť futbal a futbal, kým ste nevedeli dopodrobna všetky životopisy španielskych reprezentantov.

Tak to predpokladala aj španielska vláda. Starosti bolo dosť: pokusy o zvrhnutie vlády, vraždy, násilia, demonštrácie proti vstupu krajiny do NATO, diskusie o povolení rozvodov, protesty proti neobyčajnému vyzbrojovaniu armády, stále sa zvyšujúcemu číslu nezamestnaným (už viac než dva milióny). Nuž prišli dlho očakávané majstrovstvá sveta, ktoré pomenovali Mundialom. Národ sa nemal starať o iné veci, mal loptu, hru hier. Ani sa nestaral, kým neprišli opäť všedné dni...

Nám, návštevníkom majstrovstiev, ukázali Španielsko ako výpelú kapitalistickú krajinu, s modernými fabrikami a vedeckými strediskami. Krajinu, ktorá je štvrtá na svete vo výstavbe lodí, piata v elektronike, výborná v strojárstve, silná

v autopriemysle. Ako krajinu slnka, mora, býčích zápasov a exotiky. Je skutočne taká, lenže my sme sa snažili nazrieť vždy pod pokrievku a videli aj starosti priemerných ľudí, v rôznych štvrtiach nedostatočné hygienické zariadenia, málo škôl, dediny bez pitnej vody, elektrického prúdu, počuli sme o troch miliónoch ľudí, ktorí už odišli za prácou do zahraničia.

Aj na futbal si Španieli zahromžili, keď čítali v novinách, ako sa bohaté firmy bijú o každú pesetu, len aby na futbale čo najviac zarobili. Ano, štadióny boli pekné, vynovené, no organizácia zaostala ďaleko za úrovňou MS v NSR a Argentíne. Hlavne preto, lebo prvé boli peniaze, až potom mužstvá, diváci. Padlo veľa rekordov, ale aj finančných. Už počas MS boli hádky, ako sa podeliť s príjmom za vstupné, za televízne prenosy, za pesety z predaja suvenírov a za reklamy na štadiónoch. Iba Eurovízia zaplatila usporiadateľom za právo prenosov 25 miliónov dolárov. Jednotlivé firmy, ktorých reklamy ste mohli sledovať aj na obrazkách, zaplatili 50 miliónov dolárov...

A tak to šlo denne, o peniazoch sa písalo v novinách toľko ako o futbale. Most z tlačového strediska na štadión S. Bernabea v Madride cez širokú ulicu La Castellana nechcela mestská rada zaplatiť (70 tisíc dolárov). Hneď sa ponúkli firmy, ktoré ho dali vybudovať iba za to, aby mohli naň počas MS vyvesiť svoje reklamy. Nie však iba podnikatelia bohatí na majstrovstvách, ale každý kto niečo predával, od náprstka s emblémom až po hotely na morskom pobreží.

Do Španielska sa zišli všetky bývalé futbalové hviezdy západného sveta, od Pelého cez Beckenbauera až po Cruyffa. Boli novinármi, komentátormi, poradcami, alebo len tak, lákali pozornosť na tie strany, ktoré ich platili. Hrajúci futbalisti tiež neobišli na sucho. Boli na plagátoch, pili coca-colu, fotografovali na filmy značky agfa, odporúčali žiletky i voňavky, autá určitých značiek i lietadlá. Všetko za peniaze.

Boli to krásne majstrovstvá, posunuli futbal o kus vpred, dali možnosť spoznať zaujímavú krajinu i ľudí, ale aj to, ako sa do športu tlačí komercializácia, proti ktorej by sa malo konečne niečo urobiť. No aj Kolumbia o 4 roky by si rada futbalom zlepšila ekonomickú situáciu. Ak by nezvládla organizáciu, pripravená je Brazília, ba aj USA.

Futbal, to už nie je iba čistá hra, hoci by mala byť. Aj Španielsko sa nosu len odreagovalo, na mesiac, dva. Už opäť prežíva obyčajné dni, plné starostí. Aj keď nám, návštevníkom MS, ostalo v pamäti väčšina príjemných zážitkov zo stretnutí s ľuďmi a najfutbalovejšou krajinou sveta.

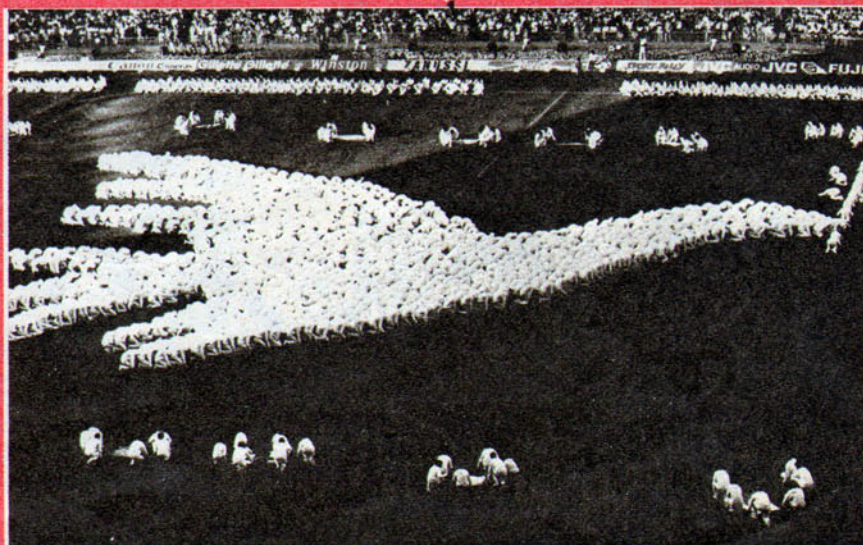
Španielsko — krajina veľkých kontrastov. Videli sme paláce, ale i kolónie chatrčí bedárov na okraji moderných sídlisk...

Aj taký je obraz súčasného Španielska. Muž stál na frekventovanej ulici a držal nápis: „Mám rodinu, dve dcéry, som nezamestnaný, nepoberám podporu, prosím o malú pomoc.“

Španieli venovali šampionátu veľkú priazeň a videli v ňom symbol mierového spolunažívania národov. Tak, ako to vyjadriť živým obrazom pri otvárací ceremonáli, ktorý predstavoval Picasso-vu holubicu mieru.

VYLÚČENIA

FAULY

AFÉRY

SPORT
ILLUSTRIERTE
Fußball
WOCHENSCHAU

Intergründe · Tatsachen · Meinungen

Bundestrainer
unter Beschuß:

**So
nicht,
Herr
Derwall!**

Nach der Blamage
gegen Österreich:

**Angst vor
der zweiten
Runde**

Alles über
unsere Gegner

Futbalový ping-pong

„Takto nie, pán Derwall!“
znela titulka západone-
meckého Sport Illustrier-
te a podtitul: „Po blamáži
proti Rakúsku“.

Takýto familiárny prístup
hráčov NSR a Rakúska,
aký vidíme aj pri výmene
dresov, pohúril futbalo-
vých priaznivcov. Najviac
však Alžírčanov, ktorých
reprezentácia výsledkom
NSR — Rakúsko 1:0, bola
z ďalších bojov MS vyrá-
dená. Vidíme ich zo-
smiešňovacie gesto s po-
núkaním peňazí či vyhráž-
kami aktérom „najtactic-
kejšieho“ zápasu šampio-
nátu.

Odchod bez pocty

Dve minúty pred koncom zápasu ČSSR — Francúzsko napadol Soler nášho Vizka, kopol ho, strčil, no odkopol loptu svojim spoluhráčom. Ladislavovi Vizkovi už hrali nervy, vidina postupu sa ďaleko vzdialila, hneval sa sám na seba i na súperov, nuž sa rozbehol za Solerom s jasným úmyslom oplácať. Ktovie, či si všetko nevedomil, či nepostrehol, že rozhodca stojí blízko neho, v zlomku sekundy poslal súpera na trávnik a onedlho videl nad hlavou — červenú kartu, znamenajúcu vylúčenie, odchod bez pocty.

Zastavili sme sa na chvíľu pri ňom, nech povie zopár slov k tejto udalosti, no zaskočil nás otázkou: „A ako ste to videli vy?“

Povedali sme svoj názor, no presvedčili sme sa, že to aj jeho vylúčenie mrzí: „Bol to azda môj prvý faul na majstrovstvách sveta a znamenal vylúčenie,“ povedal. „Vlastne som Solera ani nekopol, iba akosi zvalcoval. Nesprával sa chlapecky predtým, nuž som mu chcel ukázať, že ani ja nie som z cukru. Isté je, že som to nemal urobiť, nie je to ani pekné, ani slušné. Isté dostanem aj nejaký trest. To by som však nejako pretrpel, ale viete čo? Keby som si tak mohol tie tri zápasy MS zopakovať, znovu odohrať, nechce sa mi veriť, že sme vypadli.“

Neskorá fútosť, dvakrát sa na tých istých MS príležitosti postúpil nedávajú.

Sonda do hlbín trénerovej duše

Smutný CESAR

Veľká prijímacia hala hotela del Valles poskytovala aj v ten večer zvyčajný obraz. Vo svetle neónov sa zdvorilo usmieval personál, livrejovaný liftboy s profesionálnou slušnosťou otváral dvere priestraného výťahu, kde-tu sa bavili skupinky návštevníkov, ktorí prišli do hlavného mesta Katalánska takmer výlučne s jedným cieľom — vidieť futbalový šampiónát.

Obďaleč v jednom kresle sedel zahalený v cigaretovom dyme dobre oblečený muž stredných rokov. Viacerí z hostí sa občas kradmo pozreli smerom k nemu, ale nikto sa ho neodvážil vyrušiť v rozjimaní. Ani tí najdotieravejší reportéri bulvárnych novin a časopisov, ktorí zvyčajne nerespektujú súkromie nikoho a sú vždy pripravení strhnúť plachtu z nahého tela svojej obete. Ako radi by ho podrobili práve teraz krížovému výsluchu! Meravá tvár však prezrádza, že akékoľvek pokusy by boli zbytočné, že ten človek vedie práve v týchto chvíľach naplnavý rozhovor. So sebou samým. Pýta sa rozum, odpovedá srdce. Potom opäť.

CESAR LUIS MENOTTI

Jeden z najuznávanejších trénerov sveta, od MS 1978 v Argentíne sa ocitol na absolútnom vrchole slávy, pojmom medzi trénermi. Má početný tábor obdivovateľov i neprijateľov, všetci mu však uznávajú jedno — je najozajstnou osobnosťou. Človekom, ktorý nadovšetko miluje futbal ako hru, ktorý životným postojom nielen hlása krásu futbalu, ale ju aj vytvára a dotvára. Jeho kariéra sa začala s juniorskou reprezentáciou Argentíny, formoval ju, tvoril, aby napokon o pár rokov neskôr z nej vytvoril tím majstrov sveta.

A teraz s ním prežíva i pád. Hráči na izbách už pomaly balili veci a chystali sa opustiť hotel, nastúpiť na lietadlo — smer Buenos Aires. Menotti teraz nemyslí na podobné banálne veci...

„Viem, čaká sa odo mňa, že teraz poviem čosi múdre...

Ale čo? Nič mi nezide na um. Cítim sa ako niekto, kto utrpí úraz, rana ho ešte veľmi bolí a polícia chce, aby okamžite vypovedal. Zabúda pritom na to, že bolesť je zlou radkyňou. Ja však taký nie som, nie som ani generálom, ktorý sa pri útoku schováva kdesi za mužstvom v zákopoch. Stál som predsa vždy na čele, aj vtedy, keď sa rozdávala sláva, aj teraz, keď sa musím postaviť pred súdny tribunál verejnej mienky. Áno, celá farcha zodpovednosti leží na mne. Mal som predsa voľnú ruku, vybral som si tých hráčov, ktorých som chcel, nič sa okolo mužstva nestalo bez môjho vedomia alebo súhlasu...

Ledva badateľný vzdych, ďalšie potiahnutie cigarety, výrazné vrásky sa ešte prehĺbia, vyzerá starší o desaťročie. Kde sa stala osudná chyba?

„Hm, mohol by som sa začať vyhovárať na malvínsky konflikt. Určite na niektorých hráčov zapôsobili udalosti emocionálne, dával som však pozor, aby sa príliš nezaoberali vojnovými záležitosťami. Preto som zavelil k skorému odchodu do Európy.“

Žil neustále pri hráčoch. Pozná priamo otcovsky každého jednotlivca. Vie, na ktorého platí tvrdé slovo, koho treba hladkať, vie všetko o ich osobných záľubách i ľudských slabostiach. V príprave odvieďli maximum, podobne ako pred štyrmi rokmi. Vtedy viala argentínska zástava na najvyššom stožiar, teraz ju usporiadatelia odkladajú a povytiahnu azda až pri záverečnom ceremoniáli. Nebude symbolizovať krajinu majstrov sveta, iba jedného z dvadsiatich štyroch účastníkov XII. majstrovstiev sveta.

„Viem, mnohí zabúdajú na maličkosť — futbal hrajú na trávniku dve mužstvá, ale len jedno môže postúpiť. Pred štyrmi rokmi sme hrali v Rosariu s Brazílčanmi, aj vtedy mali strelecké príležitosti, keby pri niektorom priamom kope bol niekto tak trafil loptu ako teraz Eder, neboli by sme sa stali šampiónmi. Často rozhodujú neuveriteľné maličkosti, často je medzi nehom a peklom iba krôčik. Musím však prísť na koreň základnej chyby. Možno bude predsa v oblasti psychológie, možno hráči nedisponovali tou potrebnou dávkou psychickej odolnosti navyše, ktorá neutralizuje brzdiaci tlak pôsobiaci na každého favorita, na každého, od koho sa očakáva, že vyhrá. Lebo vyhrať musí, veď je obhajcom titulu... A nie je tajomstvom, že mať skalp majstra sveta je vždy cenné, prehrať s ním — to je predsa normálne!“

Po prehre Argentíny s Talianskom sa odborníci zhodli, že Brazília má lepší tím, že jeho, Menottiho, jedenástka nemá nádej na úspech. Pelé dokonca vyhlásil, že Argentínu nezdoľali len súper, ale ani vlastný výber nebol najšťastnejší, že viacerí hráči boli z formy...

„Pre Pelého je všetko jednoduché, z trávniku odišiel ako boh futbalu a túto gloriolu si udržiava dodnes. Preto však neskúsil uplatniť odborné postrehy niekedy aj ako tréner? Asi vie prečo, možno by mu potom niečo z lesku kráľovskej koruny ubudlo. Rozdávať rozumu je ľahšie, po boji je každý vojak generálom... Pravda, uznávam, Tele Santana dal dohromady výborný kolektív. Keď taká hviezda ako Zico pri jednej akcii odzbrojil vo vlastnej šestnástke vďaka Maradonovi, niečo mi zovrela srdce a naraz som mal pocit, že nevyhráme...“

Pri tejto myšlienke ho ešte aj teraz chytila čudná triaška, akoby sa táto zlá predtucha kdesi zákerne skrývala v každom póre jeho tela. Apropos, Maradona...

„Nuž, musel som prehltnúť ešte jednu horkú pilulku, to vtedy, keď ho rozhodca vylúčil. Nemal sa nechať strhnúť k niečomu takému vulgárnemu. Je pravdou, že tých faulov, najmä od Gentileho, skúsil dosť aj na vlastných nohách, ale veľký hráč sa musí ovládať v každej situácii. Musí byť vždy príkladom! Ja som z neho urobil hviezdu prvej veľkosti, avšak hrubosti som ho nikdy neučil. Viem, nájde sa mnohí, ktorých sklamal. Nebol však o nič horší ako ostatné hviezdy. V prvej časti majstrovstiev aj oni zažiarili len v jednom-dvoch zápasoch. Rummenigge proti Chile, Boniek proti Belgicku, Rossi sa prebral až v zápase s Brazíliou, Maradona 'urobil' stretnutie s Maďarskom.“

Cigareta pomaly dohorievala, Menotti ju pomalým pohybom zahasil a vstávajúc si pripáľil ďalšiu. Koľko ich v túto noc ešte bude? To nevie ani on sám, musí si v izbe znova všetko premietnuť, nájsť odpovede na desiatky otázok. Medzi nimi je aj jeho vlastný osud. Pred odchodom do Španielska mu zväz ponúkol predĺženie zmluvy...

„Dobre som urobil, že som nedal hneď kladnú odpoveď. Teraz cítim, že musím odísť, moje meno by v súčasnosti nebolo dobrým odporúčaním. Možno neskôr, čas je najlepším liekom na všetky rany. Ramos Costa, predseda Valencie je mojim starým osobným priateľom, povedal mi, aby som prišiel, ráta so mnou. Uvidím...“

Kroky človeka, ktorý práve prežíval svoj prvý veľký pád, pomaly viedli k výťahu. O chvíľu v ňom zmizol. Tak ako sláva jeho mužstva. Svet sa už pripravoval na oslavu nového šampióna...

Ako sa vyvíjala situácia v tabuľke, tak sa vravelo aj písalo v tlačí NSR, či Rakúska a ďalších krajín tejto skupiny.

Najväčšiu kritiku dostal po prvom stretnutí NSR — Alžírsko 1:2 tréner reprezentácie porazeného mužstva Jupp Derwall.

„Krach v tábore futbalu,“ vyhlásil predseda DFB Hermann Neuberger. „Lahkomyseľnosť a zlá príprava sú príčinou tejto blamáže.“

Jupp Derwall kontroval: „Nepravda a nezmysel!“

Hermann Neuberger: „Načo vlastne sledovali Derwall a jeho asistent Alžírčanov? Vždy som bol proti dlhým domácim majstrovstvám a žiadal som viacej času na samotnú prípravu!“

Jupp Derwall: „Čo má znamenať celý tento nezmysel? Menotti zavrel svojich hráčov od februára do kasární a čo sa stalo? Argentína tiež prehrala svoje stretnutie s Belgickom.“

Niekdajšia slávna postava mužstva NSR a majstra sveta Franz Beckenbauer, ktorý pôsobil na MS ako novinár, napísal:

„Čože za tragédia? My sme prehrali doma s NDR 0:1 a napokon sme sa stali majstrami sveta.“

A ten istý po škandalóznom zápase NSR — Rakúska 1:0

„Akýže škandal? Obecenstvu sa vidí, že hráči nechcú bojovať. To nie je pravda. Za stavu 1:0 sme my držali výsledok, báli sme sa, aby sme nedostali gól a Rakúšanovia takisto. Nemyslite si, že to bolo pre hráčov ľahké, že im nehrali nervy! Povie sa: „Hrajte!“ Každý hral, takticky obozretné. Na tento zápas sa zabudne už aj preto, že ďalej bude každé mužstvo hrať celkom inakšie.“

Jupp Derwall: „Bol to boj taktiky, nie čosi, čo sa považuje za dohovoréné. Musel som stiahnuť Rummeniggeho, lebo je zranený, takisto Hrubescha. Nie, žiadny dohovor, ale ťažký taktický zápas.“

Felix Latzke: „Kdeže vopred dohodnuté! Strach bol pánom na ihrisku, taktické úmysly, obava z jednej i druhej strany nedostatť gól. Je mi ľúto španielskych divákov, takisto alžírskych futbalistov. V ďalších zápasoch sa pokúsime napraviť u nich pokazené.“

Futbalový ping-pong je nekonečný, mnoho-
vravný, vysvetlení je toľko, koľko je názorov.

FOTOREPORTÁŽE

1

FUTBALOVÁ NEHODA (BEZ POKUTY)

2 POKOJ (FUTBALOVÝCH) ZBRANÍ

3 BOJ O (PRAVÚ) KOŽU

Krátko po skončení majstrovstiev sveta vo futbale — ešte v treťom štvrtroku 1982 — dostane sa na knižný trh novinka vydavateľstva Šport od popredných odborníkov a publicistov (Korček, Kšíňan, Mráz)

FUTBAL— encyklopédia

- Oboznámi vás s najvýznamnejšími postavami futbalového života.
- Priblíži vám históriu aj súčasnosť československých oddielov a popredných zahraničných klubov.
- Poskytne vám informácie o technike, taktike, športovej príprave i o pravidlách futbalu.
- Obsiahla výsledková časť sa vám stane spoľahlivým informátorom o jednotlivých zápasoch na najznámejších domácich i svetových podujatiach.
- Náklad vo výtlačkoch nepokryje záujem o túto knihu, objednajte si preto potrebný počet výtlačkov včas.
- Cena Kčs 65,—

OBJEDNÁVKA

Závazne objednávam (e)
...ks Futbal — encyklopédia

Meno

Presná adresa

PSČ okres

Dátum

Podpis (pečiatka)

ŠPORT
slovenské
telovýchovné
vydavateľstvo
Vajnorská 100/A
832 58 BRATISLAVA

— Počujte, a nechcete hrať v našom chodbalovom mužstve?
— spýtal sa ma veselý chlapík a veselo ma klepol po ramene.

Pozrel som sa na neho prevkape-ný. Doteraz ma ešte nik nepožiadaval, aby som svoje chodbalové schopnosti ukázal na verejnosti. Aj keď sa musím úprimne priznať, vždy som chcel reprezentovať naše mesto v tomto takom krásnom športe.

— Je to od vás pekné, že ste si spomenuli na mňa, lenže, ja... ja nemám nijaký iný dôvod za naše mesto dobre hrať, ibaže ho chcem presláviť.

— A čo, vari to nie je dost?
— spýtal sa ma bodrý chlapík.

— Dost ako dost, lenže či s tým ja budem stačiť v mančafte, kde sú už dávno hráči, ktorí na tento fakt zabudli. Zbytočne len môžem narušiť ich pohodu! — odpovedal som podráždene.

— Pozrite sa, tomu sa dá ľahko odpomôcť. Na reprezentáciu zabudnite a povedzte si, že hráte o peniaze! Sme ochotní zaplatiť vám aj auto, len poďte! — skúšal to chlapík z inej strany.

— Hm, peniaze! Prosim vás, mňa auto nezaujima. Nie, nejde to! — rezignovane som začal a aby moje slová nabrali na vážnosti, dodal som, — a potom, ja hrám rýchly chodbal. Akosi sa mi nechce bez ducha a nápadov behať po tráve. To radšej zostanem doma a budem hľadieť na záhradu a naháňať zajacov, ktorí mi obžierajú kapustu!

Chlapík bol akosi mojimi argumentami zaskočený. Naisto rátal s mojou hrou. Veď potreboval konečne do mužstva dostať niekoho, kto bude hrať len pre hru. Všetky ostatné záujmy nechá doma. Iba srdce si vezme a to nechá priamo na ihrisku.

Stáli sme proti sebe ako dve sochy. Nevedeli sme nájsť tón, ktorý by nás zosúladiť.

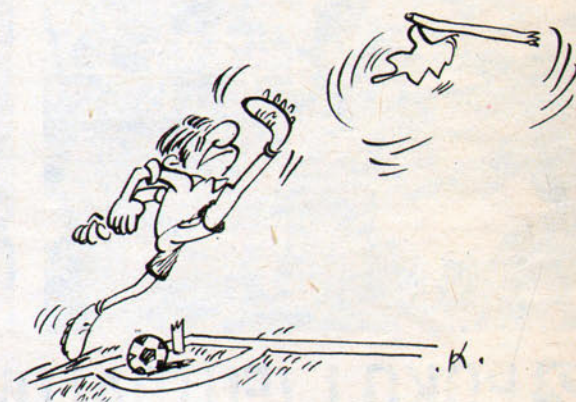
— A potom, ja... ja nemám pred súpermi strach a nepožiadam vás pred zápasom, aby ste ma nepostavili, lebo sa psychicky necitim. Ja tým súperom, lumpom, ukážem, čoho som schopný. Verte mi, mali by ste so mnou len križ! — pofutoval som ho.

Chlapík ma smutno objal a vyronil horkú slzu.

— Nehnevajte sa, že som vás sklamal a nevedel som zapadnúť do kolektívu, do ktorého nemôžete nájsť ďalších reprezentantov. Musím ale ísť. Už čakajú kamaráti! — a vbehol som na zelenú lúku, kde sme hrali medzi sebou a bojovali sme ani draci. Zapadol som jedna radosť, až natoľko, že chlapík nevidel nadšenú hru všetkých hráčov na tráve a uberal sa v ústrety ďalším mužom, ktorí budú za bežných podmienok ochotní reprezentovať naše mesto v chodbale.

ROHÁČ
karikuje
pre Štart
MS '82

— Práve to hádzem na papier, — povedal.

— Skutočne si myslíš, že si odhalil prapodstatu matných výkonov našich futbalistov? — zhmuloval som našu predchádzajúcu debatu.

— Nemyslím, — povedal pevné, — ja to viem.

Chvíľa ticha bola logickým pokračovaním našej debaty. Dala mi šancu jeho tvrdenie dôkladne prežúť: miestna hromadná doprava! To je ten rozhodujúci faktor, ktorý spôsobil ospalosť v našich radoch. Našli sa aj príklady. Naš brankár, zvyknutý čakať na električku, stojí a čaká v bráne. Nudí sa, zívá, vyzereá poza žekov, kedy sa ozve ono známe cengnutie, boky si podopiera. A zrazu namiesto električky prichádza lopta. Čo to je? Psychicky pripravený na takúto nečakanú eventualitu však správne zareaguje: nenastúpi, nečviekne si listok (ako je zvyknutý z MHD), ale po lopke skočí. Nuž, a je sa čo čudovať, že ju nezachytí? Alebo príklad útočníka. Bežká si okolo stredovej čiary, pokľusáva, autobus nejde a nejde. Od pokľusu prejde k nervóznemu chodeniu, občas sa zastaví, pričloní dlaňou zrak do diaľky, autobus nikde. A zrazu prichádza, ba priliehta lopta. Kto kedy videl zastopovať autobus?

— Teda by bolo treba urobiť poriadok v miestnej hromadnej doprave? — pýtam sa.

— Určite! — potvrdí skalopecne. — Ináč sa nedočkáme nápravy ani v našom futbale. Darmo, návyky zo života. Veď si len zober, kofko času strávime čakaním na meškajúce spoje. To sa prenáša aj na ihrisko, čakanie na prostriedok hromadnej dopravy sa stáva dynamickým stereotypom každého z nás, futbalistov v to rátať.

— Prosím ťa, — zahľadol vo mne červ irónie, — ktorý náš futbalista sa nevozí vlastným autom? Ktorý chodí električkou?

— Áno, — neprekvapil som ho, — ale bez šoféra! Sám si musí šoférovať, čakať na zelenú, dávať prednosť na hlavnej, ajajaj, to je ešte horšie ako električky!

Nebadane som ho opustil. I tak si môj odchod nevšimol, sklonený nad prácou, ktorá zaujala celé jeho ego.

S Milanom Lasicom tentoraz vážne o futbale

Keď sa povie Milan Lasica — Julius Satinský, na tvárach sa vám mimovoľne zjaví úsmev. Dvaja populárni komici vedú rozveseliť kde-koho a často i na veľmi vážnu tému. I keď podľa vyjadrenia partnera nášho rozhovoru Milana Lasicu, „je futbal tou najkrajšou zábavou“, nechceli sme od neho tentoraz vtipné sentimenty narážajúce na rýchly pohyb lopty a pomalosť našich futbalistov. I on presedel celé hodiny pred televízorom, zamýšľal sa nad výkonmi našich futbalistov či obdivoval hru vyspelých kolektívov. Futbal je dnes téma nesmierne vážna a ani Milan Lasica sa neodvážil vtipkovať, keď sa rec krútila okolo lopty...

● *Keby ste boli na mieste reprezentačného trénera, ako by ste postupovali?*

— Nevieť si spomenúť ani na jedného hráča, ktorého by mal tréner Vengloš zobrať do Španielska a nevzal ho. Problém je v inom. Hráme príliš taktizovane, špiritizujeme nad futbalom a potom ho len kazíme. Sme schopní remizovať s majstrom svetana jeho pôde, dokonca ani Brazília nás doma neporazila, no nemáme vyhrať rozdielom triedy nad Kuvajtom a inými mužstvami, ktoré sa nehrdú žiadnym titulom. Som vďačnejší za výkon Maďarov, ktorí nechali Argentínčanov hrať, a tak sme sa dozvedeli, čo vlastne obhajca titulu vie, keď ho hrať nechajú. A keď naši južní susedia vysoko vyhrali nad Salvadorom, ukázali, kde je ich futbalové miesto. My však dnes nevieme, či sme takí ako Brazília alebo Kuvajt.

● *Kde sú podľa vás príčiny, že sme zlyhali?*

— Na hodnotenie sú tu iní, no bolo nevyhnutné, aby sme sa prebudili zo sna. Všetci sme vedeli, že nehráme dobrý futbal, no vždy sme sa skrývali za európsky primát alebo to tretie miesto v Taliansku. Lenže ani vtedy sme už nehrali dobre. A záznaky sa ani vo futbale nedejú. Pokiaľ hovorím za seba, bol som pesimistom a nie som pyšný, že som mal pravdu. Futbal sa opäť musí stať zábavou, len tak sa dopracujeme k hernému prejavu. Cez ligové body to nepôjde.

● *Ktoré zápasy vám najviac utkveli v pamäti?*

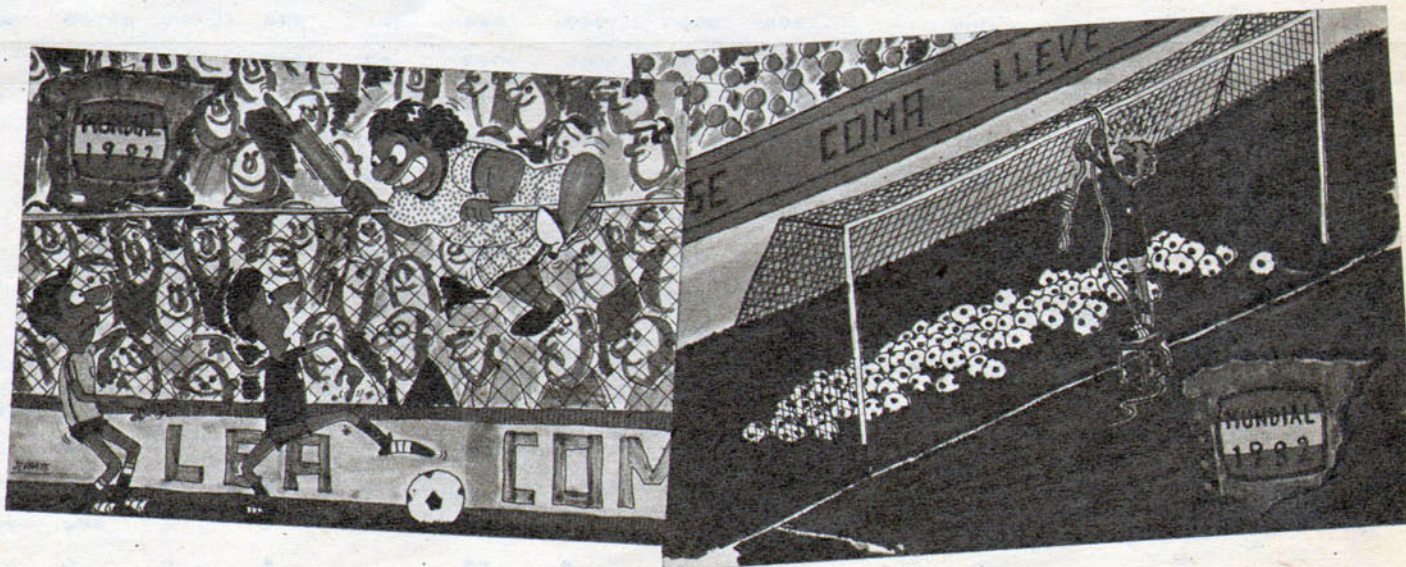
Sme ako Kuvajt, či ako Brazília?

— Bolo ich viac. Ale na prvé miesto by som uviedol všetky, ktoré odohrala Brazília. Lutoval som ju, keď vypadla, ale futbal prináša i také prekvapenia. Európsky futbal je preaktizovaný. Len čo dá mužstvo gol, stiahne sa do obrany. No i niektoré stretnutia európskych partnerov boli zaujímavé: Juhoslávia—Španielsko, Poľsko—Belgicko, no a, prirodzene, semifinále NSR—Francúzsko. Zaujalo ma, keď sa Hondurasania rozplakali po nešťastne prehratom zápase s Juhosláviou a zamýšľal som sa, či aj naši futbalisti tak emocionálne prežívajú svoje prehry. Vidiť sa mi, že sme sa aj v tejto oblasti spreneverili vlasteneckému citeniu, alebo ak to chcete vyjadriť menej honosne, futbalovému citeniu. Malo by patriť k hre

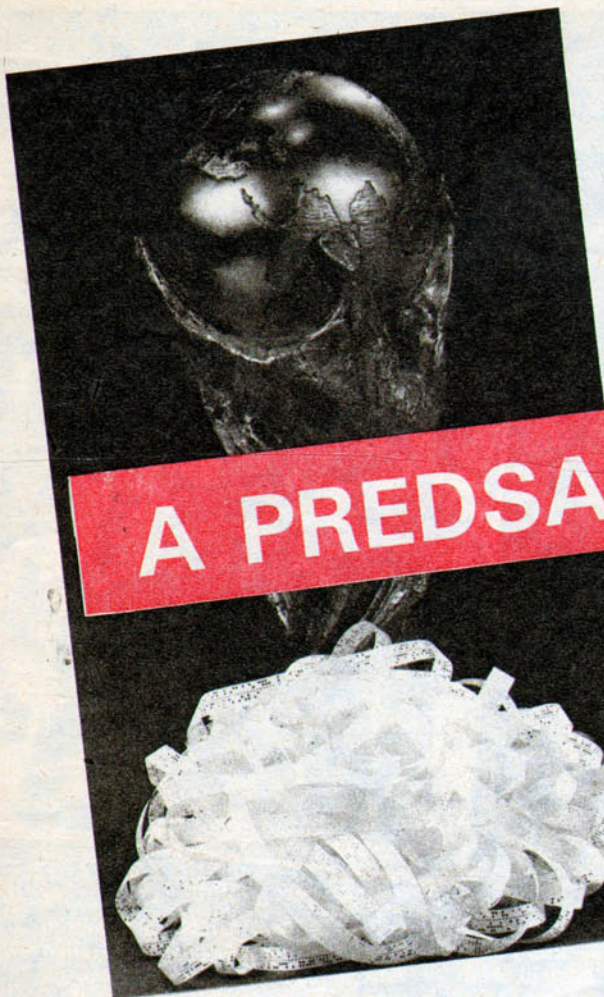
práve tak ako narábanie s loptou. Prehrať možno, no so ctou. Francúzom som vďačný za krásny zážitok, ktorý mi pripravili, hoci prehrali s NSR. Futbalisti NSR majú jednoduché v sebe, že nepovažujú nikdy zápas za stratený. Spomeňme si na rok 1954, prehrávali vo finále s Maďarskom 0:2 a vyhrali. I v Belehrade v zápase s nami prehrávali a vyrovnávajúci gól dali doslova v poslednej sekunde zápasu.

● *A čo Taliansko?*

— Vyradilo Brazíliu i Argentínu, všetka česť. „Catenacio“ spojené tentoraz s premyslenou hrou v útoku a streleckou disponovanosťou Rossiho prinieslo želaný výsledok. Hra, ktorú produkovalo, bola pohľadná a veľmi zaujímavá.

Také pozdravy sme dostali do redakcie zo Španielska.

A PREDSA SA MÝLIL...

Iste nik nepochybuje o tom, počítače či komputery čoraz viac prenikajú do takých oblastí ľudskej činnosti, kde sa vyžaduje veľmi presné konanie. Ich prednosťou je, že sa nemýlia a bleskovo vedú spracovať všetky údaje, ktoré im poskytne človek.

Nuž a ako by to vyzeralo, ak by toto skutočne domyselné

este použili koeficient od jedného po tri. Konkrétne: herné prostriedky, bojovnosť, turnajové skúsenosti, kondíciu, taktiku násobili koeficientom tri, osobnosti, medzinárodné skúsenosti a prípravu koeficientom dva.

Komputer má však jeden handicap. Aj keď zhodnotil ako favoritov na titul majstra sveta

čítač zaradil na vynikajúce 5. miesto.

A ešte väčšmi sa musel počítač „začervenat“ pri prognóze prvých štyroch. Iba NSR splnila jeho predpoklady, keď Argentína, Brazília a Španielsko nahradili mužstvá Poľska zo 6. miesta, Talianska z 9. miesta a Francúzska z 12. miesta.

zriadenie sa nebolo využilo aj na predpovede výsledkov majstrovstiev sveta v Španielsku?

Redaktori západonemeckého časopisu Sport Illustratede spolu s odborníkmi poskytli komputeru dostatok najrôznejších údajov o jednotlivých účastníkoch MS. Akými údajmi nakrmili komputer? Boli to: herné prostriedky, bojovnosť, turnajové skúsenosti, kondícia, taktika, počet futbalových osobností, úroveň medzinárodných skúseností, kvalita prípravy, predpokladané sympatie obecnstva u divákov, sociálna motivácia a faktor klímy. Programátori údaje u jednotlivých mužstiev ohodnotili od jedného po šesť bodov a u niektorých údajov

Argentínu a Brazíliu, hrací systém určený na tomto šampionáte bol taký, že vylúčil možnosť ich vzájomného stretnutia vo finále a jedno z týchto mužstiev muselo vypadnúť už v 2. kole respektíve v polofinále, kde sa spolu museli stretnúť. Dnes už vieme, že Argentína aj Brazília cestovali domov po štvrtfinále...

Ako teda vyšli prognózy počítača?

Medzi 12 najlepších po 1. kole proti „náзору“ počítača sa nedostali ČSSR a Chile, ktoré prepustili miesta Rakúsku zo 14. miesta a dokonca Severnému Írsku zo 17. miesta. Žiaľ, najprudší pád zaznamenali práve naši reprezentanti, ktorých po-

Posledných osem mužstiev označil komputer za účastníkov-turistov na svetovom šampionáte. Mal by sa im ospravedlniť. Veď svojimi výkonmi okorenili šampionát a najmä Kamerun, Honduras, Alžírsko a Kuvajt prinútili aj tie najlesklejšie hviezdy často odchádzať do šatní so sklonenou hlavou.

Vy, čo sa zaoberáte futbalom a zaiste ste si nenechali ujsť príležitosť vidieť stretnutia prostredníctvom televíznej obrazovky, máte možnosť pri pohľade na jednotlivé údaje a poradie mužstiev porovnať prognózy a skutočnosť. Ako sa ukazuje, počítač sa zmýlil. Pracoval však na základe informácií od ľudí.

- 1 — herné prostriedky,
- 2 — bojovnosť,
- 3 — turnajové skúsenosti,
- 4 — kondícia,
- 5 — taktika,
- 6 — osobnosti,
- 7 — medzinárodné skúsenosti,
- 8 — príprava,
- 9 — sympatie,
- 10 — sociálna motivácia,
- 11 — faktor klímy.

- 1. — 2. miesto: favoriti na titul
- 3.—4. miesto: šance na finále
- 5. — 9. miesto: šance na semifinále
- 10. — 16. miesto: šanca na postup z prvého kola
- 17. — 24. miesto: účastníci MS — turisti

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Argentína	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	126
Brazília	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	114
NSR	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	108
Španielsko	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	107
ČSSR	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	93
Poľsko	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	93
Belgicko	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	89
ZSSR	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	89
Taliansko	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	89
Chile	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	85
Anglicko	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	84
Francúzsko	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	84
Škótsko	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	83
Rakúsko	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	81
Juhoslávia	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	79
Peru	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	76
Sev. Írsko	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	72
Maďarsko	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	71
Nový Zéland	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	57
Kuvajt	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	53
Alžírsko	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	48
Kamerun	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	47
Honduras	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	41
Salvador	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●	40

Ako každý rok tak i tento roku v tomto období prichádza zásielkový obchod Magnet Pardubice už po šiestnásty raz s novým katalógom na sezónu 1982/83. A pretože Magnet rozširuje každoročne svoje služby, je tento katalóg rozšírený na 192 farebných strán, na ktorých vám ponúkne viac ako 2000 rozličných druhov tovaru, ktoré sú ako obvykle predovšetkým zamerané na zariadenie a vybavenie domácností. Preto je veľa strán venovaných ponuke nábytku, kuchynských potrieb, elektrických spotrebičov, výhrevných zariadení, bytového textilu, skla, porcelánu i rozličným nábytkovým doplnkom a osvetľovacím telesám.

Preto však katalóg č. 16 nezabúda na ostatných. Napríklad najrozmanitejším detským hračkám venuje plných 31 strán a ďalšie strany venuje ponuke detského nábytku, detského textilu a vybaveniu pre školu. Ženám ponúka kolekciu moderných pletených výrobkov doplnenú i pánskymi úpletmi, novú kolekciu módnej bižutérie i kozmetické potreby a potreby pre domáce pletenie a šitie. Muži tu ďalej nájdu pre seba nejednu obľúbenú stranu s autopotrebnami i veľa nového pre domáce dielne a pod. Podľa katalógu Magnetu sa možno vybaviť na letnú i zimnú dovolenku i vybrať kedykoľvek a pre kohokoľvek pekný príležitostný darček.

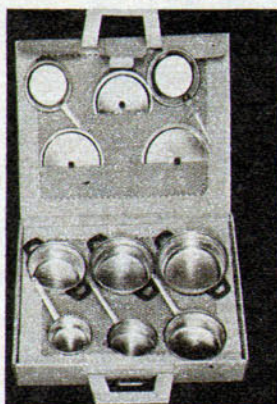
Proste každá zo 192 farebných stránok nového šestnásteho katalógu Magnetu prináša niečo nové, zaujímavé a pútavé a na každej z nich môžete nájsť niečo, čo môžete potrebovať. Výhodou je to, že netreba nikam pre nič chodiť, ale postačí písomná objednávka na známu adresu Magnetu 532 36 Pardubice a vybrať tovar vám dôjde priamo až do bytu.

Nový katalóg, ktorý vám umožní tento pohodlný nákup, stojí 15 Kčs a poštovné a môžete si ho kedykoľvek písomne objednať na tej istej adrese ako vybrať tovar. Kým vám katalóg dôjde, môžete použiť na objednávku malú ukážku tovaru z nového katalógu na tejto strane. Teraz však už sľúbená ukážka.

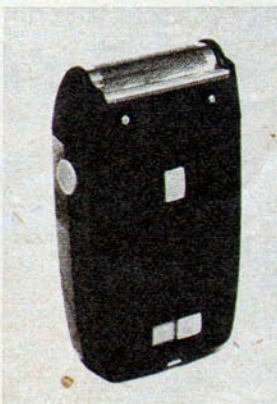

Helios je praktický slnečník so skladacou tyčou, ktorý oceníte nielen pri vode, ale i v záhrade alebo na terase. Slnečník môžete jednoducho pripnúť i ku skladaciemu ležadlu alebo záhradnému kreslu. Poťah je silonový, dodáva sa s puzdrom.
Obj. č. 701 009
Kčs 210,—

TMK 05 je súprava torzných momentových kľúčov, nastaviteľných v rozmedzí 0 — 15 Nm. Súprava obsahuje veľkosť 4; 4,5; 5; 6; 7; 8; 9; 10; 11; 12; v praktickom puzdre.
Obj. č. 325 003
Kčs 365,—

Detské záhradné náčinie je vyrobené z plechu a dreva. Súprava obsahuje hrabličky, lopatku, motyku.
Obj. č. 129 020
Kčs 19,50

Favorit je elektrický vibračný holiaci strojček modernej konštrukcie. Planžeta s dvoma tisícimi otvormi a vibračný blok nožov zaisťujú dokonale a rýchle oholenie. Praktická strihacia lišta umožní zástrih dlhších vlasov a fúzov. Strojček sa dodáva v elegantnom darčekom puzdre. Dovož z NDR.
Obj. č. 226 030
Kčs 265,—

Detský drevený stolček má umakartovú dosku a rozmery 49x55,5x50 cm.
Obj. č. 959 007
Kčs 175,—

Detská drevená stolička má rozmery 56x31x27 cm, výška sedadla je 30,5 cm.
Obj. č. 949 004
Kčs 84,—

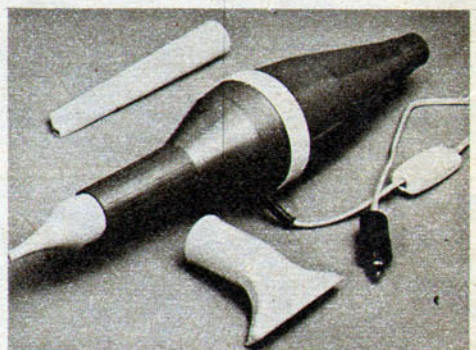
poradňa

Riad pre najmenších je súprava detského riadu v darčekom škatuli. Riad je dobre tvarovaný, vyrobený z hliníka. Jednorazová dodávka z MLR.
Obj. č. 129 103
Kčs 58,—

Eta gril — 0-147 je určený na úpravu jedál grilovaním na rošte i na ražni, pečením a pod. Teplota je regulovaná termostatom a príslušenstvo tvorí miska, rošt, ražeň, vidlice, ihly a unášače. Ražeň je otáčaný elektromotorom a priestor pod grilom možno využiť na uloženie dvojváriača typ 117. Prikon pri grilovaní je 1500 W, pri pečení 1150 W. Rozmer 56x30x40 cm.
Obj. č. 212 025
Kčs 1600,—

Autovysavač je nápaditá pomôcka na upratovanie vnútorného priestoru auta, čalúnenia sedadiel a pod. Tri rozličné trubice umožňujú dokonalú očistu vozidla. Napája sa z 12 V autobaterie zo zásuvky na zapalovač a pod. Pri letnej rekreácii možno jeho druhý koniec použiť pri nafukovaní gumových člnov, ležadli a pod.
Obj. č. 734 055
Kčs 245,—

Soling je rýchlostavebnica jachty olympijskej triedy, vhodná i pre začínajúcich plastických modelárov. Súčasťou tejto stavebnice sú plastové diely, plachty, kovanie a návod na stavbu.
Obj. č. 135 059
Kčs 28,—

Tatra 813 je model známeho fahača, poháňaný elektromotorčekom na monočlánok. Má diaľkové ovládanie tlačidlami a volantom, umiestneným na ovládacej skrinke. Tým je umožnená jazda dopredu i dozadu vo všetkých smeroch.
Obj. č. 130 157
Kčs 125,—
-pb-

Tri fázy vedúceho gólu, ktorý ambicióznemu mužstvu Talianska dokorán otvoril cestu k tretiemu titulu svetového šampióna. V skrumáži sa najlepšie zorientoval Paolo Rossi (pri ňom obranca Cabrini) a hlavou prekonal bezmocného Schumachera v bránke NSR.

Najcennejší suvenír pre Štart z MS: **PÔVODNÝ ROZHOVOR S PAOLOM ROSSIM** od redaktora družobného Képes Sportu

PAOLO ROSSI, prezývka Pablito, narodený 23. septembra 1956 v Prate, vysoký 174 cm, hmotnosť 66 kg, ženatý, 27-krát reprezentoval, hráč Juventusu, nebezpečný strelec, ortufovitou pohyblivý, známy aj škandálom v talianskej stávkovej hre Toto. Po odpýkaní dvojročného trestu, ktorý vypršal na jar t. r., hneď v prvom zápase v drese Juventusu zaznamenal gól. Vyznamenal sa na svetovom šampionáte v Španielsku, kde bol najlepším strelcom a vyhral aj anketu o najlepšieho hráča.

Rossiho góly na MS:
1978

V skupine Taliansko — Francúzsko 2:1, v 29. minúte na 1:1; Taliansko — Maďarsko 3:1, v 34. minúte 1:0.
Semifinále Taliansko — Rakúsko 1:0, víťazný gól v 12. minúte.

1982

Štvrťfinále: Taliansko — Brazília 3:2, hattrick v 5., 25. a 75. minúte.

Semifinále: Taliansko — Poľsko 2:0, v 22. a 72. minúte.

Finále: Taliansko — NSR 3:1, v 59. minúte 1:0.

Nesčíselný dav sa prevaľuje medzi stenami a miestnosťami útulného a tichého hotela El Castillo v San Boi de Llobergate. Sotva uplynulo niekoľko hodín od svetovej senzácie: Brazílčania prehrali s Talianmi, Brazílčania sa lúčia, Brazílčania už nielenže nie sú bohmi na ihrisku, ale už aj ako o favoritovi možno o nich hovoriť len v minulom čase.

Taliani sa celkom utiahli pred ruchom. Jeden kút ich dvora pretína osobitný plot, okolo bazény asi 20x8 m sa schádza spoločnosť. Raz jedného mládenca, raz druhého s veľkou radosťou zlapia spoluhráči a vhadzujú do vody. Špliechajú na všetky strany. Bavia sa ako deti. Antognoni, Cabrini, Graziani, Orioli... Ich mená zrazu nadozobudli cveng...

Medzitým, čo sa hráči smejú a bavia sa, vedenie sa potí. Squadra azzurra má totiž tlačovku, tak odpovedajú. Rozpráva tu každý, počnúc masérom cez zväzového kapitána až po kondičného trénera. Bearzot sotva lapí vzduch, toľko mu strkajú pod nos mikrofón. Ani dlho nevydrží. Po piatich minútach váha.

— Ale, páni! Ja každému vyhoviem, neustále však musím odpovedať na tie isté otázky. Len čo skončím s jedným, na to isté sa ma pýta druhý... Zoff, kapitán mužstva, patrí tiež medzi vedúcich. Proti Brazílii vynikajúco bránil. V deň 40. narodenín odpovedá novinárom v inej miestnosti, pri inom stole.

Prečo práve on?
Pretože je kapitánom mužstva.

Po dvoch minútach je mi už jasné, že hráči sa dohodli. Žiadny nedáva interview, Dino sa s vami porozpráva v našom mene. Hociť sa hocičoho na hocičo opýta, hráči sa zdvorilo usmiejú: „Scusi, non parlare.“

Vyhľadajte Zoffa, on vám všetko povie...

Situácia je, žiaľ, rovnaká, keď zrazu v jednom prechode narazím na Rossiho. Ako som sa len potešil, že snáď ako výnimka nešiel do bazény, ale do miestnosti s televízorom, kde má s nejakými novinármi schôdzku. Veľké však bolo moje sklamanie, keď zopakoval: „Scusi, non parlare, Zoff...“ prejde medzi tromi novinármi a stratí sa v jednom zo schodisk budovy.

Mám sa vzdať?

Musím sa vzdať!

Ale keď som už zbytočne čakal na ihrisku, keď som sa náhodou dostal na neohlásenú tlačovku, keď som už našiel Rossiho, potom...

Zrazu nadabím na talianskeho fotografa Guida Zucchiho z Bologne, redaktora Guerina Sportivo. Keď mi on nemôže pomôcť, tak potom už nikto...

— Žiaľ, István, hráči aj nám to isté hovoria. Ani jeden nerozpráva, Zoff je k dispozícii za všetkých. Ale ty keď potrebuješ len toho Rossiho, potom je tu iba jeden človek, na ktorého dá. Môj šéf...

Italo Cucci, šéfredaktor Guerina Sportivo, keď on nepomôže, potom už naozaj nikto.

Čakám v rade, ako sa rozhlasový reportér talianskych novinárov pýta, čo očakávajú od mužstva...

— Ciao, István, come stai?

— Mám starosti, len ty mi môžeš pomôcť.

— Paolo? Neverím, že pride. Dohodli sa, že Zoff bude rozprávať sám. Ale poďme, skúsme to.

Prichádza Antognoni. — Kde je Paolo? — V TV miestnosti.

Vchádzame, na magnetofonovej televíznej obrazovke ide zápas Brazília — Taliansko vo farbe. — Paolo, je tu jeden maďarský novinár. Chcel by sa s tebou porozprávať pre čitateľov budapeštianskeho Képes sportu a bratislavského Štartu.

NAJLEPŠÍ

Rossiho popularita sa v Španielsku dotkla až hviezd... Jeho meno našlo miesto aj na bielej čelenke čiernovlasej ženy, ktorá zrejme držala palce mužstvu z Apeninského polostrova.

Usmieva sa, potriasa hlavou. — Pochop, dohodli sme sa, že ani jeden z nás okrem Dina neodpovedá. — Rozumiem, Paolo, uver mi, môj kolega z Maďarska nikomu neprezradí, že si mu urobil výnimku.

— Dobre, ale aby sa nik nedozvedel...

Kým sa medzi sebou dohadujú, stojím vo dverách. Čítim sa ako zmaturovaný študent na prijímacích pohovoroch na vysokú školu. Čo len bude? Podari sa? Nepodari sa? A keď nie, môžem za to? A keď áno... Nezávisí to odo mňa. Podme, podme, čo bude?

Potom zrazu precitnem. Italo Cucci sa lúči, podáva Rossimu

ruku, v tom okamihu Paolo kývne na mňa: — V poriadku, rozprávajme sa! Naozaj?

— Všeobecne, aký je váš vzťah k novinárom?

— Neverím, že by sme mali nejaké starosti navzájom. Tu na šampionáte je situácia iná. Skutočne je to jednoduchšie, keď jeden rozpráva za všetkých, ako by mali každého osobitne trápiť otázkami. A pravdu povediac, po prvých troch zápasoch v skupine zjavili sa také správy u nás doma, ktoré nás vôbec nepotešili. Preto sme sa spolu s vedením dohodli, že Zoff bude našim tlmočníkom. On je najskúsenejší, najpokojnejší, on je kapitán, teda on je náš človek.

— Celkom málo času uplynulo od víťazstva nad Brazíliou. Ako vidíte toto stretnutie?

— Vybojovali sme veľmi dobrý zápas, veď sme porazili kandidáta na titul majstra sveta. Darili sa nám protiútoky, oni sa však veľa trápili s našou obranou. Pozrite sa, ... a ukáže na veľkú televíznu obrazovku, ako práve Graziani bleskovo unikol na ľavom krídle, po jeho centri Antognoni strieľa vedľa Peresovej bránky.

— Mnohí tvrdia: Brazília urobila taktickú chybu, keď za stavu 2:2 nútila hráčov útočiť. Veď nerozhodný výsledok znamenal pre nich postup, čiže výhodnejšie by bolo bývalo udržať si ho...

— Nie, to sa javilo len zvonka. Znútra som videl, ba i cítil, že Brazílčania sú iní futbalisti. Neobľubujú obrannú hru, oni hrajú, chcú dávať góly, oni útočia vždy a v každej situácii.

Taký je ich štýl hry, na ktorom nemienia nič meniť.

— Santana bol veľmi zničený, napokon sa aj vyjadril, že pre individuálne chyby museli draho zaplatiť.

— Podľa mňa je to presnejšia odpoveď. Eder mal napokon možnosť voľného kopu, brazílska obrana príliš sa otvorila po celom rade našich útokov, každý šiel dopredu... Ich akciám chýbala tentoraz tá povestná rýchlosť, vtip i prekvapenia, ktoré doteraz sprevádza hru Brazílčanov.

— Dali ste tri góly, snáď ešte nikdy také dôležité. Ako by ste boli sám držali v útoku celé mužstvo proti Sokratesovmu...

— Nie, to bolo iba preto možné, lebo sme všetci veľmi dobre hrali, všetci sme bojovali a aj preto, lebo sme všetci verili v možnosť úspechu. Po víťazstve nad Argentínou sme cítili, že sa budeme vedieť popasovať aj s Brazílčanmi. Ale to nie je úspech jedného človeka. Bolo k tomu treba také dobre hrajúce a bojovné mužstvo ako bolo naše.

— Tri góly sú tri góly. Budú ich dlho spomínať aj v Brazílii. Napokon bol to váš najlepší zápas...

Usmieva sa, potriasa hlavou. — Nie, ale jeden z tých najlepších. Hoci také dôležité góly som snáď zatiaľ skutočne nedal.

— Kto sa vám najviac páčil z Brazílčanov?

— Toninho Cerezo, Socrates, Falcao a Zico. Pravda, tentoraz podal matnejší výkon, ale kto hral proti nemu, kto videl, ako ovláda loptu, ten vie skutočne oceniť, aký je to skvelý hráč.

„Tá karikatúra sa mi veľmi páči,“ povedal natešený Paolo Rossi známemu slovenskému karikaturistovi Jozefovi Hrušovskému... „Urobte mi ešte jednu, dám vám na ňu autogram!“

— Falcao je v Taliansku už druhý rok profesionál. Tlač ho vysoko hodnotí. Ešte som ho nevidel hrať, ale čo tu na MS produkuje, je skutočne fantastické...

— Je vynikajúci futbalista! AS Roma môže s ním byť šťastná. Veď podľa mňa ako v hociakom talianskom klube, tak aj všade vo svete by ho s radosťou privítali.

— Poliaci sotva budú prekážkou, tak môžeme predpokladať, že po 44-ročnom úspechu kapitána Pozza roku 1938, Taliansko znovu bude majstrom sveta v roku 1982?

— Delí nás necelý týždeň od chvíle, čo sa to dozvieme, ale nezaobhrám sa s tým. Nesmieme podceňovať Poliakov ani vtedy, keď Boniek pre dve žlté karty nebude môcť nastúpiť. Aj oni vedú útočiť... Ozaj, Boniek. Juventus čoskoro bude mať samé futbalové osobnosti. Veď aj Platini podpísal s nami zmluvu. Predstavte si zostavu: Boniek, Platini, čochvíľa sa uzdraví Bettiga a ja, veď my všetci najlepšie rozumieme protiútokom, v zad-

ných radoch nás budú tlačiť dopredu gentileovci a tardeliovci. Juventus bude veľké mužstvo, iste víťaz EPM!

— Vráťme sa však k majstrovstvám sveta. Podľa vás, ktoré boli tri najväčšie prekvapenia šampionátu?

— Neodpoviem v poradí, radšej vyzdvihnem tri rozličné veci. Prekvapením je stúpajúca úroveň štátov tretieho sveta. Veď okrem Salvadoru Kamrun i Kuvajt dobre obstáli. Ako výsledok, najväčším prekvapením boli pre mňa víťazstvo Alžírskaja nad NSR. A najlepší výkon? Je predsa náš, nemám pravdu? Veď kto by bol veril, že...

Veta zostala nedokončená. Na obrazovke Rossi práve strieľal rozhodujúci tretí gól do bránky Waldira Peresa. Center z diaľky, pribíha tenký človečik a zblízka...

3:2

Brazília vypadla!

Kto by bol veril, že squadra azzurra, povestná doteraz najmä výsledkami 0:0, získa v Španielsku tretí titul majstra sveta?

Aj keď Paolo Rossi bol hrdinom zápasu Taliansko — Brazília a strelcom historického hat-tricku, nemal na ružiach ustlané. Brazílsky stredný obranca Oscar ho tvrdo strážil, o čom svedčia tri scény z jedného ich súboja:

Oscar sa usiluje o vkĺzačku; keď nepomohla, talianskeho útočníka zadržal nedovoleným spôsobom; Paolo Rossi po zákroku na kolenách, ale neskôr smelo vztýčil hlavu...

Štart'82

Nie je to už symbol bohyně Niké, no výrazy vrcholného šťastia ho neprestali obklopovať. Svetový pohár patrí futbalovému TALIANSKU. Aspoň do MS 1986!